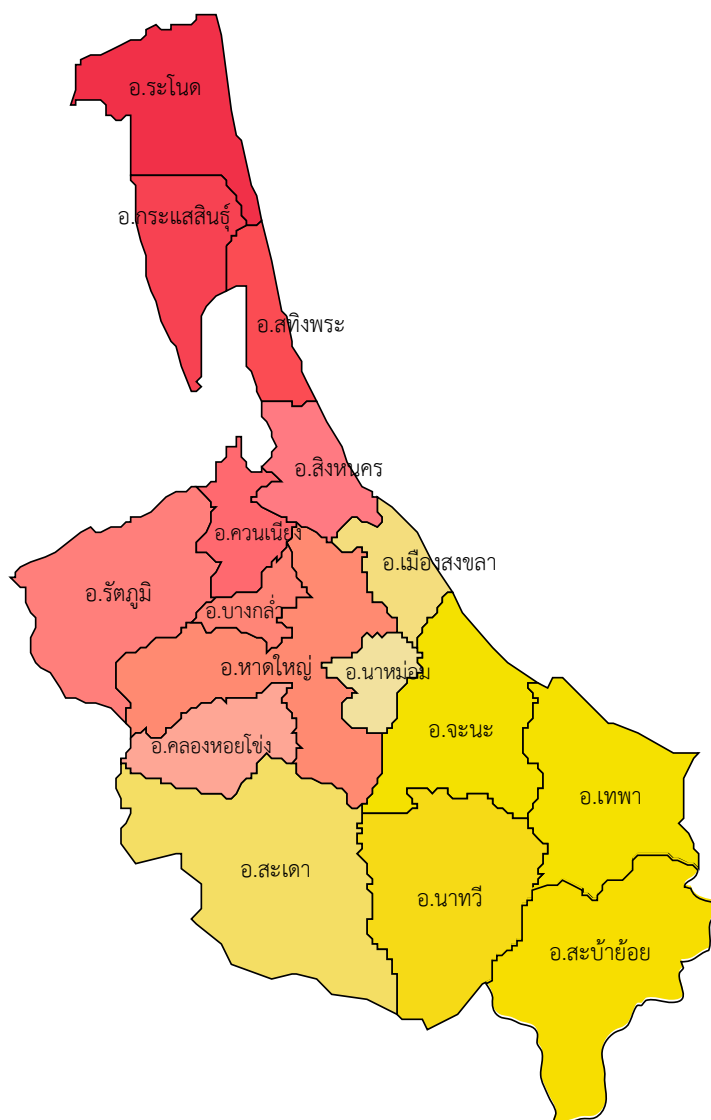

แผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่ จังหวัดสงขลา

บทสรุปผู้บริหาร

สำนักงานสถิติแห่งชาติได้จัดทำโครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) ซึ่งเป็นการต่อยอดผลการดำเนินงานในปี พ.ศ. 2555 และปี พ.ศ. 2556 ที่ได้มีการพัฒนาชุดข้อมูลเพื่อการตัดสินใจจากประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ซึ่งมุ่งเน้นในมิติเศรษฐกิจ ทั้งนี้ในปี พ.ศ. 2557 เป็นการพัฒนาต่อยอดและขยายชุดข้อมูลเพื่อการตัดสินใจครอบคลุมประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับพื้นที่ 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง ชุดข้อมูลที่มีความเชื่อมโยงกับตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) จึงนับได้ว่าเป็นการพัฒนากระบวนการสารสนเทศที่เหมาะสมซึ่งได้จากการบูรณาการภารกิจในพื้นที่ (Area) ภารกิจประจำตามหน้าที่ (Function) และภารกิจตามวาระแห่งชาติ (Agenda) ซึ่งจะนำไปสู่การขับเคลื่อนประเทศบนฐานข้อมูลที่มีอยู่จริง เกิดการสร้างธรรมาภิบาลในการเข้าถึงข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์ของประชาชน และก่อให้เกิดการใช้งบประมาณในการพัฒนาพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม ดังนั้น จึงมีความจำเป็นในการเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรด้านสถิติและสารสนเทศ การจัดทำยุทธศาสตร์จังหวัด การนำข้อมูล/สถิติไปใช้ประโยชน์ การบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วมในระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัดโดยโครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2557) มีวัตถุประสงค์หลักคือ

- 1) บูรณาการข้อมูลสารสนเทศระดับพื้นที่เพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด สนับสนุนการตัดสินใจเชิงพื้นที่
- 2) พัฒนาสมรรถนะของบุคลากรด้านสถิติขององค์กรภาครัฐ ให้มีความเป็นมืออาชีพ ด้านข้อมูลสถิติและสารสนเทศ

การดำเนินโครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มีขั้นตอนการดำเนินงานหลักประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลจังหวัดก่อนการลงพื้นที่ : ดำเนินการศึกษาข้อมูลศักยภาพ ประเด็นยุทธศาสตร์ เพื่อกำหนดผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC)/ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด ก่อนทำการนัดหมาย เพื่อนำเสนอข้อมูลผลการศึกษาเบื้องต้นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

ขั้นตอนที่ 2 นัดหมายลงพื้นที่ : ดำเนินการนัดหมายเพื่อนำเสนอผลการศึกษาเบื้องต้นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด โดยเป็นการดำเนินงานร่วมกันระหว่าง ที่ปรึกษานิเทศ ทีมที่ปรึกษาจังหวัด และสถิติจังหวัด ในการเตรียมความพร้อมทั้งข้อมูล รูปแบบการนำเสนอ และจัดเตรียมเอกสาร

ขั้นตอนที่ 3 สรุปผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC)/ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) : นำเสนอผลการศึกษาประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC)/ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด ที่ได้กำหนดเบื้องต้นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด พร้อมขอข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และกำหนดนัดหมายการประชุมคณะกรรมการสถิติจังหวัด

ขั้นตอนที่ 4 ประชุมคณะกรรมการสถิติจังหวัด : จัดเตรียมเนื้อหาการประชุมคณะกรรมการสถิติระดับพื้นที่ โดยมีเรื่องนำเสนอเพื่อพิจารณาสำคัญ คือ การรับร่างแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่ จังหวัด/กลุ่มจังหวัด ที่มีเนื้อหาสำคัญประกอบด้วย ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC)/ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด พร้อมแผนผังรายการสถิติทางการที่แสดงชุดข้อมูล ตามห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ประเด็นยุทธศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ช่องว่างการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล (Data Gap Analysis) และแนวทางการพัฒนา

ขั้นตอนที่ 5 จัดทำรายงานแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่จังหวัด : ดำเนินการจัดทำรายงานแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่จังหวัด ให้สมบูรณ์และเป็นไปตามมติที่ประชุม ที่ให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล เพื่อให้มีข้อมูลสำคัญ จำเป็น ที่สนับสนุนการดำเนินงานด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ต่อไป

โดยในการดำเนินงานโครงการครั้งนี้ คาดว่าประโยชน์ที่จังหวัดจะได้รับ คือ

- ยกระดับคุณภาพข้อมูลเพื่อการตัดสินใจระดับจังหวัดให้มีมาตรฐานทางวิชาการ
- สร้างมาตรฐานการทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานจังหวัด และสำนักงานสถิติจังหวัด
- สนับสนุนการรายงานการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ให้กับผู้ว่าราชการจังหวัด และสำนักงานจังหวัด

ทั้งนี้ จังหวัดสงขลา ได้ดำเนินงานครบทั้ง 5 ขั้นตอนแล้ว โดยมีสรุปผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) และประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ตามประเด็นยุทธศาสตร์จังหวัดทั้ง 4 ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่นำไปสู่การพัฒนาห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) และจัดทำแผนผังสถิติทางการตามประเด็นยุทธศาสตร์ พร้อมผลวิเคราะห์ช่องว่างการพัฒนาข้อมูล (Data Gap Analysis) ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาภาคการเกษตร อุตสาหกรรม การค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและบริการเพื่อสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมีเสถียรภาพ โดยเลือกศึกษาผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) คือ “ยางพารา” ซึ่งมีรายการสถิติทางการรวมจำนวน 36 รายการ เป็นรายการข้อมูลปกติ 31 รายการ ไม่มีรายการข้อมูลที่ต้องพัฒนาจัดเก็บ และมีข้อมูลที่ยังไม่มีการจัดเก็บ 5 รายการ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : เสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โดยเลือกศึกษาประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) คือ “ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน” ซึ่งมีรายการสถิติทางการรวมจำนวนทั้ง 14 รายการ เป็นรายการข้อมูลปกติ 14 รายการ ไม่มีรายการข้อมูลที่ต้องพัฒนาจัดเก็บ และไม่มีข้อมูลที่ยังไม่มีการจัดเก็บ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนบนฐานความรู้และพหุวัฒนธรรม โดยเลือกศึกษาประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) คือ “สังคมฐานความรู้” ซึ่งมีรายการสถิติทางการรวมจำนวน 11 รายการ เป็นรายการข้อมูลปกติทั้ง 11 รายการ ไม่มีรายการข้อมูลที่ต้องพัฒนาจัดเก็บ และไม่มีข้อมูลที่ยังไม่มีการจัดเก็บ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 : อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
อย่างสมดุล โดยเลือกศึกษาประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) คือ “อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากร
ป่าไม้ น้ำ” ซึ่งมีรายการสถิติทางการรวมจำนวน 11 รายการ เป็นรายการข้อมูลปกติ 8 รายการ ไม่มี
รายการข้อมูลที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บ และมีข้อมูลที่ยังไม่มีการจัดเก็บ 3 รายการ

คำนำ

ด้วยภารกิจตามพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. 2550 มาตรา 6 (1) กำหนดให้สำนักงานสถิติแห่งชาติมีหน้าที่ในการจัดทำแผนแม่บทเกี่ยวกับการดำเนินงานทางสถิติของรัฐบาล เสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ เพื่อให้การดำเนินงานด้านสถิติของประเทศมีความเป็นเอกภาพ ข้อมูลสถิติมีมาตรฐาน ลดความซ้ำซ้อนของการจัดทำสถิติ นำไปสู่การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐและใช้ข้อมูลสถิติและสารสนเทศร่วมกัน และมาตรา 6 (7) กำหนดให้สำนักงานสถิติแห่งชาติบูรณาการข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ เพื่อจัดทำฐานข้อมูลสถิติและสารสนเทศของประเทศ ดังนั้นสำนักงานสถิติแห่งชาติ จึงได้จัดทำแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 - 2558 ซึ่งผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2553 และเพื่อให้การแปลงแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยไปสู่การปฏิบัติเชิงพื้นที่ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม สอดรับกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 หมวด 1 การบริหารบ้านเมืองที่ดี มาตรา 6 (1) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน (3) มีประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ และ (6) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ จึงจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงบริบทให้เหมาะสมกับการดำเนินงานโดยการปรับบริบทของการจัดองค์กร การจัดการกระบวนการ และการสร้างสมรรถนะให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่เพิ่มขึ้น จากบริบทเดิมที่กำหนดให้มีการดำเนินงานในระดับกระทรวง กรม นั้น รวมทั้ง คณะรัฐมนตรีได้รับทราบแผนการดำเนินการโครงการแปลงแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยสู่การปฏิบัติเชิงพื้นที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติเรียบร้อยแล้ว

ในปี พ.ศ. 2557 นี้ สำนักงานสถิติแห่งชาติ จึงได้ดำเนินงาน “โครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด” ซึ่งเป็นโครงการต่อเนื่องจากการดำเนินงานที่ผ่านมา (พ.ศ. 2555 - 2556) ที่มุ่งเน้นการสนับสนุนการบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด ซึ่งคณะกรรมการนโยบายบริหารราชการจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ มีนโยบายให้กลุ่มจังหวัดมียุทธศาสตร์ที่เน้นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจที่นำการพัฒนาสังคมและเป็นยุทธศาสตร์ที่ต้องการการบูรณาการข้อมูล การทำงานอย่างมีส่วนร่วม รวมทั้งเสริมสร้างกระบวนการบริหารยุทธศาสตร์ของจังหวัด ที่มีความต้องการข้อมูลเพื่อการตัดสินใจเชิงยุทธศาสตร์เป็นอย่างมาก รายงานฉบับนี้จึงได้จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนการพัฒนาข้อมูลสนับสนุนการบริหารงานจังหวัดต่อไป

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	ก – ค
คำนำ	
อภิวานศัพท	i – iv
บทที่ 1 : บทนำ	
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	3
1.3 แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัด	3
บทที่ 2 : ศักยภาพ และประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด	
2.1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด	5
2.2 ศักยภาพสำคัญของจังหวัด	6
2.3 ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และตัวชี้วัด	23
2.4 ผลการทบทวนความสอดคล้องเชื่อมโยงประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559)	25
2.5 ผลการศึกษาความสอดคล้องเชื่อมโยงของประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา จังหวัด กับแนวทางการพัฒนาจังหวัดอัจฉริยะ (Smart Province) และ ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงาน	31
บทที่ 3 : ผังสถิติทางการของประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด	
3.1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1	35
3.2 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2	44
3.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3	49
3.4 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4	54
บทที่ 4 : บทสรุป ข้อเสนอแนะการพัฒนาสถิติ	
4.1 สรุปสถานภาพรายการสถิติทางการตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ในปัจจุบัน	59
4.2 ข้อเสนอแนะการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลและแผนปฏิบัติการพัฒนาในอนาคต	63
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก : รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC)	
ภาคผนวก ข : ตารางเปรียบเทียบจังหวัดอัจฉริยะ (Smart Province)	
ภาคผนวก ค : รายละเอียดสถิติทางการ (Official Statistics Metadata : OS Metadata)	
ภาคผนวก ง : CD File ข้อมูลเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	
– คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสถิติจังหวัด	
– เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการสถิติจังหวัด	
– รายงานการประชุมคณะกรรมการสถิติจังหวัด	
– ประมวลภาพการประชุมคณะกรรมการสถิติจังหวัด	

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 : การเชื่อมโยงเชิงยุทธศาสตร์ระดับประเทศ กลุ่มจังหวัด และจังหวัด เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศในแบบองค์รวม	25
แผนภาพที่ 2 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1	59
แผนภาพที่ 3 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2	60
แผนภาพที่ 4 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3	61
แผนภาพที่ 5 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4	62

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 : ผลิตรัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสงขลา ณ ราคาประจำปี พ.ศ. 2550 – 2554	6
ตารางที่ 2 : การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรของจังหวัดสงขลา ปี พ.ศ. 2554	8
ตารางที่ 3 : ข้อมูลปศุสัตว์ที่สำคัญของจังหวัดสงขลา (รวม 16 อำเภอ) ปี พ.ศ. 2550 - 2554	9
ตารางที่ 4 : ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำที่ขึ้นท่าเทียบเรือประมงสงขลา ปี พ.ศ. 2553 - 2554	10
ตารางที่ 5 : พื้นที่การเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งจังหวัดสงขลา ปี พ.ศ. 2555	10
ตารางที่ 6 : จำนวนโรงงาน เงินทุน และคนงานในจังหวัดสงขลา แยกตามเงินทุน ปี พ.ศ. 2555	11
ตารางที่ 7 : มูลค่าการค้าขายแดนผ่านด่านของจังหวัดสงขลา ปี พ.ศ. 2550 – 2555	12
ตารางที่ 8 : จำนวนผู้เยี่ยมเยือน และรายได้จากการท่องเที่ยวจังหวัดสงขลา ปี พ.ศ. 2549 - 2553	13
ตารางที่ 9 : จำนวนประชากรจังหวัดสงขลา จำแนกตามสภาพแรงงาน ปี พ.ศ. 2554	14
ตารางที่ 10 : สถิติพื้นที่ป่าไม้จังหวัดสงขลา ปี พ.ศ. 2543 – 2552	18
ตารางที่ 11 : เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11	27
ตารางที่ 12 : ความสอดคล้องระหว่างประเด็นยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาจังหวัดฯ และประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11	29
ตารางที่ 13 : ความสอดคล้องระหว่างตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาจังหวัดฯ และตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11	30
ตารางที่ 14 : ผลิตรัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1	35
ตารางที่ 15 : ผังสถิติทางการผลิตรัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ยางพารา”	37
ตารางที่ 16 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการผลิตรัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ยางพารา”	42
ตารางที่ 17 : รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บของผลิตรัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ยางพารา”	43
ตารางที่ 18 : ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2	44
ตารางที่ 19 : แผนผังรายการสถิติทางการ “ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน”	46
ตารางที่ 20 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการประเด็นปัญหาสำคัญ “ความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน”	48
ตารางที่ 21 : ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3	49
ตารางที่ 22 : แผนผังรายการสถิติทางการประเด็นปัญหาสำคัญ “การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้”	51
ตารางที่ 23 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการประเด็นปัญหาสำคัญ “การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้”	53
ตารางที่ 24 : ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4	54
ตารางที่ 25 : แผนผังรายการสถิติทางการ “อนุรักษ์ ปันฟู ทรัพยากรป่าไม้-น้ำ”	56
ตารางที่ 26 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการประเด็นปัญหาสำคัญ “อนุรักษ์ ปันฟู ทรัพยากรป่าไม้ น้ำ”	58
ตารางที่ 27 : รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บของประเด็นปัญหาสำคัญ “อนุรักษ์ ปันฟู ทรัพยากรป่าไม้ น้ำ”	58
ตารางที่ 28 : ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล แยกตามประเภทชุดข้อมูล	63
ตารางที่ 29 : แผนปฏิบัติการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลสถิติทางการด้านการค้า การลงทุน และโลจิสติกส์ระยะสั้นภายในปีแรก	64

อภิธานศัพท์

การจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่ (76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด) มีการใช้เครื่องมือและรูปแบบเอกสารต่างๆ ซึ่งประกอบด้วยคำศัพท์ และคำย่อหลากหลาย ทั้งนี้เพื่อให้การขยายผลการดำเนินงานมีความเข้าใจตรงกัน มีการทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงได้รวบรวมคำศัพท์และคำย่อต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการดำเนินงาน มาให้ความหมาย หรือคำจำกัดความที่ใช้ในการดำเนินงาน โครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด แสดงดังตารางต่อไปนี้

คำศัพท์/คำย่อ	ความหมาย
แผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	เครื่องมือสำคัญในการกำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาการเก็บข้อมูลสถิติที่สำคัญและจำเป็นต่อการบริหารงานยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัดในระยะสั้น 1 ปี และระยะกลาง 4 ปี ซึ่งจะกำหนดกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพสถิติทางการ ว่ามีรายการใดบ้าง จะพัฒนาอย่างไร หน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบ พร้อมทั้งระบุระยะเวลา (Baseline) ที่ต้องดำเนินการด้วย
ผังสถิติทางการ	<p>รายการข้อมูลสถิติที่สำคัญ และจำเป็นที่สามารถตอบสนองการณ ยุทธศาสตร์ และสภาพปัญหาในระดับพื้นที่ ซึ่งราชการส่วนภูมิภาค หรือคณะผู้บริหารจังหวัดมีความจำเป็นต้องใช้ในการวางแผนระดับนโยบายจังหวัด ทั้งแผนปฏิบัติงานและการจัดสรรงบประมาณในแผนงานและโครงการ โดยผังสถิติทางการ จะประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ตารางแผนผังสถิติทางการของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ ซึ่งประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> 1.1 ชื่อชุดข้อมูล - ตัวชี้วัดที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ที่เป็นกรอบแนวคิดในการกำหนดประเภทกิจกรรมและกระบวนการเพื่อกำหนดรายละเอียดของข้อมูล 1.2 รายการสถิติทางการที่สำคัญ พร้อมคุณลักษณะของข้อมูล ว่าเป็นข้อมูลระดับนามบัญญัติ (Nominal Scale) หรือข้อมูลระดับอันดับ (Ordinal Scale) หรือข้อมูลระดับช่วงชั้น (Interval Scale)/ข้อมูลระดับอัตราส่วน (Ratio Scale) 1.3 สถานะการเก็บข้อมูลในปัจจุบันว่ามีการจัดเก็บหรือไม่ 1.4 วิธีการจัดเก็บข้อมูล 1.5 ความถี่ในการจัดเก็บข้อมูล 1.6 หน่วยงานผู้รับผิดชอบ 2. รายละเอียดสถิติทางการ (Official Statistics Metadata) ซึ่งจะมีรายละเอียดสำคัญ 5 ส่วน ได้แก่ <ol style="list-style-type: none"> 2.1 การผลิต/จัดทำสถิติทางการ เป็นส่วนแรกที่จะแนะนำรายละเอียดกระบวนการจัดทำระเบียนการค้นคว้า เพื่อความเหมาะสมในการใช้ประโยชน์ต่อไป โดยมีรายละเอียดที่สำคัญ คือ <ol style="list-style-type: none"> 2.1.1 ชื่อโครงการ/งาน/ทะเบียน/รายงาน 2.1.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ สัมภาษณ์ สํารวจ ทะเบียน และรายงาน 2.1.3 มาตรฐานการจำแนกข้อมูล 2.1.4 รูปแบบการจัดเก็บข้อมูล ได้แก่ จัดเก็บในรูปเอกสาร/รายงาน จัดเก็บในรูปแบบไฟล์ข้อมูลดิจิทัล และฐานข้อมูล

คำศัพท์/คำย่อ	ความหมาย
	<p>2.1.5 ความถี่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล</p> <p>2.1.6 ความถี่ในการประมวลผลข้อมูล</p> <p>2.2 การเผยแพร่สถิติทางการ เป็นส่วนที่ใช้ตรวจสอบความถูกต้องและเป็นปัจจุบันของสถิติทางการประกอบไปด้วย 3 ส่วน คือ</p> <p>2.2.1 วิธีการเผยแพร่</p> <p>2.2.2 ความถี่ในการเผยแพร่</p> <p>2.2.3 ระดับการเข้าถึงข้อมูล</p> <p>2.3 สถิติทางการ จะประกอบไปด้วย ชื่อสถิติทางการ ปีที่จัดทำ สาขา หมวดหมู่ รวมถึงวิธีการคำนวณที่ได้มาซึ่งสถิติทางการ (ที่เป็นตัวชี้วัด) โดยในหนึ่งการผลิตอาจมีสถิติทางการมากกว่า 1 รายการสถิติทางการก็ได้</p> <p>2.4 คำนิยามที่สำคัญ</p> <p>2.5 หน่วยงานรับผิดชอบผลิต/จัดทำข้อมูล เพื่อระบุแหล่งที่มาและเจ้าของข้อมูลประกอบไปด้วย 7 ส่วน คือ</p> <p>2.5.1 กลุ่ม/ฝ่าย</p> <p>2.5.2 สำนัก/ศูนย์/กอง</p> <p>2.5.3 กรม/หน่วยงาน</p> <p>2.5.4 กระทรวง</p> <p>2.5.5 โทรศัพท์</p> <p>2.5.6 โทรสาร</p> <p>2.5.7 E-mail address</p>
รายการสถิติทางการ	ข้อมูลที่ใช้บรรยายเหตุการณ์หรือข้อเท็จจริง (facts) ของเรื่องต่างๆ ที่ต้องการศึกษา เช่น สถิติจำนวนผู้ป่วย สถิติจำนวนคนเกิด สถิติจำนวนคนตาย เป็นต้น
รายการข้อมูล (Data List)	ข้อเท็จจริง (facts) ที่เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ซึ่งอาจเป็นข้อเท็จจริงที่เป็นตัวเลข เช่น จำนวนผู้ป่วยที่ติดเชื้อ HIV ในหมู่บ้าน ราคาของพืชผักและผลไม้ต่างๆ ในหมู่บ้าน เป็นต้น หรืออาจเป็นข้อเท็จจริงที่ไม่ใช่ตัวเลข เช่น การศึกษา หรือ อาชีพของคนในหมู่บ้าน เป็นต้น
ตำแหน่งการพัฒนา (Positioning)	การกำหนดคุณสมบัติพิเศษของจังหวัดว่ามีลักษณะพิเศษในการแข่งขันหรือการพัฒนาต่อยอดได้อย่างไร ซึ่งกลยุทธ์ในการแข่งขันหรือการพัฒนาต่อยอดนั้น จังหวัดสามารถเลือกแนวทางกลยุทธ์ได้หลายรูปแบบ อาทิ ตำแหน่งการพัฒนาของจังหวัด มีหน้าที่เพื่อให้เกิดความเข้าใจชัดเจนว่า จากลักษณะพิเศษของจังหวัดนั้นแล้ว จังหวัดจะมีทิศทางอย่างไร มีคู่แข่งหรือไม่ คือจังหวัดใด หรือมีการพัฒนาเชิงเปรียบเทียบด้านใด (Benchmarking) ทั้งนี้ เพื่อจะสามารถกำหนดเป้าหมายเชิงปริมาณของการพัฒนาได้ และจะช่วยในการสร้างการรับรู้ศักยภาพของจังหวัดได้
ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC)	ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการคัดเลือก ซึ่งมีความโดดเด่น สามารถนำมาพัฒนาและส่งเสริมให้ประสบความสำเร็จและสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและสร้างรายได้ให้กับประชาชนในจังหวัดได้เป็นอย่างดี

คำศัพท์/คำย่อ	ความหมาย
ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI)	เป็นประเด็นปัญหาที่สำคัญทางด้านสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีหลายเรื่องและหลายประเด็น ดังนั้นในการศึกษาภายใต้โครงการฯ ที่มีข้อจำกัดด้านเวลานั้น จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดขอบเขตการศึกษา โดยเลือกหัวข้อสำคัญที่มาจากทฤษฎีสถานการณ์ปัจจุบันของด้านสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ซึ่งมีความสำคัญ จำเป็น เร่งด่วน หรือเป็นหัวข้อที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัดระบุให้มีความสำคัญในการดำเนินงาน ซึ่งจะต้องวางแนวทางป้องกัน แก้ไข และมีแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการ เพื่อเป็นประโยชน์ให้พื้นที่ และ/หรือสามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและสร้างรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัดได้ต่อไป
ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC)	เป็นแนวคิดที่แบ่งกิจกรรมภายในองค์กร เป็น 2 กิจกรรม คือ กิจกรรมหลัก (Primary Activities) และกิจกรรมสนับสนุน (Support Activities) โดยกิจกรรมทุกประเภทมีส่วนในการช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับสินค้า โดยการวิเคราะห์ห่วงโซ่มูลค่า จะแสดงให้เห็นถึงคุณค่าที่องค์กรส่งมอบให้แก่ลูกค้า โดยแต่ละกิจกรรมในห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) มีส่วนช่วยก่อให้เกิดคุณค่าทั่วทั้งองค์กร ซึ่งแต่ละกิจกรรมเป็นพื้นฐานในการสร้างคุณค่าขององค์กรให้กับลูกค้า ด้วยการเริ่มต้นแยกแยะองค์ประกอบของทรัพยากรต่างๆ จึงมีการกำหนดโครงการและจัดสรรงบประมาณเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มสูงสุดให้กับองค์กร
ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC)	เป็นห่วงโซ่มูลค่ารูปแบบกลางที่ได้จากการทบทวนประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาภาพรวมของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด สามารถแบ่งแนวทางการพัฒนาเป็น 3 ด้าน คือ เศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งประเด็นในแต่ละด้านจะมีประเด็นย่อยรวม 14 เรื่อง ในแต่ละเรื่องจะมีการจัดทำห่วงโซ่มูลค่าแสดงกิจกรรมหลัก (Primary Activities) และกิจกรรมสนับสนุน (Support Activities) โดยกิจกรรมทุกประเภทมีส่วนในการช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับสินค้าหรือบริการ หรือลด แก้ไข ป้องกันปัญหาให้กับประเด็นปัญหาสำคัญที่เลือก โดยแต่ละกิจกรรมในแต่ละข้อต่อของห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) จะแสดงให้เห็นถึงคุณค่า หรือประโยชน์ให้กับการพัฒนาพื้นที่
ห่วงโซ่มูลค่าประเด็นยุทธศาสตร์ (Value Chain ยุทธศาสตร์)	การปรับห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปเป็นห่วงโซ่มูลค่าที่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ในแต่ละประเด็น ซึ่งจะต้องเลือกผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) หรือประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ของประเด็นยุทธศาสตร์นั้นๆ การจัดทำห่วงโซ่มูลค่าประเด็นยุทธศาสตร์จะแสดงกิจกรรมหลัก (Primary Activities) และกิจกรรมสนับสนุน (Support Activities) เป็นการช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับสินค้าหรือบริการ หรือลด แก้ไข ป้องกันปัญหาให้กับประเด็นปัญหาสำคัญที่เลือก โดยแต่ละกิจกรรมในแต่ละข้อต่อของห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) จะแสดงให้เห็นถึงคุณค่า หรือประโยชน์ให้กับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) หรือประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ของประเด็นยุทธศาสตร์ให้กับพื้นที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัด

คำศัพท์/คำย่อ	ความหมาย
ปัจจัยสู่ความสำเร็จ (Critical Success Factor : CSF)	ปัจจัยที่สำคัญที่ต้องทำให้มีหรือเกิดขึ้น เพื่อให้บรรลุความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ หรือคือ เป็นการให้หลักการ แนวทาง หรือวิธีการที่องค์กรจะสามารถบรรลุวิสัยทัศน์ได้ แต่ละองค์กร จะมีปัจจัยสู่ความสำเร็จเป็นเป้าหมายหลัก ที่เป็นรูปธรรมในการเชื่อมโยงการปฏิบัติงาน ทุกระดับ ให้มุ่งไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้เจ้าหน้าที่และผู้บริหารขององค์กรรู้ว่าต้องทำอะไรบ้าง เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ขององค์กรตอบสนองวิสัยทัศน์ หากปราศจากปัจจัยสู่ความสำเร็จแล้ว วิสัยทัศน์ขององค์กรจะไม่ได้มีการตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ปัจจัยสู่ความสำเร็จเป็นเสมือนเครื่องมือ หรือวิธีการฝึกการแยกแยะและวิเคราะห์ปัจจัยสำคัญที่จะเร่งดำเนินการให้ดีที่สุด เพื่อการบรรลุเป้าหมายการประกอบกิจการที่เหนือกว่าในกลุ่มอุตสาหกรรมนั้นๆ
ตัวชี้วัดความสำเร็จ (Key Performance Indicator : KPI)	ตัวชี้วัดผลสำเร็จของงาน หรือ ตัวบ่งชี้สมรรถนะหลัก หรือตัวชี้วัดผลงานหลัก เป็นเครื่องมือหนึ่ง ในการช่วยประเมินผลความสำเร็จขององค์กรได้ชัดเจนมากขึ้น ธุรกิจหลายแห่ง มีการกำหนดตัวชี้วัดผลงานตั้งแต่ระดับองค์กร และแตกลงมาสู่ระดับฝ่าย แผนก ซึ่งตัวชี้วัดเหล่านี้ มักจะเป็นเครื่องมือในการบอกว่าหน่วยงานนั้นๆ ทำงานได้ตามเป้าหมายหรือได้ตามมาตรฐานตัวชี้วัดผลงานที่กำหนดหรือไม่ ถ้าทำได้ก็หมายความว่าผลงานของหน่วยงานนั้นเป็นที่น่าพอใจ หรือมีผลงานที่ได้มาตรฐาน แต่สิ่งสำคัญที่ขาดไม่ได้เลยก็คือ การที่หน่วยงานจะสามารถบรรลุผลตามตัวชี้วัดที่กำหนดได้นั้น พนักงานในหน่วยงานจะต้องช่วยกันทำงานเพื่อให้หน่วยงานได้ผลสำเร็จของงานตามเป้าหมายที่กำหนด ดังนั้น พนักงานในหน่วยงานจึงจำเป็นต้องมีตัวชี้วัดผลงาน เพื่อเป็นเครื่องมือในการประเมินผลงานของพนักงานแต่ละคนว่า ทำงานขนาดไหนจึงจะได้มาตรฐานที่กำหนด หรือสำเร็จตามเป้าหมาย

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยเริ่มมีการดำเนินงานเกี่ยวกับสถิติของประเทศมาประมาณ 100 ปี โดยมีสำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.) ทำหน้าที่เป็นหน่วยสถิติกลางผลิตสถิติในทุกสาขา โดยส่วนใหญ่เป็นสถิติจากการสำรวจ นอกจากนั้นยังมีหน่วยงานภาครัฐจำนวนมากที่ผลิตสถิติจากระบบการรายงานงานทะเบียน โดยส่วนใหญ่เป็นสถิติที่เกี่ยวข้องกับภารกิจและการดำเนินงานของหน่วยงาน จนถึงปัจจุบันมีการผลิตสถิติในเกือบทุกสาขาโดยหน่วยงานภาครัฐจำนวนมาก แม้ว่าการผลิตสถิติภายใต้ระบบดังกล่าวมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่ก็เป็นการพัฒนาที่ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เป็นการพัฒนาเพื่อตอบสนองประโยชน์ในการใช้งานของแต่ละหน่วยงานซึ่งมีข้อจำกัดด้านบุคลากร งบประมาณ ฯลฯ แตกต่างกันไป ส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำด้านมาตรฐานและคุณภาพของงานด้านสถิติ และในบางกรณีเกิดความซ้ำซ้อนและสิ้นเปลืองในการดำเนินงาน

แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 - 2558 เป็นแผนแม่บทฉบับแรก นับตั้งแต่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. 2550 มีเป้าประสงค์ที่จะพัฒนาระบบสถิติของประเทศให้เข้มแข็งและก้าวหน้าอย่างเป็นระบบเพื่อให้สถิติเป็นฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศอย่างมีคุณภาพ และได้กำหนดวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีระบบสถิติที่ทุกหน่วยงานร่วมกันขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดสถิติทางการที่ใช้ในการพัฒนาประเทศ” ยุทธศาสตร์ของแผนแม่บทระบบสถิติฯ ได้แก่

- การบริหารจัดการระบบสถิติอย่างมีประสิทธิภาพโดยมีเครื่องมือสำคัญ คือ แผนพัฒนาสถิติสาขาต่างๆ รวม 21 สาขา
- การพัฒนาสถิติให้มีมาตรฐานโดยมีเครื่องมือสำคัญ คือ แนวทางการปฏิบัติที่ดีสำหรับการผลิตสถิติ และการประเมินคุณภาพสถิติ
- การให้บริการสถิติอย่างทั่วถึงโดยมีเครื่องมือสำคัญคือระบบการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนสถิติระหว่างหน่วยงานต่างๆ

ทั้งนี้ หน่วยงานต่างๆ ผลิตสถิติจำนวนมากเพื่อตอบสนองการใช้ประโยชน์หลากหลายวัตถุประสงค์ แต่แผนแม่บทระบบสถิติฯ จะครอบคลุมการบริหารจัดการเฉพาะ “สถิติทางการ” ซึ่งเป็นสถิติที่มีความสำคัญจำเป็นต่อการกำหนดนโยบายและติดตามสถานการณ์การพัฒนาระดับชาติระดับสาขา และระดับพื้นที่เท่านั้น โดยคณะอนุกรรมการสถิติรายสาขา และพื้นที่จะทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการบริหารจัดการสถิติแต่ละสาขา และพื้นที่ ภายใต้กรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบสถิติของประเทศ และรายงานความก้าวหน้าและปัญหาอุปสรรคต่อคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย 3 ด้าน (ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

การปรับบริบทของการจัดองค์กร การจัดการกระบวนการ และการสร้างสมรรถนะให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่เพิ่มขึ้น จากบริบทเดิมที่กำหนดให้มีการดำเนินงานในระดับกระทรวง กรม นั้น รวมทั้งคณะรัฐมนตรีได้รับทราบแผนการดำเนินการโครงการแปลงแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยสู่การปฏิบัติเชิงพื้นที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2554 อีกทั้งในปี พ.ศ. 2555 ได้มีการบูรณาการข้อมูลเพื่อการตัดสินใจในระดับพื้นที่

โดยนำร่องใน 10 จังหวัด (กำแพงเพชร นครสวรรค์ อุทัยธานี ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา ปราจีนบุรี และนครนายก) ผลลัพธ์ที่ได้คือชุดข้อมูล (ผังสถิติทางการ) สำหรับผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) และในปี พ.ศ. 2556 ได้ขยายการดำเนินการในระดับกลุ่มจังหวัด โดยนำร่องใน 2 กลุ่มจังหวัดคือกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 (ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง ชัยนาท) ได้ผลลัพธ์คือชุดข้อมูล (ผังสถิติทางการ) สำหรับผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (สกลนคร นครพนม มุกดาหาร) ได้ผลลัพธ์คือชุดข้อมูล (ผังสถิติทางการ) สำหรับกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Positioning) ของกลุ่มจังหวัดดังกล่าว

สำนักงานสถิติแห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การพัฒนาระบบสถิติเชิงพื้นที่รองรับการพัฒนาประเทศในระดับต่อไป ที่มีความต้องการหน่วยงานสนับสนุนด้านข้อมูลเพื่อการบริหารยุทธศาสตร์ระดับสูง และเป็นงานที่มีความสำคัญในการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ของประเทศสู่ยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่ของจังหวัด สำนักงานฯ จึงได้จัดทำโครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพฯ) เป็นการต่อยอดผลการดำเนินงานที่ได้มีการดำเนินงานในปี พ.ศ. 2555 และปี พ.ศ. 2556 ที่ได้มีการพัฒนาชุดข้อมูลเพื่อการตัดสินใจจากประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ซึ่งมุ่งเน้นในมิติเศรษฐกิจ ทั้งนี้ในปี พ.ศ. 2557 จะมีการพัฒนาต่อยอดและขยายชุดข้อมูลเพื่อการตัดสินใจจากประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับพื้นที่ใน 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งชุดข้อมูลที่มีความเชื่อมโยงกับตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) จึงนับได้ว่าเป็นการพัฒนากระบวนการสารสนเทศที่เหมาะสมซึ่งได้จากการบูรณาการภารกิจในพื้นที่ (Area) ภารกิจประจำตามหน้าที่ (Function) และภารกิจตามวาระแห่งชาติ (Agenda) ซึ่งจะนำไปสู่การขับเคลื่อนประเทศบนฐานข้อมูลที่มีอยู่จริง เกิดการสร้างธรรมาภิบาลในการเข้าถึงข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์ของประชาชน และก่อให้เกิดการใช้งบประมาณในการพัฒนาพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม ดังนั้น จึงมีความจำเป็นในการเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรด้านสถิติและสารสนเทศ การจัดทำยุทธศาสตร์จังหวัด การนำข้อมูล/สถิติไปใช้ประโยชน์ การบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วมในระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

ทั้งนี้ โครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด ดำเนินการในรูปแบบของการมีส่วนร่วม และการบูรณาการของส่วนราชการที่เป็นหน่วยจัดเก็บข้อมูลในพื้นที่ คือ คณะกรรมการสถิติระดับพื้นที่ ซึ่งประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ หน่วยงานในจังหวัดที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ สถิติจังหวัด หัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และหัวหน้ากลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสารจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการร่วม ด้วยการกำหนดรูปแบบของชุดข้อมูลที่ได้จากกระบวนการทางสถิติและข้อมูลทะเบียนของหน่วยงานภาครัฐ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรด้านสถิติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปพร้อมๆ กัน รวมถึงการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสำนักงานสถิติจังหวัดและหน่วยราชการในภูมิภาค ผ่านการให้คำปรึกษา และแนะนำ (Coaching) ของที่ปรึกษา และอบรมบุคลากรของสำนักงานสถิติจังหวัด 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด ให้สามารถบูรณาการข้อมูลสถิติและสารสนเทศในระดับพื้นที่ และตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) และวาระแห่งชาติ เพื่อการผลิตและการใช้ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจอย่างเป็นระบบและเป็นประโยชน์ในการพัฒนาพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

โดยจังหวัดสงขลา ได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลศักยภาพและประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัด เพื่อจัดทำผังสถิติทางการของข้อมูลที่สำคัญ จำเป็น และเพียงพอต่อการตัดสินใจในระดับพื้นที่ รวมทั้งมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) และวาระแห่งชาติ ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการเสร็จสมบูรณ์แล้ว จึงได้จัดทำแผนพัฒนาสถิติจังหวัดสงขลาฉบับนี้ขึ้นเพื่อสรุปผลการดำเนินงาน และนำเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลสำคัญในการพัฒนาพื้นที่ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1.2.1 เพื่อทบทวนข้อมูลสถิติและสารสนเทศในระดับพื้นที่ออกเป็น 21 สาขา (Sector) ตรวจสอบความมีอยู่ของข้อมูล (Verify Data) วิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ขาดหายแต่มีความสำคัญและจำเป็น (Data Gap Analysis) ที่ต้องใช้ในการจัดทำตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด และตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ในด้านการสร้างความเป็นธรรมในสังคม การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ความเข้มแข็งของภาคเกษตร ความมั่นคงของอาหารและพลังงาน การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน การสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งกำหนดหน่วยงานที่จะต้องรับผิดชอบในการจัดทำข้อมูลที่ยังไม่มีหน่วยงานใดดำเนินการ และเชื่อมโยง/บูรณาการข้อมูลในระดับพื้นที่

1.2.2 เพื่อจัดทำชุดข้อมูลสถิติและสารสนเทศ (ผังสถิติทางการระดับจังหวัด) ที่สนับสนุนยุทธศาสตร์หลักของจังหวัด และจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่จังหวัดที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) รวมถึงวาระแห่งชาติ

1.2.3 เพื่อสร้างวัฒนธรรมการใช้ข้อมูลสถิติและสารสนเทศ สนับสนุนการตัดสินใจในระดับพื้นที่ ตลอดจนสร้างโอกาสการเข้าถึงข้อมูลยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่ของประชาชน

1.2.4 เพื่อสร้างเครือข่ายการทำงานและสร้างความมีส่วนร่วมของหน่วยงานจัดเก็บข้อมูลในระดับพื้นที่

1.2.5 เพื่อพัฒนาบุคลากรด้านสถิติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีความเป็นมืออาชีพด้านข้อมูลสถิติและสารสนเทศ ที่สนับสนุนยุทธศาสตร์ในระดับพื้นที่ และมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการนำแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่เข้าเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนา 4 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด

1.3 แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัด

การจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัดในโครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัดครั้งนี้ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1.3.1 ศึกษาทบทวนแผนพัฒนาจังหวัดด้านประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด เป้าประสงค์ และตัวชี้วัดของจังหวัด และศึกษาทบทวนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ในด้านการสร้างความเป็นธรรมในสังคม การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ความเข้มแข็งภาคเกษตร ความมั่นคงของอาหารและพลังงาน การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน การสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

1.3.2 วิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงระหว่างประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ตัวชี้วัดการพัฒนา กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.3.3 ปรับปรุงห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) จากแบบมาตรฐาน (Generic Value Chain : GVC) เป็นรูปแบบห่วงโซ่มูลค่าที่ครอบคลุมประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

1.3.4 กำหนดเป็นความหมายของสถิติทางการตำแหน่งยุทธศาสตร์/ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพของจังหวัดที่ได้ดำเนินการศึกษาในครั้งนี้

1.3.5 ทบทวนรายการสถิติทางการจากสำนักงานสถิติแห่งชาติทั้ง 21 สาขา และสรุปรวบรวมรายการข้อมูลสถิติของแต่ละห่วงโซ่มูลค่าเกี่ยวกับประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดที่มีการจัดทำในปัจจุบัน เพื่อจัดทำเป็นร่างผังรายการสถิติทางการ

1.3.6 ประชุมคณะทำงานในระดับจังหวัด เพื่อการจัดทำผังสถิติทางการระดับจังหวัดและแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่ เพื่อคัดเลือกรายการสถิติทางการที่มีความสำคัญ จำเป็น และเพียงพอต่อการตัดสินใจให้เป็น “สถิติทางการ”

1.3.7 ศึกษาแนวทางการพัฒนาจังหวัดอัจฉริยะ (Smart Province) พร้อมวิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงของประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ที่เลือกจัดทำผังรายการสถิติทางการที่สำคัญ จำเป็น และเพียงพอต่อการตัดสินใจ กับแนวทางการดำเนินการพัฒนาจังหวัดอัจฉริยะผ่าน 13 แผนงาน เพื่อเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ของจังหวัด และจัดทำเป็นข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานในลำดับต่อไป

1.3.8 จัดทำ “ผังสถิติทางการ” ที่แสดงชื่อรายการสถิติ ตัวชี้วัด วิธีการจัดเก็บ ความถี่ในการจัดเก็บ รูปแบบการจัดเก็บและหน่วยงานรับผิดชอบ ทั้งนี้สถิติทางการในผังสถิติทางการบางรายการอาจจะยังไม่มีการผลิต หรือขาดหน่วยงานที่รับผิดชอบในปัจจุบัน ซึ่งจะต้องได้รับการพิจารณาเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์การพัฒนาในลำดับต่อไป

1.3.9 สรุปข้อเสนอแนะการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลและเสนอแผนการพัฒนาในอนาคต

บทที่ 2

ศักยภาพ และประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

ในบทนี้ประกอบด้วยเนื้อหา 2 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่ง (ครอบคลุมเนื้อหาหัวข้อ 2.1 – 2.3) เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของจังหวัด ศักยภาพในด้านต่างๆที่สำคัญ และประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด โดยรวบรวมและศึกษาทบทวนข้อมูลจากรายงานแผนพัฒนาจังหวัดสงขลา ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2558 - 2561)¹ และส่วนที่สอง (ครอบคลุมเนื้อหาหัวข้อ 2.4 และ 2.5) เป็นการวิเคราะห์ของทีมที่ปรึกษาเกี่ยวกับความสอดคล้องเชื่อมโยงของประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดฯ กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) และแนวทางการพัฒนาจังหวัดอัจฉริยะ (Smart Province) รวมไปถึงข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงาน

2.1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

จังหวัดสงขลาตั้งอยู่ฝั่งตะวันออกของภาคใต้ตอนล่าง มีอาณาเขตติดกับประเทศมาเลเซีย อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ตามเส้นทางรถไฟ 947 กิโลเมตร และทางหลวงแผ่นดิน 950 กิโลเมตร มีพื้นที่ 7,393.889 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 4,862,599.25 ไร่ มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 3 ของภาคใต้ และเป็นอันดับ 27 ของประเทศ แบ่งเขตการปกครองแบ่งออกเป็น 16 อำเภอ ประกอบด้วย

1. อำเภอเมืองสงขลา	9. อำเภอสทิงพระ
2. อำเภอหาดใหญ่	10. อำเภอสิงหนคร
3. อำเภอสะเดา	11. อำเภอกระแสสินธุ์
4. อำเภอรโนด	12. อำเภอกวนเนียง
5. อำเภอจะนะ	13. อำเภอนาหม่อม
6. อำเภอเทพา	14. อำเภอบางกล่ำ
7. อำเภอนาทวี	15. อำเภอรัตนภูมิ
8. อำเภอสะบ้าย้อย	16. อำเภอคลองหอยโข่ง

ลักษณะภูมิประเทศทางตอนเหนือเป็นคาบสมุทรแคบและยาวยื่นลงมาทางใต้ เรียกว่าคาบสมุทรสทิงพระ ส่วนทางใต้เป็นแผ่นดินรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า แผ่นดินทั้งสองส่วนเชื่อมต่อกันโดยสะพานติณสูลานนท์ พื้นที่ทางทิศเหนือส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม ทิศตะวันออกเป็นที่ราบริมทะเล ทิศใต้และทิศตะวันตกเป็นภูเขาและที่ราบสูงซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำลำธารที่สำคัญ มีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเล 2 ด้าน คือ ด้านตะวันออกติดกับอ่าวไทยมีความยาว 154.60 กิโลเมตร และด้านตะวันตกติดกับทะเลสาบสงขลา

¹ แผนพัฒนาจังหวัดสงขลา 4 ปี (พ.ศ. 2558 – พ.ศ. 2561) ฉบับนำเสนอสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556

2.2 ศักยภาพสำคัญของจังหวัด

2.2.1 ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสงขลา (GPP) ณ ราคาประจำปี พ.ศ. 2554 มีมูลค่าเท่ากับ 214,799 ล้านบาท รายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากร (GPP Per Capita) เท่ากับ 145,270 บาทต่อปี เพิ่มขึ้นจากปี 2553 ซึ่งมีรายได้เฉลี่ย 127,343 บาทต่อปี

โครงสร้างการผลิตของจังหวัดสงขลาขึ้นอยู่กับสาขาอุตสาหกรรมเป็นหลัก โดยมีสัดส่วนร้อยละ 26.03 ของ GPP สาขาการผลิตที่มีความสำคัญรองลงมาได้แก่สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้ มีสัดส่วนร้อยละ 20.22 และสาขาการขายส่งขายปลีกมีสัดส่วนร้อยละ 12.72

อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจเฉลี่ย 5 ปี (พ.ศ. 2550 – 2554) เท่ากับ ร้อยละ 6.78 โดยมีปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจจังหวัด คือ ภาคอุตสาหกรรมที่มีกิจกรรมการผลิตที่สำคัญ คือ อุตสาหกรรมที่ต่อเนื่องกับยางพารา และอุตสาหกรรมแปรรูปและถนอมสัตว์น้ำ รองลงมาเป็นภาคเกษตรกรรม โดยพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ คือ ยางพารา

ตารางที่ 1 : ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสงขลา ณ ราคาประจำปี พ.ศ. 2550 – 2554

(หน่วย: ล้านบาท)

สาขา	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554p
ภาคเกษตร	38,588	37,190	30,068	40,828	50,599
สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้	28,106	28,893	22,195	33,727	43,438
สาขาประมง	10,482	8,297	7,874	7,101	7,161
ภาคนอกเกษตร	120,420	123,493	121,687	145,630	164,201
สาขาการทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	487	871	3,477	5,639	8,455
สาขาอุตสาหกรรม (การผลิต)	40,566	41,222	35,974	46,343	55,913
สาขาไฟฟ้า ก๊าซและการประปา	33,150	2,924	3,572	3,747	3,858
สาขาการก่อสร้าง	6,090	66,346	5,952	9,757	8,563
สาขาการขนส่ง ขยายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	22,473	22,278	21,383	25,260	27,323
สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	2,416	2,424	2,658	3,604	3,859
สาขาขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	8,513	8,389	8,289	8,691	8,931
สาขาตัวกลางทางการเงิน	6,603	6,941	7,020	7,165	8,651
สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	7,805	7,896	8,634	8,261	8,524

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวบรวมโดยสำนักสถิติพยากรณ์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ (อ้างถึงใน แผนพัฒนาจังหวัดสงขลา 4 ปี (พ.ศ. 2558 – พ.ศ. 2561), ฉบับนำเสนอสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 3: ตารางที่ 84, หน้า 132)

หมายเหตุ: p = ตัวเลขเบื้องต้น, อัตราการขยายตัวเฉลี่ย 5 ปี (พ.ศ. 2550 – 2554) เท่ากับร้อยละ 6.78

ตารางที่ 1 : ผลผลิตมวลรวมของจังหวัดสงขลา ณ ราคาประจำปี พ.ศ. 2550 – 2554 (ต่อ)

(หน่วย: ล้านบาท)

สาขา	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554p
สาขาการบริหารราชการและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	8,392	9,166	9,840	11,211	12,900
สาขาการศึกษา	9,322	9,982	10,242	10,812	11,741
สาขาบริการด้านสุขภาพและงานสังคมฯ	3,191	3,496	3,140	3,713	3,956
สาขาการให้บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคลอื่นๆ	1,300	1,412	1,370	1,342	1,484
สาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	110	146	137	84	43
ผลผลิตมวลรวมจังหวัด (GPP)	159,008	160,683	151,755	186,457	214,799
ผลผลิตมวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	112,808	112,484	104,906	127,343	145,270
จำนวนประชากร (1,000 คน)	1,410	1,429	1,447	14,644	1,479

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวบรวมโดยสำนักสถิติพยากรณ์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ (อ้างถึงใน แผนพัฒนาจังหวัดสงขลา 4 ปี (พ.ศ. 2558 – 2561), ฉบับนำเสนอสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 3: ตารางที่ 84, หน้า 132)

หมายเหตุ: p = ตัวเลขเบื้องต้น, อัตราการขยายตัวเฉลี่ย 5 ปี (พ.ศ. 2550 – 2554) เท่ากับร้อยละ 6.78

2.2.2 ศักยภาพด้านการเกษตร

เกษตรกรรมเป็นภาคการผลิตที่มีความสำคัญของจังหวัดสงขลา เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร และการทำประมง ผลผลิตทางการเกษตรที่ผลิตได้ใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่ม (Value Added) และการจ้างแรงงาน นอกจากนี้ยังเป็นสินค้าส่งออกเพิ่มรายได้เงินตราต่างประเทศ

ปี พ.ศ. 2554 จังหวัดสงขลา มีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด 3,153,853 ไร่ หรือประมาณร้อยละ 69 ของพื้นที่ทั้งหมด มีผู้ประกอบอาชีพการเกษตร 451,093 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 35.84 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด เกษตรกรส่วนใหญ่นิยมปลูกไม้ยืนต้นคือยางพารา จำนวน 87,665 ครัวเรือน มีสัดส่วนการใช้พื้นที่ปลูกยางพาราคิดเป็นร้อยละ 68 ของพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด อำเภอที่มีการปลูกยางพารามากที่สุดคืออำเภอสะเดา จำนวน 422,704 ไร่ รองลงมาคืออำเภอนาทวี และอำเภอจะนะ รองลงมาคือการทำนาข้าว จำนวน 33,867 ครัวเรือน มีสัดส่วนการใช้ที่ดินทำนาคิดเป็นร้อยละ 10.95 ของพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด โดยอำเภอที่มีการทำนามากที่สุดคืออำเภอรโนด จำนวน 117,209 ไร่ รองลงมาคือ อำเภอสิงหนคร อำเภอกระแสดินธุ์ ตามลำดับ นอกจากนี้เป็นการปลูกไม้ผล พืชไร่ และการทำไร่นาสวนผสมอื่นๆ เป็นต้น

ตารางที่ 2 : การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรของจังหวัดสงขลา ปี พ.ศ. 2554

ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	ขนาดพื้นที่		หมายเหตุ
	จำนวน (ไร่)	สัดส่วน (ร้อยละ)	
พื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด	4,565,682	100.00	-
พื้นที่ทำการเกษตร	3,153,853	69.08	ร้อยละของพื้นที่ทั้งหมด
- ปลูกไม้ยืนต้น	2,144,538	68.00	ร้อยละของพื้นที่ทำการเกษตร
- ทำนา	345,434	10.95	ร้อยละของพื้นที่ทำการเกษตร
- ปลูกไม้ผล	104,314	3.31	ร้อยละของพื้นที่ทำการเกษตร
1) ปลูกพืชไร่	46,811	1.48	ร้อยละของพื้นที่ทำการเกษตร
2) ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	416	0.01	ร้อยละของพื้นที่ทำการเกษตร
3) พื้นที่นาร้าง	125,531	3.98	ร้อยละของพื้นที่ทำการเกษตร
4) อื่นๆ	386,809	12.26	ร้อยละของพื้นที่ทำการเกษตร

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา (อ้างอิงใน แผนพัฒนาจังหวัดสงขลา 4 ปี (พ.ศ. 2558 – 2561), ฉบับ นำส่งสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 1 : ตารางที่ 38-39, หน้า 37-38)

สถานการณ์ด้านผลผลิตจากพืช เนื่องจากปัจจัยในการผลิตพืชส่วนใหญ่มาจากสภาพทางธรรมชาติ เช่น สภาพภูมิอากาศแปรปรวน เกิดฝนตกหนักติดต่อกัน ส่งผลให้ปริมาณการออกดอกน้อย ดอกร่วงหล่น และติดผลน้อย รวมไปถึงการบริหารจัดการและราคาในตลาด ซึ่งปัจจุบันราคายางพารามีราคาสูงขึ้น ดังนั้น จึงมีการเปลี่ยนจากการนำพื้นที่การผลิตพืชอื่นมาปลูกยางพารามากขึ้น แนวโน้มของผลผลิตและพื้นที่การผลิตไม้ผลอื่นๆ จะลดลง ซึ่งจะส่งผล 2 ประการคือ ราคามะพร้าวจะสูงขึ้น หรือมีการนำเข้าผลไม้จากพื้นที่อื่นทั้งในและต่างประเทศ เพื่อการบริโภคมากขึ้น

ส่วนการปศุสัตว์ จังหวัดสงขลามีการเลี้ยงสัตว์ที่สำคัญหลายชนิด ได้แก่ โคเนื้อ สุกร ไก่เนื้อ ไก่ไข่ ไก่พื้นเมือง เป็นต้น โดยสภาพการเลี้ยงสัตว์แต่ละชนิดจะแตกต่างกัน กล่าวคือ โคเนื้อส่วนใหญ่เลี้ยงเป็นอาชีพเสริม สุกร ไก่เนื้อ และไก่ไข่มีการเลี้ยงเป็นอาชีพหลักแบบฟาร์ม และเลี้ยงเป็นอาชีพเสริม ส่วนไก่พื้นเมืองและแพะส่วนใหญ่เลี้ยงเป็นอาชีพเสริมบริเวณที่อยู่อาศัย และในพื้นที่ปลูกพืชไม้ยืนต้นและสวนหลังบ้าน จากสถิติจำนวนสัตว์ที่เลี้ยง พบว่าในปี พ.ศ. 2554 มีปริมาณการเลี้ยงเพิ่มขึ้นในสัตว์ทุกชนิด ยกเว้นโคเนื้อที่มีจำนวนเลี้ยงลดลงซึ่งลดลงต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552

ตารางที่ 3 : ข้อมูลปศุสัตว์ที่สำคัญของจังหวัดสงขลา (รวม 16 อำเภอ) ปี พ.ศ. 2550 - 2554

ชนิดปศุสัตว์	จำนวนปศุสัตว์ (ตัว)				
	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554
โคเนื้อ	101,451	106,290	107,831	102,040	98,509
สุกร	101,107	103,665	97,259	103,026	105,365
ไก่เนื้อ	2,205,497	2,438,442	2,563,990	2,542,062	2,695,929
ไก่ไข่	1,145,018	1,224,711	1,256,641	1,273,731	1,301,622
ไก่พื้นเมือง	990,333	1,060,026	1,119,599	1,193,076	1,271,629

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (อ้างถึงใน แผนพัฒนาจังหวัดสงขลา 4 ปี (พ.ศ. 2558 - 2561), ฉบับนำเสนอสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 3: ตารางที่ 94, หน้า 145)

อาชีพการประมงก็เป็นอาชีพที่สำคัญและสร้างรายได้ให้กับจังหวัดสงขลาเป็นอย่างมาก ทั้งนี้การประมงในจังหวัดสงขลาสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท คือ

การประมงในทะเลสาบสงขลา ชาวประมงส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่ดั้งเดิม และทำการประมงในทะเลสาบสงขลา มาตั้งแต่รุ่นบรรพบุรุษ มีทั้งที่ทำการประมง เป็นอาชีพหลักอย่างเดียว หรือทำการประมงเป็นอาชีพหลักและมีอาชีพรองร่วมด้วย โดยอาชีพรอง ที่พบทั่วไปคือ การรับจ้าง และประเภทที่ทำอาชีพประมงร่วมกับอาชีพอื่นโดยทำไปด้วยกันและมีรายได้ จากทั้ง 2 ทางใกล้เคียงกัน เช่น ทำการประมงคู่กับค้าขาย ทำประมงคู่กับรับจ้าง ทำประมงคู่กับทำสวน หรือทำประมงคู่กับหัตถกรรม เป็นต้น สำหรับเครื่องมือจับสัตว์น้ำที่สำคัญที่พบมากในทะเลสาบสงขลาเป็นเครื่องมือประจำที่ประเภทโพงพางและไซนั่ง

การประมงทะเล จังหวัดสงขลาเป็นจังหวัดที่มีท่าเทียบเรือที่มีขนาดใหญ่ทำให้เรือประมงจำนวนมากหมุนเวียนเข้ามาเทียบท่าเพื่อขนถ่ายสินค้า มีชนิดสัตว์น้ำที่สำคัญคือ ปลาหูปลาเลย กุ้ง กุ้ง หมึก ปู ปลาหลังเขียว และปลาเป็ด โดยในปี พ.ศ. 2554 จังหวัดสงขลา มีผลผลิตจากการประมงทะเล ปริมาณ 88,047.77 ตัน คิดเป็นมูลค่า 2,022.56 ล้านบาท ลดลงจาก ปี พ.ศ. 2553 จำนวน 21,843.95 ตัน เนื่องจากเรือประมงที่เข้าเทียบท่ามีจำนวนลดน้อยลง และมีเรือส่วนหนึ่งหยุดทำการประมงด้วย ผลพลอยได้จากการประมงทะเลก่อให้เกิดธุรกิจต่อเนื่องเกี่ยวกับการประมงทะเลที่สำคัญ ประกอบด้วย โรงน้ำแข็ง 23 โรง โรงงานผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำแช่เยือกแข็ง 24 โรง โรงงานปลากระป๋อง 6 โรง และโรงงานปลาป่น 14 โรง

ตารางที่ 4 : ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำที่ขึ้นท่าเทียบเรือประมงสงขลา ปี พ.ศ. 2553 - 2554

ชนิดสัตว์น้ำที่จับได้	ปริมาณ (กิโลกรัม)		มูลค่า (บาท)	
	ปี 2553	ปี 2554	ปี 2553	ปี 2554
ปลาทุ	6,257,290	4,949,488	160,923,347	127,489,157
ปลาเลย	54,251,734	48,683,187	1,523,320,554	1,362,736,006
กุ้ง	357,355	273,999	72,371,385	55,510,887
กั้ง	407,245	258,500	81,838,360	51,946,610
หมึก	8,429,890	6,195,270	381,497,078	280,266,098
ปู	553,209	354,630	38,724,630	24,824,100
ปลาหลังเขียว	2,120,570	2,148,040	28,097,552	28,461,530
ปลาเป็ด	35,514,429	25,184,660	135,963,673	91,325,800
รวม	109,891,720	88,047,774	2,422,736,480	2,022,560,188

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดสงขลา (อ้างอิงใน แผนพัฒนาจังหวัดสงขลา 4 ปี (พ.ศ. 2558 – 2561), ฉบับนำเสนอสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 1: ตารางที่ 41, หน้า 40)

การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง จังหวัดสงขลา มีสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่สำคัญที่เกษตรกรนิยมเลี้ยง คือ กุ้งทะเล และปลากะพงขาว ในปี พ.ศ. 2555 มีผู้เพาะเลี้ยงกุ้งทะเลจำนวน 1,476 ราย 4,320 บ่อ คิดเป็นพื้นที่ 16,251.50 ไร่ โดยนิยมเลี้ยงในเขตอำเภอระโนด อำเภोजะนง อำเภอสิงหนคร อำเภอเทพา อำเภอหาดใหญ่ อำเภอควนเนียง อำเภอสทิงพระ อำเภอกะแสสินธุ์ และอำเภอเมือง โดยชนิดกุ้งทะเลที่นิยมเลี้ยงส่วนใหญ่จะเป็นกุ้งขาวร่อยละ 98.20 และเป็นกุ้งกุลาดำ ร่อยละ 1.80 ในส่วนของการเลี้ยงปลากะพงขาวในกระชัง ในปี พ.ศ. 2555 มีผู้เลี้ยงทั้งหมด จำนวน 2,542 ราย 8,542 กระชัง คิดเป็นพื้นที่ 112.27 ไร่

ตารางที่ 5 : พื้นที่การเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งจังหวัดสงขลา ปี พ.ศ. 2555

รายการ	กุ้งทะเล	ปลากะพงขาว
จำนวนผู้เลี้ยง (ราย)	1,476	2,542
จำนวนบ่อ/กระชัง (บ่อ)	4,320	8,542
พื้นที่เพาะเลี้ยง (ไร่)	16,251.50	112.27

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดสงขลา (อ้างอิงใน แผนพัฒนาจังหวัดสงขลา 4 ปี (พ.ศ. 2558 – 2561), ฉบับนำเสนอสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 1: ตารางที่ 42, หน้า 41)

การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด จังหวัดสงขลา มีการเลี้ยงปลาน้ำจืดกระจัดกระจายเกือบทุกอำเภอ ส่วนมากเป็นการเลี้ยงเพื่อบริโภคภายในครัวเรือน โดยในปี พ.ศ. 2554 มีผู้เลี้ยงปลาน้ำจืดทั้งสิ้น 6,723 ราย 13,100 บ่อ รวมพื้นที่ 7,639.79 ไร่ สัตว์น้ำจืดที่นิยมเลี้ยง ได้แก่ ปลากินพืช ปลาดุก ปลาช่อน ปลาหมอ ปลากดเหลือง และปลาชะโด เป็นต้น²

² ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดสงขลา (อ้างอิงใน แผนพัฒนาจังหวัดสงขลา 4 ปี (พ.ศ. 2558 – พ.ศ. 2561), ฉบับนำเสนอสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 1, หน้า 42)

2.2.3 ศักยภาพด้านอุตสาหกรรม

ในปี พ.ศ. 2554 จังหวัดสงขลามีโรงงานอุตสาหกรรมทั้งหมด จำนวน 1,883 โรง เงินลงทุน 68,075.38 ล้านบาท มีการจ้างแรงงาน 77,480 คน ทั้งนี้ส่วนใหญ่ร้อยละ 51.14 เป็นโรงงานขนาดเล็กที่มีเงินลงทุนต่ำกว่า 10 ล้านบาท รองลงมาเป็นกิจการขนาดกลางที่มีเงินลงทุนระหว่าง 10 - 100 ล้านบาท

ตารางที่ 6 : จำนวนโรงงาน เงินทุน และคนงานในจังหวัดสงขลา แยกตามเงินทุน ปี พ.ศ. 2555

ขนาดโรงงาน	จำนวน (โรง)	ร้อยละ	เงินลงทุน (ล้านบาท)	จำนวนคนงาน (คน)		
				ชาย	หญิง	รวม
รวมโรงสีข้าวทั้งหมด	536	28.47	188.44	922	31	953
โรงงานขนาดเล็ก (เงินทุน <=10 ล้านบาท)	963	51.14	2,178.54	7,571	3,262	10,833
โรงงานขนาดกลาง (> 10 ล้าน<=100 ล้านบาท)	302	16.04	10,851.82	11,786	15,473	27,259
โรงงานขนาดใหญ่ (เงินทุน >100 ล้านบาท)	82	4.35	54,856.56	11,957	26,478	38,435
รวมโรงงานทั้งหมด	1,883	100	68,075.38	32,236	45,244	77,480

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสงขลา (อ้างอิงใน แผนพัฒนาจังหวัดสงขลา 4 ปี (พ.ศ. 2558 – 2561 ฉบับนำส่งสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 1 : ตารางที่ 44, หน้า 43)

อุตสาหกรรมในจังหวัดสงขลา ส่วนใหญ่จะเป็นโรงงานอุตสาหกรรมที่ต่อเนื่องจากการเกษตรที่ผลิตเพื่อการส่งออก ได้แก่ อุตสาหกรรมจากยางพารา ทั้งจากน้ำยางพารา และไม้ยางพารา เช่น โรงงานผลิตถุงมือยาง ผลิตยางแผ่นรมควัน ยางแท่ง และโรงงานแปรรูปอัดบอมน้ำยาไม้ยางพารา ผลิตชิ้นส่วนเครื่องเรือน/เฟอร์นิเจอร์ ผลิตแผ่นปาร์ติเกิลบอร์ด และผลิตไม้อัดประสาน และอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการประมง ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหารทะเลบรรจุกระป๋อง อาหารทะเลแช่แข็งและห้องเย็น ซึ่งอุตสาหกรรมเหล่านี้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) ให้แก่ผลิตผลทางการเกษตร นอกเหนือจากนั้นเป็นอุตสาหกรรมอื่นๆ เช่น อุตสาหกรรมส่งหรือจำหน่ายก๊าซจากโรงแยกก๊าซธรรมชาติ การผลิตกระแสไฟฟ้า และอุตสาหกรรมบริการ เป็นต้น ทั้งนี้โรงงานส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในอำเภอหาดใหญ่ รองลงมาเป็นอำเภอเมือง อำเภอรัตภูมิ อำเภอรโนด อำเภอสะเดา และอำเภอจะนะ

2.2.4 ศักยภาพด้านการค้าชายแดน

จังหวัดสงขลามีเขตชายแดนติดกับประเทศมาเลเซีย ทั้งนี้การค้าด่านมาเลเซีย มีการทำการค้าอย่างเป็นระบบมาตรฐาน และมีการขนส่งทั้งทางรถยนต์และรถไฟ จึงพบว่ามูลค่าการค้าชายแดนมาเลเซียมีมูลค่ามากกว่าเมื่อเทียบกับการค้าชายแดนกับประเทศอื่นๆ

การค้าชายแดนของจังหวัดสงขลาปี พ.ศ. 2555 มีมูลค่าการค้ารวมทั้งสิ้น 787,559.04 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนหน้าร้อยละ 9.66 โดยด่านศุลกากรสะเดามีมูลค่าการค้ารวมมากที่สุดในพื้นที่ รองลงมาคือด่านศุลกากรสงขลา และด่านศุลกากรปาดังเบซาร์ ตามลำดับ

การส่งออกมีมูลค่า 451,247.43 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 13.58 เนื่องจากระดับราคาสินค้าส่งออกลดลง โดยเฉพาะสินค้าส่งออกที่สำคัญคือผลิตภัณฑ์จากยางพารา การนำเข้ามีมูลค่า 336,311.61 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 3.80 โดยมีสินค้านำเข้าที่สำคัญคือ ส่วนประกอบและอุปกรณ์เครื่องประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติ

ตารางที่ 7 : มูลค่าการค้าชายแดนผ่านด่านของจังหวัดสงขลา ปี พ.ศ. 2550 – 2555

(หน่วย : ล้านบาท)

การค้าชายแดน	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555
มูลค่าการส่งออก	292,857.67	364,320.66	300,225.73	404,029.02	522,145.86	451,247.43
มูลค่าการนำเข้า	169,035.14	214,630.07	203,069.82	245,694.39	349,613.09	336,311.61
มูลค่าการค้ารวม	461,892.81	578,950.73	503,295.55	649,723.40	871,758.96	787,559.04

ที่มา : ด้านศุลกากรสงขลา ด้านศุลกากรสะเดา ด้านศุลกากรปาดังเบซาร์ และด้านศุลกากรท่าอากาศยานหาดใหญ่ (อ้างอิงใน แผนพัฒนาจังหวัดสงขลา 4 ปี (พ.ศ. 2558 – 2561), ฉบับนำเสนอสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, หน้า 32 และ 150)

2.2.5 ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวและบริการ

จังหวัดสงขลา มีธรรมชาติที่สวยงาม มีแหล่งศิลปวัฒนธรรมของภาคใต้ กระจายอยู่ทั่วไปหลายแห่ง แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติที่เป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายของนักท่องเที่ยว ได้แก่ หาดสมิหลา และแหลมสนอ่อน เป็นต้น ส่วนแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นเป็นลักษณะการท่องเที่ยวที่อาศัยกิจกรรมเกี่ยวกับพิธีกรรมเช่น การถือศีลกินเจ นอกจากนี้ยังมีงานเทศกาลหรือประเพณีประจำปีที่เกิดขึ้นโดยทั่วไป ได้แก่ เทศกาลปีใหม่ ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีชักพระ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวเพื่อความบันเทิง มีรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อซื้อสินค้า รับประทานอาหาร สถานบริการและสถานเริงรมย์ ซึ่งมีศูนย์กลางการท่องเที่ยวประเภทนี้อยู่ที่อำเภอหาดใหญ่ และอำเภอสะเดา

นักท่องเที่ยวโดยทั่วไปมีทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งได้แก่ มาเลเซีย และสิงคโปร์ จากข้อมูลในปี พ.ศ. 2553 มีพบว่า มีจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งคนไทยและต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดสงขลา รวมจำนวน 2,946,470 คน มีรายได้จากการท่องเที่ยว 15,888.82 ล้านบาท โดยแนวโน้มรายได้จะเพิ่มขึ้นเป็นพิเศษในช่วงวันหยุดเทศกาลที่สำคัญต่างๆ เช่นปีใหม่ ตรุษจีน สงกรานต์ และฮารีรายอ เป็นต้น

ตารางที่ 8 : จำนวนผู้เยี่ยมเยือน และรายได้จากการท่องเที่ยวจังหวัดสงขลา ปี พ.ศ. 2549 - 2553

ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว	ปี2549	ปี 2550	ปี 2552	ปี 2553
จำนวนผู้มาเยี่ยมเยือน (คน)	2,579,480	2,645,770	2,609,045	2,946,470
ชาวไทย	1,760,696	1,885,052	1,838,353	2,074,368
ชาวต่างชาติ	818,784	760,718	70,692	872,102
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)	12,667.96	12,842.52	12,703.42	15,888.82
ชาวไทย	7,239.56	7,581.59	7,806.20	9,497.74
ชาวต่างชาติ	5,428.40	5,260.93	4,897.22	6,391.08

ที่มา : กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (อ้างอิงใน แผนพัฒนาจังหวัดสงขลา 4 ปี (พ.ศ. 2558 – 2561), ฉบับนำส่งสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 3 : ตารางที่ 96, หน้า 149)

หมายเหตุ : ไม่แสดงข้อมูลของปี พ.ศ. 2551 เนื่องจากเป็นปีที่กรมการท่องเที่ยวรับโอนภาระงานจาก ททท.

จึงทำให้ข้อมูลมีความเบี่ยงเบนสูง

2.2.6 ศักยภาพด้านสังคม และคุณภาพชีวิต

2.2.6.1 ประชากรและแรงงาน

ในด้านสถานการณ์แรงงาน จังหวัดสงขลา มีประชากรที่มีอายุ 15 ปี ขึ้นไป จำนวน 1,136,911 คน แบ่งเป็นผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน 839,836 คน (ร้อยละ 73.87) และไม่อยู่ในกำลังแรงงาน 297,075 คน (ร้อยละ 26.13)

สำหรับผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงานจำนวน 839,836 คน จำแนกเป็นผู้ที่มีงานทำ 833,232 คน คิดเป็นร้อยละ 99.21 โดยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 69.68) ทำงานอยู่ในนอกภาคเกษตรกรรมจำนวน 585,223 คน เป็นการทำงานในสาขาการขายส่งขายปลีกมากที่สุด จำนวน 179,869 คน และทำงานในภาคการเกษตรจำนวน 248,009 คน (ร้อยละ 29.53) ทั้งนี้พบว่าผู้ที่มีงานทำส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับต่ำกว่าประถมศึกษา รองลงมาเป็นผู้ที่มีการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย

อัตราการว่างงานของจังหวัดสงขลา ปี พ.ศ. 2554 มีผู้ว่างงานคิดเป็นอัตราร้อยละ 0.89 ซึ่งต่ำกว่าอัตราการว่างงานเฉลี่ยของ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (อยู่ที่ร้อยละ 1.15) เนื่องจากภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการของจังหวัดมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นทำให้มีความต้องการจ้างแรงงานเพิ่มขึ้น ประกอบกับภาครัฐมีโครงการจ้างงานโดยตรง เช่น โครงการจ้างบัณฑิตอาสาสมัคร เป็นต้น ทั้งนี้แนวโน้มอัตราการว่างงานของจังหวัดสงขลาขึ้นอยู่กับภาวะเศรษฐกิจของจังหวัดและนโยบายการปรับอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ

ตารางที่ 9 : จำนวนประชากรจังหวัดสงขลา จำแนกตามสภาพแรงงาน ปี พ.ศ. 2554

(หน่วย : คน)

สถานภาพแรงงาน	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554
ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป	1,084,462	1,102,162	1,120,511	1,136,911
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	793,714	821,252	828,715	839,836
- ผู้มีงานทำ	779,546	806,319	808,426	833,232
1) ทำงานภาคเกษตร	246,662	222,029	259,482	248,009
2) ทำงานภาคนอกเกษตร	532,884	584,290	548,944	585,223
- ผู้ว่างงาน	14,168	14,933	20,290	6,604
ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	290,748	280,910	291,795	297,075
อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)	1.71	1.82	2.52	0.89

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดสงขลา (อ้างอิงใน แผนพัฒนาจังหวัดสงขลา 4 ปี (พ.ศ. 2558 – 2561), ฉบับนำส่งสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 1 : ตารางที่ 32, หน้า 33)

ในด้านของการจ้างงาน พบว่าความต้องการแรงงานในจังหวัดสงขลา ส่วนใหญ่อยู่ในอุตสาหกรรมประเภทการผลิต รองลงมาคืออุตสาหกรรมประเภทการขายปลีกขายส่งฯ โดยตำแหน่งที่นายจ้างต้องการส่วนใหญ่อยู่ในตำแหน่งเสมียน เจ้าหน้าที่ รองลงมาคือ ตำแหน่งอาชีพช่างเทคนิค และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ระดับการศึกษาที่นายจ้างต้องการจ้างงานมากที่สุดคือ ระดับปริญญาตรี รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษา

2.2.6.2 การศึกษา

จังหวัดสงขลา มีการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถม ถึงระดับอุดมศึกษา มีหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดการศึกษาหลายหน่วยงานทั้งในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีรูปแบบการจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบและนอกระบบการศึกษา

การศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจากหลายหน่วยงาน โดยมีสถานศึกษาครอบคลุมในทุกพื้นที่ทุกตำบล ทุกอำเภอ มีห้องเรียนและชั้นเรียนรองรับการเข้าเรียนของนักเรียน ในช่วงปี 2558 – 2561 ได้อย่างเพียงพอ การรับเด็กเข้าเรียนระดับปฐมวัยมีแนวโน้มการเข้าเรียนของประชากรกลุ่มอายุ 3 - 5 ปี เพิ่มขึ้นทุกปี ทั้งนี้เนื่องจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเตรียมความพร้อมให้กับประชากรกลุ่มนี้ ประกอบมีหลายหน่วยงานที่จัดการเตรียมความพร้อมทั้งในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับ การเข้าเรียนของประชากรวัยเรียนนี้มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นทุกปี โดยปีการศึกษา 2554 มีอัตราการเข้าเรียนร้อยละ 98.91 อย่างไรก็ตามยังคงมีนักเรียนส่วนหนึ่งไม่ได้เข้าเรียน สาเหตุจากมีความบกพร่องทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ไม่สามารถเข้าเรียนได้ และบางส่วนอพยพย้ายตามผู้ปกครองไม่สามารถติดตามให้มาเข้าเรียนได้ การศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6

มีแนวโน้มอัตราการศึกษาต่อสูงขึ้นทั้งประเภทสามัญศึกษาและอาชีวศึกษา แม้ว่าจะไม่ได้เป็นการศึกษาภาคบังคับ ทั้งนี้เนื่องจากมีสถานศึกษารองรับได้เพียงพอ ครอบคลุมทุกพื้นที่ นักเรียนสามารถเลือกเรียนได้หลายประเภททั้งการศึกษาในระบบโรงเรียน นอกโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย นักเรียนส่วนใหญ่เข้าเรียนในสถานศึกษาของรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงซึ่งตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองสงขลาและอำเภอหาดใหญ่ สัดส่วนนักเรียนภาครัฐต่อภาคเอกชน อยู่ที่ 64.11 : 35.89

ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ปัจจุบันมีจำนวนเพียงพอตามเกณฑ์ แต่ขาดแคลนตามกลุ่มสาระวิชาที่สอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งครูส่วนใหญ่จะสอนไม่ตรงวุฒิ อย่างไรก็ตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการพัฒนาครูในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การศึกษาระดับอาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา มีสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชน จำนวน 23 แห่ง ปีการศึกษา 2554 มีนักศึกษาจำนวน 26,830 คน จากผลการประเมินภายนอกของ สมศ.รอบที่สองพบว่า มาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา มาตรฐานด้านคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา และมาตรฐานด้านการให้บริการต่อชุมชนและสังคม มีคุณภาพอยู่ในระดับดีขึ้นไป สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนในบางสาขาวิชาได้เป็นที่ยอมรับในระดับจังหวัดและระดับชาติ

การศึกษาระดับอุดมศึกษา จังหวัดสงขลา มีมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนระดับปริญญาตรีขึ้นไปทั้งภาครัฐและเอกชน 7 แห่ง นอกจากนี้ยังมีมหาวิทยาลัยที่เป็นสาขาของมหาวิทยาลัยอื่น มาเปิดสอนอีกหลายแห่ง มีนักศึกษาทั้งหมด 65,658 คน เป็นนักศึกษาในภาครัฐ 59,995 คน ภาคเอกชน 5,663 คน (ไม่นับรวมมหาวิทยาลัยสาขา) สัดส่วนนักศึกษาภาครัฐต่อเอกชน อยู่ที่ 91.38 : 8.62

สงขลาเป็นศูนย์กลางการศึกษาของภาคใต้ มีมหาวิทยาลัยเป็นยอมรับในระดับนานาชาติคือมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้รับรางวัลในระดับชาติและนานาชาติหลายสาขามากมาย คุณภาพของนักศึกษาที่จบการศึกษาเป็นที่ยอมรับของสังคม/ตลาดแรงงาน เนื่องจากสงขลาเป็นศูนย์กลางการศึกษาของภาคใต้แนวโน้มการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในอนาคตของจังหวัดสงขลา รัฐควรส่งเสริมให้มีการเปิดสอน/จัดการเรียนการสอน ในสาขาวิชาการที่รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยการเตรียมความพร้อมรองรับในทุกด้านและเร่งพัฒนาการศึกษาให้มีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ ประสานความร่วมมือการให้บริการทางการศึกษาให้มากขึ้นในทุกระดับการศึกษา

การศึกษานอกโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการจัดการศึกษาของศูนย์ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสงขลา โดยมุ่งเน้นการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างโอกาสการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตให้กับประชาชนนอกระบบโรงเรียนตามความต้องการ ซึ่งมีนักเรียนเข้ารับบริการการศึกษาใน 16 อำเภอ ปีการศึกษา 2554 ในระดับประถมศึกษา 1,644 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 10,330 คน และมัธยมศึกษาตอนปลาย 12,706 คน นอกจากนี้ยังเปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นตามความต้องการให้แก่ประชาชน เพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น

นอกจากนี้จังหวัดสงขลามีสถาบันปอเนาะ และศูนย์ตาดีกา ซึ่งเป็นที่นิยมของเยาวชนในพื้นที่ เพราะมีความเชื่อมั่นว่าสามารถผลิตนักเรียนให้เป็นผู้ที่เข้าใจในหลักศาสนาอิสลามอย่างถ่องแท้ โดยมีสถาบันปอเนาะจำนวน 29 แห่ง นักเรียน 1,317 คน ศูนย์ตาดีกาจำนวน 201 แห่ง ผู้เรียน 18,183 คน และมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 210 แห่ง นักเรียน 20,777 คน

2.2.6.3 การสาธารณสุข

จังหวัดสงขลามีสถานบริการสาธารณสุขของรัฐและเอกชน ประกอบด้วย โรงพยาบาลศูนย์ (รพศ.) 1 แห่ง โรงพยาบาลทั่วไป (รพท.) 1 แห่ง โรงพยาบาลชุมชน 15 แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล/หน่วยปฐมภูมิ 202 แห่ง ศูนย์บริการสาธารณสุขสังกัดเทศบาล 25 แห่ง โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงอื่นๆ 5 แห่ง มีคลินิกเอกชน 404 แห่ง ร้านขายยา 504 แห่ง และสถานบริการเพื่อสุขภาพ เช่น สปาเพื่อสุขภาพ นวดเพื่อสุขภาพ นวดเพื่อเสริมสวย 73 แห่ง

สัดส่วนของบุคลากรสาธารณสุขต่อประชากร (รวมทั้งรัฐและเอกชน) ได้แก่ แพทย์ 1:1,665 ทันตแพทย์ 1:7,086 เภสัชกร 1:5,941 และพยาบาลวิชาชีพ 1:356 มีอัตราการครองเตียง เท่ากับ 1:370

สภาวะสุขภาพของประชาชนจังหวัดสงขลาโดยภาพรวม พบว่า อัตราเกิดและอัตรายาค่อนข้างคงที่ (ปี พ.ศ. 2551 - 2554) อัตราเพิ่มของประชากรมีแนวโน้มลดลง อัตราการตายมีแนวโน้มลดลง ส่วนอัตราการตายในปี พ.ศ. 2554 สูงกว่าปี พ.ศ. 2551 - 2553 ซึ่งมีอัตราค่อนข้างคงที่

สาเหตุการป่วยของผู้ป่วยนอก 5 อันดับแรก ได้แก่ โรคระบบทางเดินหายใจ โรคระบบไหลเวียนเลือด โรคเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการและเมตาบอลิซึม โรคระบบกล้ามเนื้อโครงร่างและเนื้อเยื่อเสริม และอาการและอาการแสดงและสิ่งผิดปกติที่พบได้จากการตรวจทางคลินิก ตามลำดับ ส่วนผู้ป่วยในพบสาเหตุการป่วย 5 อันดับแรก ได้แก่ โรคแทรกซ้อนในการตั้งครรภ์ การคลอดและภาวะอื่นๆ ความผิดปกติเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการและเมตาบอลิซึมอื่นๆ ความผิดปกติอื่นๆ ที่เกิดขึ้นในระยะปริกำเนิด อาการและอาการแสดงสิ่งผิดปกติที่พบได้จากการตรวจเลือดทางคลินิกและห้องปฏิบัติการ และโรคความดันโลหิตสูง ตามลำดับ

ในส่วน of โรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคติดต่อที่เป็นปัญหาสำคัญ 5 อันดับแรก ได้แก่ โรคอุจจาระร่วง ไข้ไม่ทราบสาเหตุ ปอดบวม ไข้หวัดใหญ่ และตาแดง นอกจากนี้ยังพบโรคไข้น้ำเหลืองเป็นโรคติดต่อที่สำคัญอีกโรคหนึ่ง มีอัตราป่วยสูงอยู่ใน 10 อันดับแรกของโรคที่ต้องเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา แต่อัตราป่วยจะไม่คงที่ซึ่งเป็นลักษณะธรรมชาติของโรค โดยปกติจะมีการระบาดใหญ่ ทุก 3 - 4 ปี แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยแวดล้อมด้วย

โรคไม่ติดต่อที่สำคัญ พบว่า โรคความดันโลหิตสูงและโรคเบาหวาน จะมีอัตราป่วยสูงอย่างต่อเนื่องและมีแนวโน้มจะเพิ่มสูงขึ้น

2.2.6.4 ปัญหายาเสพติด

จังหวัดสงขลาเป็นจังหวัดซึ่งมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวจำนวนมาก ก่อปรกัมีพื้นที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านคือ ประเทศมาเลเซีย ทำให้มีการลักลอบนำเข้าและส่งออกของยาเสพติด การจำหน่าย และการแพร่ระบาดผ่านเข้ามาทางด่านศุลกากรสะเดา และปาดังเบซาร์ อำเภอสะเดา ซึ่งปัญหาเสพติดยังคงขยายตัวและกระทบต่อความมั่นคงทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม กลุ่มผู้ค้าทั้งรายเก่า รายใหม่ ยังคงพยายามลักลอบนำยาเสพติดออกมาจำหน่ายอยู่ตลอดเวลา

ยาเสพติดที่มีการค้าและการแพร่ระบาดมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ยาบ้า พืชกระท่อม และไอซ์ เมื่อมีการพิจารณาจากสถิติการจับกุมคดียาเสพติดแยกตามชนิด ยาเสพติดพบว่า ไอซ์ มีแนวโน้มการค้าและการแพร่ระบาดเพิ่มขึ้นเป็นเท่าตัว โดยมีพื้นที่อำเภอที่ปรากฏข่าวสารยาเสพติดชุก ได้แก่ อ.เมืองสงขลา อ.หาดใหญ่ อ.สะเดา อ.สิงหนคร อ.จะนะ อ.เทพา อ.นาทวี และ อ.รัตภูมิ

2.2.7 ศักยภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.2.7.1 ทรัพยากรดิน

จากข้อมูลการแปลภาพถ่ายดาวเทียม LANDSAT - 5TM ที่บันทึกข้อมูลเมื่อ ปี 2549³ พบว่า จังหวัดสงขลาที่มีดินทั้งหมด 7,393.889 ตารางกิโลเมตร จำแนกดินได้เป็น 95 ชุด ส่วนใหญ่เป็นดินทราย ดินทรายปนดินร่วน และดินเหนียวบางส่วน จำแนกประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้เป็นพื้นที่ป่าไม้มีเนื้อที่ประมาณ 890.89 ตารางกิโลเมตร พื้นที่เกษตรกรรมมีเนื้อที่ประมาณ 5,588.12 ตารางกิโลเมตร พื้นที่แหล่งน้ำมีเนื้อที่ประมาณ 34.67 พื้นที่ชุมชนและสถานที่สำคัญมีเนื้อที่ประมาณ 308.20 ตารางกิโลเมตร และพื้นที่อื่นๆ (พื้นที่ลุ่ม พื้นที่ไม้พุ่มหรือทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม เหมืองแร่ เหมืองเก่า และบ่อขุด) มีเนื้อที่ประมาณ 364.54 ตารางกิโลเมตร

พบปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพดินในจังหวัดสงขลา เกี่ยวข้องกับปัญหาดินเค็ม (พบในพื้นที่ 6 อำเภอ ได้แก่ อ.ควนเนียง อ.จะนะ อ.เทพา อ.บางกล่ำ อ.หาดใหญ่ และ อ.เมือง รวมพื้นที่ 7,676.79 ไร่) ปัญหาดินเปรี้ยว (พบในพื้นที่ 10 อำเภอ ได้แก่ อ.กระแสดำรง อ.ควนเนียง อ.จะนะ อ.เทพา อ.บางกล่ำ อ.ระโนด อ.สทิงพระ อ.สิงหนคร อ.หาดใหญ่ และ อ.เมือง รวมพื้นที่ประมาณ 106,694.23 ไร่) ปัญหาการชะล้างพังทลายของดิน (พบในบางพื้นที่ของ อ.จะนะ อ.เทพา อ.นาทวี อ.สะบ้าย้อย อ.นาหม่อม อ.หาดใหญ่ อ.เมือง อ.คลองหอยโข่ง อ.รัตภูมิ และ อ.สะเดา) รวมไปถึงปัญหาการใช้ที่ดินไม่เหมาะสมกับศักยภาพ ขาดการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศทั้งหมด

³ อ้างถึงใน แผนพัฒนาจังหวัดสงขลา 4 ปี (พ.ศ. 2558 – พ.ศ. 2561), ฉบับนำเสนอสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 1: ตารางที่ 46, หน้า 44-45.

2.2.7.2 ทรัพยากรน้ำ

แหล่งน้ำผิวดิน พื้นที่จังหวัดสงขลาประกอบด้วยกลุ่มน้ำหลัก 2 กลุ่มน้ำ คือ กลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา และส่วนหนึ่งของกลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก โดยกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาประกอบด้วยกลุ่มน้ำย่อยคลองอู่ตะเภา กลุ่มน้ำย่อยคลองพุน้ำดี กลุ่มน้ำย่อยคลองรัตภูมิ และกลุ่มน้ำย่อยคาบสมุทรสทิงพระ มีพื้นที่รับน้ำรวมกันประมาณ 4,530 ตารางกิโลเมตร ส่วนกลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกในจังหวัดสงขลา คือ กลุ่มน้ำย่อยเทพา – นาทวี มีพื้นที่รับน้ำประมาณ 1,336.12 ตารางกิโลเมตร

แหล่งน้ำบาดาล จังหวัดสงขลา มีแหล่งน้ำบาดาลกระจายอยู่ในพื้นที่ทุกอำเภอ มีจำนวนบ่อบาดาลสะสมรวม 3,456 บ่อ อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาลเขต 12 สงขลา คุณภาพน้ำบาดาลเป็นน้ำจืดคุณภาพดี แต่มีปริมาณหลักในน้ำค่อนข้างสูงเกือบทุกพื้นที่ มีแหล่งน้ำบาดาลที่สำคัญในจังหวัดสงขลา 2 แหล่ง ได้แก่ แอ่งน้ำระโนด - สงขลา และแอ่งน้ำหาดใหญ่ ซึ่งเป็นแหล่งน้ำบาดาลในหินร่วน ประกอบด้วยชั้นน้ำบาดาลตะกอนน้ำพาในยุคเก่าและชั้นน้ำบาดาลตะกอนทรายชายหาด ปัจจุบันมีการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลที่มีความลึกไม่เกิน 150 เมตร บริเวณที่เป็นแหล่งน้ำที่มีศักยภาพดีอยู่ในเขตอำเภอระโนดถึงอำเภอสทิงพระ

จากการประเมินความต้องการน้ำบาดาลในพื้นที่จังหวัดสงขลา จำแนกตามประเภทของกิจกรรมการใช้น้ำ ได้แก่ การใช้น้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค การใช้น้ำเพื่อ การอุตสาหกรรม การใช้น้ำเพื่อการเกษตร (ความต้องการน้ำในเขตชลประทาน) การใช้น้ำเพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การใช้น้ำเพื่อการปศุสัตว์ และการใช้น้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศท้ายน้ำ พบว่า ปริมาณความต้องการใช้น้ำเพื่อการอุตสาหกรรมมีมากที่สุด โดยในปี พ.ศ. 2548 มีความต้องการใช้น้ำรวมประมาณ 387.11 ล้านลูกบาศก์เมตร และในปี พ.ศ. 2568 จะมีความต้องการใช้น้ำ 314.48 ล้านลูกบาศก์เมตร

2.2.7.3 ทรัพยากรป่าไม้

จังหวัดสงขลา มีเนื้อที่ป่า 1,124.39 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 702,743.75 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 15.21 ของเนื้อที่จังหวัด เป็นป่าสงวนแห่งชาติ 41 ป่า เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า/เขตห้ามล่าสัตว์ป่า 7 แห่ง อุทยานแห่งชาติ 2 แห่ง และป่าเตรียมการสงวน 1 แห่ง

ตารางที่ 10 : สถิติพื้นที่ป่าไม้จังหวัดสงขลา ปี พ.ศ. 2543 – 2552

ปี พ.ศ.	พื้นที่ป่า (ตร.กม.)	พื้นที่ป่า (ไร่)	ร้อยละของพื้นที่จังหวัด
ปี 2543	821.94	513,711.70	11.12
ปี 2547	858.47	536,545.34	11.08
ปี 2549	772.84	483,025.28	9.98
ปี 2552	1,124.39	702,743.75	15.21

ที่มา : www.dnp.go.th (อ้างอิงใน แผนพัฒนาจังหวัดสงขลา 4 ปี (พ.ศ. 2558 – 2561), ฉบับนำเสนอสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 1: ตารางที่ 51, หน้า 51)

จากสถิติพื้นที่ป่าไม้ของจังหวัด สะท้อนให้เห็นการลดลงของพื้นที่ป่า แม้ว่าในช่วงปี พ.ศ. 2549 - 2552 พื้นที่ป่าจะเพิ่มมากขึ้น แต่ก็ยังมีการจับกุมผู้ที่บุกรุกพื้นที่ป่าไม้ บริเวณต้นน้ำระหว่างปี พ.ศ. 2546 - 2552 จำนวน 628 คดี มีพื้นที่ป่าถูกบุกรุกถึง 4,690.58 ไร่⁴ สาเหตุหลักเกิดจากการขาดประสิทธิภาพในการควบคุมการบุกรุกทำลายป่า ในปี พ.ศ. 2554 พบคดีบุกรุกป่าจำนวน 57 คดี มีพื้นที่ป่าถูกบุกรุก 457.79 ไร่ เนื่องจากแนวเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ไม่ชัดเจน ส่งผลให้มีผู้บุกรุกเข้าไปใช้ประโยชน์ทรัพยากรในพื้นที่ป่าไม้

2.2.7.4 ทรัพยากรสัตว์ป่า

เนื่องจากจังหวัดสงขลามีสภาพป่าอันอุดมสมบูรณ์จึงเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าหายากหลายชนิด จำแนกเป็น⁵

1) สัตว์ป่าที่สำรวจพบในพื้นที่มีไม่น้อยกว่า 355 ชนิด แยกเป็น สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม 85 ชนิด เช่น ชะมดแปลงลายแถบ เก้ง ค่างดำ ลิงแสม เป็นต้น นกไม่น้อยกว่า 209 ชนิด เช่น นกหัว ไก่ฟ้า นกเงือกกรามช้าง นกเงือกหัวหงอก เป็นต้น สัตว์เลื้อยคลาน พบประมาณ 43 ชนิด เช่น เต่า งูจงอาง ตุ๊กตุ๊ก เป็นต้น สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก พบประมาณ 18 ชนิด เช่น จิ้งจก กบว้าก กบทูต เป็นต้น

2) สัตว์ป่าที่ห้ามล่ามีทั้งหมด 53 ชนิด ตามประกาศของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ส่วนใหญ่เป็นนกน้ำ

3) นกประจำถิ่นถาวรในทะเลสาบ มี 14 ชนิด เช่น นกอีโถง นกอีลัม นกยางเปีย นกพริก เป็นต้น

4) นกอพยพย้ายถิ่นซึ่งมีการอพยพมาจากตอนเหนือของประเทศไทย ช่วงประมาณเดือนตุลาคม-เมษายนของทุกปี มี 75 ชนิด เช่น นกกาน้ำเล็ก นกเป็ดแดง นกเป็ดคืบแค นกเป็ดลาย นกเป็ดผี เป็นต้น

5) นกที่มีประชากรมาก มี 13 ชนิด ได้แก่ นกกระทง นกกระสา นกกาบบัว นกตะกรุม นกกลาขาว นกออก เหยี่ยวรุ้ง เหยี่ยวคางคางขาว เหยี่ยวทุ่ง เหยี่ยวออสเปร นกอัญชันคิ้วขาว นกกรัฟ และนกเงือกกรามช้าง

6) นกที่ทำรัง และวางไข่ภายในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลสาบสงขลา มี 31 ชนิด

7) นกที่พบตลอดทั้งปี มี 26 ชนิด และ

8) นกปรอดหัวโขน หรือนกกรงหัวจุก จัดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง ตามบัญชีแนบท้ายพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 และเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองชนิดที่เพาะพันธุ์ตามกฎหมายกระทรวงกำหนดชนิดของสัตว์ป่าคุ้มครองให้เป็นสัตว์ป่าที่เพาะพันธุ์ได้ พ.ศ. 2546 ส่วนใหญ่ไม่พบนกปรอดหัวโขนในพื้นที่อนุรักษ์ในจังหวัดสงขลา แต่มีการพบเห็นบ้าง/ไม่บ่อยในพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าปากราด และพบเห็นบ่อยในพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลสาบ

⁴ จาก สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสงขลา, 2554 (อ้างถึงใน แผนพัฒนาจังหวัดสงขลา 4 ปี (พ.ศ. 2558 - 2561), ฉบับนำเสนอสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 3, หน้า 173).

⁵ จาก สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 6 สงขลา, 2553 (อ้างถึงใน แผนพัฒนาจังหวัดสงขลา 4 ปี (พ.ศ. 2558 - พ.ศ. 2561), ฉบับนำเสนอสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 1, หน้า 56-57).

2.2.7.5 ทรัพยากรทะเลและชายฝั่ง

ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่สำคัญของจังหวัดสงขลา จำแนกได้เป็น ป่าชายเลน พื้นที่ป่าชายเลนจังหวัดสงขลาพบบริเวณทะเลสาบสงขลา ตอนในเขตอำเภอกระแสดินธุ์ อำเภอสทิงพระ อำเภอสิงหนคร อำเภอควนเนียง อำเภอหาดใหญ่ และอำเภอเมือง ปัจจุบันพื้นที่ป่าชายเลนได้เปลี่ยนสภาพเป็นพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งโดยเฉพาะ การทำนาุ้ง แหล่งชุมชนอุตสาหกรรม และเกษตรกรรม ทำให้พื้นที่ป่าชายเลนลดลงอย่างรวดเร็ว โดยในปี พ.ศ. 2552 จังหวัดสงขลา มีพื้นที่ป่าชายเลนทั้งสิ้น 7,991.95 ไร่⁶

หญ้าทะเล จากการสำรวจแหล่งหญ้าทะเลในอดีตพบว่าแหล่งหญ้าทะเลในพื้นที่จังหวัดสงขลา มีทั้งหมด 6 บริเวณ ได้แก่

- 1) บริเวณหาดทรายแก้ว ตำบลหัวเขา อำเภอสิงหนคร
- 2) บ้านท้ายเสา ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง
- 3) บริเวณแหลมจาก ตำบลปากอ อำเภอสิงหนคร
- 4) บ้านบางโหนด ตำบลคูเต่า อำเภอหาดใหญ่
- 5) บริเวณหน้าสถาบันวิจัยสุขภาพสัตว์น้ำชายฝั่ง ตำบลพะวง

อำเภอเมือง

6) บริเวณปากคลองนาทับ ตำบลนาทับ อำเภอจะนะ แต่จากการสำรวจเมื่อปี พ.ศ. 2550 ไม่พบหญ้าทะเลในพื้นที่ดังกล่าว จึงคาดว่าหญ้าทะเลสูญหายไปจากพื้นที่เนื่องจากสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป และพบแหล่งหญ้าทะเลในจังหวัดสงขลาบริเวณเดียวคือบริเวณตำบลหัวเขา อำเภอสิงหนคร จำนวน 15 ไร่ และเป็นแหล่งหญ้าทะเลขนาดเล็ก ไม่มีความสมบูรณ์ สภาพค่อนข้างเสื่อมโทรม สัตว์น้ำในบริเวณหญ้าทะเลมีน้อย จึงไม่มีการใช้ประโยชน์จากแหล่งหญ้าทะเลดังกล่าว⁷

ปะการัง จังหวัดสงขลา มีแนวปะการังคิดเป็นพื้นที่ 0.04 ตารางกิโลเมตร แนวปะการังที่มีขนาดใหญ่ที่สุดอยู่ที่เกาะขามซึ่งเป็นเกาะใกล้ฝั่งในเขตอำเภอเทพา มีพื้นที่แนวปะการัง 0.03 ตารางกิโลเมตร แนวปะการังก่อตัวในความลึกน้ำ 1 - 14 เมตร ปะการังส่วนใหญ่ที่พบได้แก่ *Goniastrea* spp. *Porites* spp. *Goniopora fruticosa* ปัญหาที่พบในพื้นที่ คือ กระแสน้ำค่อนข้างแรง สาหร่ายขึ้นปกคลุมซากปะการัง และตะกอนค่อนข้างสูง ส่วนที่เกาะหนูและเกาะแมว มีพื้นที่แนวปะการัง 0.005 และ 0.006 ตารางกิโลเมตร แนวปะการังก่อตัวในความลึกน้ำ 2 - 6 เมตร ปะการังส่วนใหญ่ที่พบได้แก่ *Goniastrea* spp. *Porites* spp. *Goniopora fruticosa* ปัญหาที่พบในพื้นที่คือมีตะกอนแขวนลอยจำนวนมาก น้ำขุ่น มีสาหร่ายขึ้นปกคลุมซากปะการัง แนวปะการัง ของจังหวัดสงขลาส่วนใหญ่อยู่ในสภาพสมบูรณ์ปานกลาง

⁶ที่มา: สถาบันพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลนที่ 38 (อ้างถึงใน แผนพัฒนาจังหวัดสงขลา 4 ปี (พ.ศ. 2558 – พ.ศ. 2561), ฉบับนำส่ง สำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556, ส่วนที่ 1, หน้า 61).

⁷ที่มา: ศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยตอนล่าง, ม.ป.ป. (อ้างถึงใน เล่ม-หน้า เดียวกัน).

ชายฝั่งทะเล พื้นที่ชายฝั่งทะเลด้านอ่าวไทยของจังหวัดสงขลา มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาในรูปของการกัดเซาะและการตกตะกอนทับถมในบริเวณชายฝั่ง พบว่ามีพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่ถูกกัดเซาะมากกว่าพื้นที่ชายฝั่งที่สะสมตัว ทำให้สูญเสียพื้นที่ชายฝั่งทะเลไป และมีการกัดเซาะชายฝั่งตลอดแนวชายฝั่งที่ทอดตัวขนานกับอ่าวไทยจากทิศใต้สู่ทิศเหนือ เนื่องจากชายหาดได้รับอิทธิพลจากคลื่นและกระแสน้ำในฤดูมรสุม ปัจจุบันมีการแก้ไขปัญหาเบื้องต้น คือ การสร้างเขื่อนกันคลื่น และรอตักทรายสามารถลดความรุนแรงของคลื่นที่ปะทะได้ แต่ในพื้นที่ที่กัดจากแนวรอตักแล้วจะได้รับอิทธิพลจากการกัดเซาะเช่นเดิม ส่งผลให้แนวชายฝั่งเว้าแหว่งมากขึ้น

2.2.7.6 สิ่งแวดล้อมอื่นๆ

คุณภาพอากาศ จังหวัดสงขลา มีสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศของกรมควบคุมมลพิษจำนวน 1 สถานี ติดตั้งบริเวณศูนย์ส่งเสริมสิ่งแวดล้อมเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยทำการตรวจวัดค่าก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ ก๊าซโอโซน และฝุ่นขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM - 10) ในปี พ.ศ. 2554 พบว่าคุณภาพอากาศบริเวณสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศของจังหวัด มีค่าที่ตรวจวัดได้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพอากาศในชั้นบรรยากาศทั่วไปค่อนข้างมาก

คุณภาพของแหล่งน้ำ ในปี พ.ศ. 2554 สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 ได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำที่สำคัญของจังหวัดสงขลา พบว่า 1) คุณภาพน้ำทะเลสาบสงขลา มีสัดส่วนจุดตรวจวัดคุณภาพน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีร้อยละ 22.22 พอใช้ร้อยละ 11.11 และเสื่อมโทรมร้อยละ 66.67 ซึ่งมีแนวโน้มดีขึ้นจากปีก่อนหน้า 2) คุณภาพน้ำลำคลองสาขาทะเลสาบสงขลา คุณภาพน้ำโดยรวมอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม 3) คุณภาพน้ำลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกในพื้นที่จังหวัดสงขลา (คลองเทพา) คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้บริเวณบ้านเทพา และคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมบริเวณบ้านคลองประดู่ 4) คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง ในฤดูแล้งคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ส่วนในฤดูฝนคุณภาพน้ำทะเลบริเวณหาดมหาราชปากทะเลสาบสงขลา หาดเทพา อยู่ในเกณฑ์พอใช้ คุณภาพน้ำบริเวณประตูระบายน้ำปากกระวะ และหาดสมิหลาระยะห่างจากฝั่ง 500 เมตร อยู่ในเกณฑ์ดี และคุณภาพน้ำบริเวณหาดสมิหลา ระยะห่างจากฝั่ง 10 เมตร อยู่ในเกณฑ์ดีมาก

ขยะและกากของเสีย ปริมาณมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในจังหวัดสงขลา มีประมาณวันละ 1,015 ตัน โดยเป็นมูลฝอยที่เกิดจากเทศบาลประมาณ 664 ตัน/วัน และมูลฝอยที่เกิดขึ้นจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประมาณ 351 ตัน/วัน โดยจังหวัดสงขลา มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาลจำนวน 4 แห่ง คือเทศบาลนครหาดใหญ่ เทศบาลนครสงขลา เทศบาลเมืองสะเดา และเทศบาลเมืองบ้านพรุ ปริมาณขยะที่ได้รับการจัดการหรือกำจัดอย่างถูกหลักสุขาภิบาลประมาณ 433 ตัน/วัน หรือประมาณร้อยละ 43 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั้งหมดโดยเฉพาะอย่างยิ่งขยะมูลฝอยจากองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนใหญ่ยังไม่ได้มีการกำจัดอย่างถูกหลักสุขาภิบาล ประกอบกับปริมาณขยะที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น แต่การคัดแยกขยะเพื่อนำกลับไปใช้ประโยชน์ยังคงมีจำกัด

สรุปประเด็นปัญหาขยะมูลฝอยในจังหวัดสงขลา คือ

1) ปริมาณขยะที่จะต้องนำไปกำจัดขั้นสุดท้ายยังมีแนวโน้มสูงขึ้น เนื่องจากการลดหรือคัดแยกขยะของประชาชน/ชุมชนตั้งแต่ต้นทางยังไม่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีการใช้ถุงพลาสติกอย่างฟุ่มเฟือย

2) ขยะที่เกิดขึ้นในเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลอีกจำนวนมากที่มีการกำจัดแบบไม่ถูกสุขลักษณะเป็นลักษณะเทกองและเผาเป็นครั้งคราว ส่งผลกระทบต่อประชาชนและสภาพแวดล้อม

3) ปัญหาการขาดแคลนที่ดินสำหรับใช้เป็นสถานที่กำจัด เนื่องจากต้องใช้พื้นที่ค่อนข้างมากและต้องมีสภาพพื้นที่และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ประกอบกับเกิดปัญหาการต่อต้านจากประชาชนในพื้นที่

4) ขาดความพร้อมของท้องถิ่นในการจัดเตรียมโครงการเพื่อขอการสนับสนุนงบประมาณในการลงทุนก่อสร้างระบบจัดการขยะมูลฝอย/ของเสียอันตรายชุมชน/มูลฝอยติดเชื้อ

5) การดำเนินการของระบบฝังกลบขยะมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาลส่วนใหญ่ยังคงประสบปัญหา เช่น ไม่มีการบดอัดและฝังกลบด้วยดินทุกวัน บ่อติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำใต้ดินมีสภาพชำรุด ยังไม่มีการซ่อมแซม เครื่องจักรไม่เพียงพอ และมีสภาพชำรุดทรุดโทรม

มลพิษจากของเสียอันตราย ปัจจุบันของเสียอันตรายจากชุมชนไม่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ส่วนใหญ่มักถูกทิ้งปะปนไปกับขยะมูลฝอยทั่วไปและได้รับการเก็บรวบรวมและขนส่งโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เพื่อนำไปกำจัดรวมกันในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยทั่วไปของอปท. ที่ไม่มีระบบป้องกันการปนเปื้อนของสารอันตรายสู่ห่วงโซ่อาหาร และสิ่งแวดล้อมซึ่งอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อมได้ สาเหตุที่สำคัญของปัญหาการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนเกิดจากการที่ประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และความร่วมมือในการคัดแยกของเสียอันตรายออกจากขยะมูลฝอยทั่วไป รวมทั้ง อปท. ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนตั้งแต่การคัดแยก การเก็บรวบรวมและการขนส่งของเสียอันตรายไปกำจัดยังไม่มีระบบและเครื่องมืออุปกรณ์ที่จำเป็นในการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนอย่างถูกหลักวิชาการ

2.3 ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและตัวชี้วัด

วิสัยทัศน์จังหวัด

“สงขลา ศูนย์กลางการค้า อุตสาหกรรมเกษตร ท่องเที่ยว เมืองสีเขียว ประชาชนมีคุณภาพ สู่อาเซียนประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา”

1. พัฒนาภาคการเกษตร อุตสาหกรรม การค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและบริการเพื่อสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมีเสถียรภาพ

เป้าประสงค์

เศรษฐกิจขยายตัวและประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น

กลยุทธ์

- 1) ส่งเสริมกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรอย่างครบวงจร
- 2) ส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมยางพารา อาหารทะเล และฮาลาลให้เป็น

ศูนย์กลางระดับภูมิภาค

- 3) พัฒนาการคมนาคมขนส่ง และระบบการจัดการโลจิสติกส์ (Logistic)
- 4) พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเชิงธุรกิจ

ตัวชี้วัด

- 1) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นต่อปีของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP)

ค่าเป้าหมาย ร้อยละ 3

- 2) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นต่อปีของมูลค่าการค้าชายแดนค่าเป้าหมาย ร้อยละ 5
- 3) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นต่อปีของรายได้จากการท่องเที่ยวค่าเป้าหมาย ร้อยละ 5

2. เสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

เป้าประสงค์

ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์

1) ส่งเสริม พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของชุมชนในการบริหารจัดการ เพื่อให้เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็ง

2) สร้างความเชื่อมั่นให้ประชาชนมีความมั่นคง ปลอดภัย และปกป้องสถาบันหลักของชาติพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเชิงธุรกิจ

- 3) เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันปราบปรามและบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

ตัวชี้วัด

1) ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชนที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นชุมชนเข้มแข็งต้นแบบ
เป้าหมาย : 200 หมู่บ้าน

2) ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชน/พื้นที่ในสังกัดชุมชนภายในเขตเทศบาล (ของ 4 อำเภอ) ที่ไม่มีการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่เป้าหมาย : ร้อยละ 100

3) ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชนที่ปรากฏข้อมูลข่าวสารยา - เสพติดได้รับการแก้ไขปัญห/ปีเป้าหมาย : ร้อยละ 100

3. พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนบนฐานความรู้และพหุวัฒนธรรม

เป้าประสงค์ : ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีบนวิถีความพอเพียงตามเกณฑ์วัด

ความสุขมวลรวม

กลยุทธ์

- 1) พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีความสุขทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษาส่งเสริมการนำผลการวิจัยและองค์ความรู้ (Best Practice) มาเพิ่มศักยภาพการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพของประชาชน
- 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอด ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม

ตัวชี้วัด

- 1) จำนวนที่เพิ่มขึ้นของแหล่งเรียนรู้ที่ได้มาตรฐาน เป้าหมาย : 32 แห่ง
- 2) ร้อยละของครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ.ลดลง เป้าหมาย : 50 ครัวเรือน
- 3) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของค่าเฉลี่ย O-net ม.3 เป้าหมาย : ร้อยละ 55
- 4) สัดส่วนผู้อยู่ในระบบประกันสังคมเพิ่มขึ้นเป้าหมาย : ร้อยละ 28.669
- 5) ร้อยละที่ลดลงของอัตราทารกแรกเกิดมีน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม เป้าหมาย : ร้อยละ 7.5

4. อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล

เป้าประสงค์

สร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้ประชาชน และรักษาฐานทรัพยากรธรรมชาติ

ให้สมดุล

กลยุทธ์

- 1) ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ
- 2) ส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และการใช้พลังงานทดแทน
- 3) ฟื้นฟูลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
- 4) ส่งเสริมและพัฒนากิจการสิ่งแวดล้อมสู่การเป็นเมืองสีเขียว (Green City)

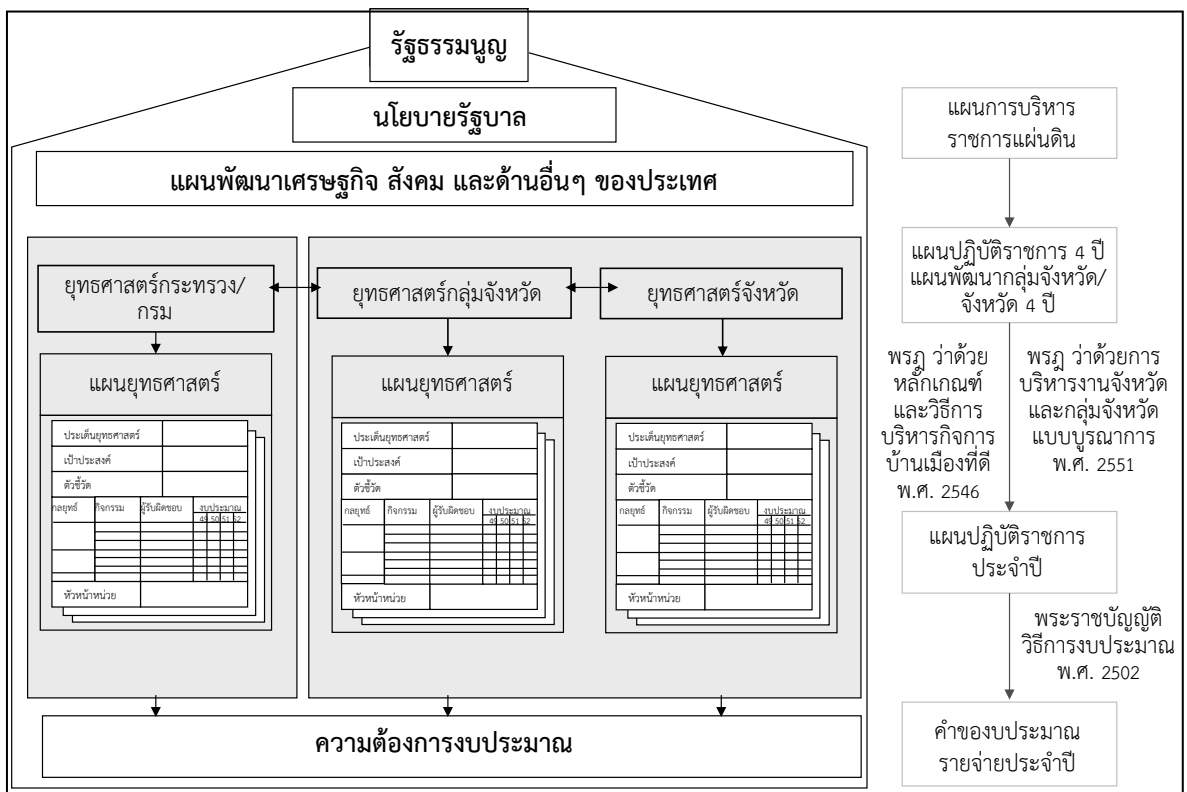
ตัวชี้วัด

- 1) ร้อยละของพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่ถูกบุกรุกเป้าหมาย : ร้อยละ 0.012
- 2) ร้อยละการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์เป้าหมาย : ร้อยละ 30
- 3) จำนวนสถานประกอบการที่ได้รับการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานอุตสาหกรรมสีเขียวเป้าหมาย : 100 สถานประกอบการ

2.4 ผลการทบทวนความสอดคล้องเชื่อมโยงประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559)

ภายใต้กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และการแปลง แผนพัฒนาในระดับพื้นที่ดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการประจำปีนั้น หนึ่งในกรอบแนวคิด ตั้งต้นที่สำคัญยิ่ง คือ “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ” ในช่วงเวลานั้นๆ เนื่องด้วย ความสอดคล้องระหว่างทิศทางการพัฒนาพื้นที่ซึ่งถูกกำหนดโดยแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนา กลุ่มจังหวัด กับแนวทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจะเป็นกลไกหลัก ของหน่วยงานภาคีการพัฒนาในระดับจังหวัด และกลุ่มจังหวัดได้นำไปเสนอ เพื่อขอรับรองประมาณ สันับสนุนการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการต่างๆ ในการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และสังคมในภาพรวมได้อย่างยั่งยืน ดังสามารถสรุปได้ตามแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 1 : การเชื่อมโยงเชิงยุทธศาสตร์ระดับประเทศ กลุ่มจังหวัด และจังหวัด เพื่อให้เกิด การพัฒนาประเทศในแบบองค์รวม

จากโครงสร้างความสัมพันธ์ที่ได้สรุปข้างต้นนั้น “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559)” จึงเป็นกรอบแนวคิดเชิงยุทธศาสตร์ที่สำคัญยิ่งในการจัดทำ และทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2558 - 2561 ทั้งนี้ แนวทางการพัฒนาประเทศในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ให้ความสำคัญกับการสร้างภูมิคุ้มกันเป็นลำดับแรก โดยภูมิคุ้มกันในกรณีนี้ หมายถึงการสร้าง ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ การเตรียมความพร้อมรองรับการเปิดเสรีทางการค้า ระดับต่างๆ การสร้างเกราะคุ้มกันทางสังคม รวมถึงการป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติ โดยสรุปสาระสำคัญของแนวทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ได้ ดังต่อไปนี้⁸

(1) การพัฒนาศักยภาพคนไทยในเรื่องการคิด วิเคราะห์ ใฝ่เรียนรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม ควบคู่กับการเสริมสร้างและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาและแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในระดับชุมชน

(2) การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้มีกระบวนการผลิตที่เน้นการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ควบคู่ไปกับการพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคมให้มีคุณภาพและครอบคลุมอย่างทั่วถึง

(3) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และส่งเสริมบทบาทภาคประชาสังคม และธุรกิจเอกชนให้เป็นพลังร่วมในการพัฒนาสังคมไทย

(4) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับห่วงโซ่อุปทานของธุรกิจไทยเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับธุรกิจไทยในตลาดภูมิภาค และตลาดโลก

(5) การส่งเสริมความร่วมมืออย่างเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาทั้งในระดับอนุภูมิภาค และภูมิภาค รวมทั้งพัฒนาเขตเศรษฐกิจชายแดนและเปิดพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ที่เชื่อมโยงภูมิภาคเอเชียใต้

(6) การเตรียมความพร้อมของไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยการพัฒนา ขีดความสามารถของผู้ประกอบการ ทักษะแรงงาน และปรับกฎ ระเบียบ ให้สอดคล้องกับกติกาของอาเซียน

(7) การปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ และการใช้ที่ดินเพื่อสนับสนุน ความมั่นคงด้านอาหาร รวมทั้งปรับปรุงกระจายการถือครองที่ดินให้เป็นธรรม

(8) การยกระดับขีดความสามารถของไทยในการปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ และภัยพิบัติทางธรรมชาติ

(9) การส่งเสริมการสร้างความเป็นธรรมในสังคม โดยยึดหลักการบริหารจัดการ แบบธรรมาภิบาล เพิ่มประสิทธิภาพการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนากลไก การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และส่งเสริมให้ประชาชนทุกระดับมีโอกาส เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียม

อนึ่ง แนวทางการพัฒนาประเทศดังกล่าวจึงสอดคล้องกับวิสัยทัศน์การพัฒนา ประเทศไทยในระยะเวลา 5 ปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 คือ “สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง” โดยมีเป้าหมายของแผนฯ รวมถึงตัวชี้วัดการพัฒนาตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ดังต่อไปนี้

⁸ สรุปประเด็นโดย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประชุมการประชุมวันที่ 30 มี.ค. 2555

ตารางที่ 11 : เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11

เป้าหมายหลักของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11	ตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11
(1) ความอยู่เย็นเป็นสุขและความสงบสุขของสังคมไทยเพิ่มขึ้น ความเหลื่อมล้ำในสังคมลดลง สัดส่วนผู้อยู่ใต้เส้นความยากจนลดลง และดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชันไม่ต่ำกว่า 5 คะแนน	<ul style="list-style-type: none"> - ดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุข - ดัชนีความสงบสุข - สัดส่วนรายได้ระหว่างกลุ่มประชากร ที่มีรายได้สูงสุด ร้อยละ 10 กับกลุ่มที่มีรายได้น้อย ร้อยละ 10 - สัดส่วนผู้อยู่ใต้เส้นความยากจน - สัดส่วนแรงงานนอกระบบที่สามารถเข้าถึงการคุ้มครองทางสังคม - ดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชัน
(2) คนไทยมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีสุขภาพดีขึ้น มีคุณธรรม จริยธรรม และสถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งมากขึ้น	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทย - ผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม - สัดส่วนประชากรที่เข้าถึงโครงข่ายคมนาคมและอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง - จำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา - อัตราการป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อ - ดัชนีความอบอุ่นของครอบครัว
(3) เศรษฐกิจเติบโตในอัตราที่เหมาะสมตามศักยภาพของประเทศ ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลิตภาพรวมไม่ต่ำกว่าร้อยละ 3 ต่อปี เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ให้มีไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40	<ul style="list-style-type: none"> - อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ - อัตราเงินเฟ้อ - ผลิตภาพการผลิตรวม - อันดับความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ - สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ
(4) คุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานเพิ่มประสิทธิภาพการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมทั้งเพิ่มพื้นที่ป่าไม้เพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศ	<ul style="list-style-type: none"> - คุณภาพน้ำและอากาศ - ร้อยละของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ประเทศ - สัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อหัวเปรียบเทียบกับลำดับขั้นการพัฒนาที่แสดงโดยผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว

เพื่อให้การพัฒนาประเทศบรรลุวัตถุประสงค์ และมีแนวทางที่สอดคล้องกับเป้าหมาย และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจึงได้กำหนด ประเด็นยุทธศาสตร์ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ไว้ 6 ประเด็นหลัก ดังนี้

(1) **ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมในสังคม** ให้ความสำคัญกับการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมให้ทุกคนในสังคมไทยควบคู่กับการเสริมสร้างขีดความสามารถ ในการจัดการความเสี่ยงและสร้างโอกาสในชีวิตให้แก่ตนเอง การเสริมสร้างพลังให้ทุกภาคส่วน สามารถเพิ่มทางเลือกการใช้ชีวิตในสังคมและมีส่วนร่วมในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองได้อย่าง มีคุณค่าและศักดิ์ศรี รวมทั้งสนับสนุนการสานสร้างความสัมพันธ์ของคนในสังคมให้มีคุณค่าร่วม และตระหนักถึงผลประโยชน์ของสังคม และเสริมสร้างการบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส มีระบบ ตรวจสอบและการรับผิดชอบที่รัดกุม

(2) **ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน** ให้ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างและการกระจายตัวประชากรให้เหมาะสม การพัฒนาคุณภาพคนไทย ให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง การส่งเสริมการลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพอย่างเป็นองค์รวม การส่งเสริม การเรียนรู้ตลอดชีวิต และการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม

(3) **ยุทธศาสตร์ความเข้มแข็งภาคเกษตร ความมั่นคงของอาหารและพลังงาน** ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน การเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพการผลิตภาคเกษตร การสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ตลอดห่วงโซ่การผลิต การสร้างความมั่นคงในอาชีพและรายได้ให้แก่เกษตรกร การสร้างความมั่นคง ด้านอาหารและพัฒนาพลังงานชีวภาพในระดับครัวเรือนและชุมชน อีกทั้งยังครอบคลุมถึงการปรับ ระบบบริหารจัดการภาครัฐเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน

(4) **ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน** ให้ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่มีคุณภาพและยั่งยืน การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันที่มีประสิทธิภาพ เท่าเทียม และเป็นธรรม และการบริหารจัดการเศรษฐกิจส่วนรวมอย่างมีเสถียรภาพ

(5) **ยุทธศาสตร์การสร้างเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม** ให้ความสำคัญกับการพัฒนาความเชื่อมโยงด้านการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ ภายใต้กรอบความร่วมมือในอนุภูมิภาคต่างๆ การพัฒนาฐานลงทุนโดยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ระดับอนุภูมิภาค การสร้างความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การสร้างความเป็นหุ้นส่วนทาง เศรษฐกิจในภูมิภาคด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การเคลื่อนย้ายแรงงาน และการส่งเสริมแรงงาน ไทยในต่างประเทศ และการเร่งรัดการใช้ประโยชน์จากข้อตกลงการค้าเสรีที่มีผลบังคับใช้แล้ว เป็นต้น

(6) **ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน** ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การปรับกระบวนทัศน์การพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศเพื่อเตรียมพร้อมไปสู่การเป็นเศรษฐกิจและ สังคมคาร์บอนต่ำ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงการเตรียมความพร้อมรองรับกับภัยพิบัติทาง ธรรมชาติเป็นสำคัญ

ในการนี้ คณะทำงานที่ปรึกษาได้สรุปความสอดคล้องเชื่อมโยงระหว่าง 4 ประเด็นยุทธศาสตร์ และ 7 ตัวชี้วัดของจังหวัดสงขลา กับประเด็นยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 แสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 12 : ความสอดคล้องระหว่างประเด็นยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาจังหวัดฯ และประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11

ประเด็นยุทธศาสตร์แผนฯ 11	ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสงขลา
(1) การสร้างความเป็นธรรมในสังคม	ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
(2) การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน	ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนบนฐานความรู้และพหุวัฒนธรรม
(3) การสร้างสมดุลและความมั่นคงของอาหารและพลังงาน	ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาภาคการเกษตร อุตสาหกรรม การค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและบริการเพื่อสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมีเสถียรภาพ
(4) การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน	ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาภาคการเกษตร อุตสาหกรรม การค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและบริการเพื่อสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมีเสถียรภาพ
(5) การสร้างความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจในภูมิภาค	-ไม่มีประเด็นยุทธศาสตร์ที่สอดคล้อง-
(6) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	ยุทธศาสตร์ที่ 4 การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล

ประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัดมีความสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ในด้านการพัฒนาคุณภาพสังคม การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แต่ยังไม่มีการวางยุทธศาสตร์รองรับการส่งเสริมการสร้างเชื่อมโยงในภูมิภาค

ตารางที่ 13 : ความสอดคล้องระหว่างตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาจังหวัดฯ และตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11

ตัวชี้วัดตามแผนฯ 11	ตัวชี้วัด/เป้าหมายรวม 4 ปี การพัฒนาจังหวัดสงขลา
(1) ดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุข ดัชนีความสงบสุข สัดส่วนรายได้ระหว่างกลุ่มประชากรที่มีรายได้สูงสุดร้อยละ 10 กับกลุ่มที่มีรายได้ต่ำร้อยละ 10 สัดส่วนผู้อยู่ใต้เส้นความยากจน สัดส่วนแรงงานนอกระบบที่สามารถเข้าถึงการคุ้มครองทางสังคม และดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชัน	-ไม่มีตัวชี้วัดที่สอดคล้อง-
(2) จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทย ผู้เรียนทุกระดับ การศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม สัดส่วนประชากรที่เข้าถึงโครงข่ายคมนาคมและอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง จำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา อัตราการป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อ และดัชนีความอบอุ่นของครอบครัว	<ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของค่าเฉลี่ย O - net - ร้อยละของผู้ป่วยโรคเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลได้ดี - ร้อยละของผู้ป่วยโรคความดันสูงที่ควบคุมระดับความดันได้ดี - ร้อยละผู้ป่วยเบาหวานที่มีภาวะแทรกซ้อนได้รับการดูแลรักษา/ส่งต่อ - ร้อยละผู้ป่วยความดันโลหิตสูงที่มีร้อยละภาวะแทรกซ้อนได้รับการดูแลรักษา/ส่งต่อ - ร้อยละการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์
(3) อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ อัตราเงินเพื่อผลิตภาพการผลิตรวม อันดับ ความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	- ร้อยละที่เพิ่มขึ้นต่อปีของ GPP
(4) คุณภาพน้ำและอากาศ ร้อยละของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ประเทศ และสัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อหัวเปรียบเทียบกับลำดับขั้นการพัฒนาที่แสดงโดยผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว	-ไม่มีตัวชี้วัดที่สอดคล้อง-

ตัวชี้วัดการพัฒนาของจังหวัดสอดคล้องกับตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 เฉพาะในประเด็นด้านเศรษฐกิจ และให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิตของประชากร แต่ตัวชี้วัดรวมยังมิได้กล่าวถึงดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุข หรือคุณภาพน้ำและอากาศ และปริมาณป่าไม้แต่อย่างใด

2.5 ผลการศึกษาความสอดคล้องเชื่อมโยงของประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด กับแนวทางการพัฒนาจังหวัดอัจฉริยะ (Smart Province) และข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงาน

2.5.1 ความเป็นมาแนวทางการพัฒนาจังหวัดอัจฉริยะ (Smart Province)

จากยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555 - 2559) และแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ฉบับที่ 2 ของประเทศไทย (พ.ศ.2552 - 2556) ได้วางแนวทางหลักในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ของประเทศไทย ได้แก่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ และพัฒนาบริการภาครัฐผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสร้างโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ดังนั้นเพื่อให้เกิดโครงการที่เป็นรูปธรรม กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (สโร.) จึงจัดทำโครงการจังหวัดอัจฉริยะ (Smart Province) ขึ้น โดยถือเป็นนโยบายเร่งด่วนภายใต้แนวคิดการพัฒนาประเทศไปสู่ “Smart Thailand” ซึ่งประกอบไปด้วย Smart Network Smart Government และ Smart Business ทั้งนี้ในระยะแรกของโครงการได้กำหนดให้ “จังหวัดนครนายก” เป็นต้นแบบของจังหวัดที่จะดำเนินการให้บริการรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์เพื่่มุ่งสู่การเป็น “Smart Province” เนื่องด้วยความเหมาะสมของขนาดพื้นที่จังหวัดและความพร้อมทั้งด้านสถานที่ราชการ สถานที่ท่องเที่ยว การเกษตร และจะขยายผลไปสู่จังหวัดอื่นๆ ต่อไป

ทั้งนี้ สำหรับโครงการ Smart Thailand ประกอบด้วยกิจกรรมหลักที่สำคัญ ได้แก่

(1) กิจกรรม Smart City หรือ Smart Province ซึ่งได้ดำเนินการนำร่องที่จังหวัดนครนายก โดยจะทำให้เกิดการบริหารงานราชการในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้บริการข้อมูลที่เป็นสำหรับประชาชนในระดับท้องถิ่น

(2) กิจกรรม Smart Citizen Info. (การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริการภาครัฐโดยใช้ประโยชน์จากบัตรประจำตัวประชาชน) ซึ่งเป็นการใช้ประโยชน์จาก Smart Card ตามนโยบายของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยเป็นระบบที่จะช่วยให้นำบัตรประชาชนแบบ Smart Card มาใช้บริการอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐได้

เป้าหมายโครงการ Smart Thailand

(1) ประชาชนได้รับความสะดวกและรวดเร็วในการตรวจสอบข้อมูลการให้บริการและสนับสนุนความช่วยเหลือตามมาตรการต่างๆ รวมถึงข้อมูลสิทธิที่ตนพึงได้รับจากบริการภาครัฐผ่านบัตรประจำตัวประชาชน (Smart Card) ผ่านศูนย์บริการร่วมโครงการ Smart Citizen Info

(2) ประชาชนสามารถทำธุรกรรม หรือขั้นตอนทางราชการต่างๆ ด้วยอิเล็กทรอนิกส์ให้เป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ณ จุดบริการครบวงจรแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service)

(3) สร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐในการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพของระบบบริการภาครัฐแบบบูรณาการผ่านระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกลางภาครัฐ

2.5.2 ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิต (PIDHE) และตัวชี้วัดสังคมอุดมปัญญา (PARKS)

สำหรับโครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัดที่ได้ศึกษาในครั้งนี้นั้น นอกจากจะทำการศึกษาผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ประเด็นสำคัญ (Critical Issue) รวมถึงกำหนดตัวชี้วัด/รายการข้อมูลที่จะสะท้อนถึงศักยภาพของผลิตภัณฑ์หรือประเด็นสำคัญนั้นๆ แล้ว การศึกษาในครั้งนี่ยังได้ทำการศึกษาแนวโน้มในการจัดทำยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดของแต่ละจังหวัดว่ามีความสอดคล้องกับแนวทางของจังหวัดอัจฉริยะหรือไม่เพียงใด เพื่อเป็นกรอบในการพิจารณาปรับปรุงตัวชี้วัดให้มีหลักการ ทิศทางที่สอดคล้องต่อการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นจังหวัดอัจฉริยะต่อไปในอนาคต

ในเบื้องต้นจากการศึกษาจังหวัดอัจฉริยะต้นแบบของจังหวัดนครนายกดังที่ได้ศึกษาไว้ในรายงานฉบับที่แล้วนั้น จะพบว่าตัวชี้วัดจังหวัดอัจฉริยะต้นแบบของจังหวัดนครนายกมีการรอบการกำหนดตัวชี้วัดที่เน้น เป้าหมาย 5 ตัวชี้วัดในการพัฒนาเพื่อให้กรอบการเปรียบเทียบตัวชี้วัดในแต่ละด้านมีมิติในการพิจารณาได้ละเอียดและชัดเจนนั้น ขณะที่ปรึกษาได้จัดทำกรอบตัวชี้วัดภายใต้กรอบเป้าหมายทั้ง 5 ด้านที่สอดคล้องกับจังหวัดนครนายกไว้ และได้มีการเปรียบเทียบตัวชี้วัดในกรอบดังกล่าวกับตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาของแต่ละจังหวัดไว้ ดังนี้

ด้านคุณภาพชีวิต (PIDHE)

(1) ผลผลิตมวลรวมของจังหวัดต้องเพิ่มขึ้น

(P : Gross Province Product)

- การลงทุนภาครัฐเพิ่มขึ้น (ส่วนกลาง, ภูมิภาค, ท้องถิ่น)
- การลงทุนภาคเอกชนเพิ่มขึ้น
- คนย้ายเข้ามาอยู่เพิ่มขึ้น

(2) รายได้ประชากรต่อหัวต่อปีของจังหวัดต้องเพิ่มขึ้น

(I : Per Capita Income)

- ประชาชนพึ่งพาตนเองได้
- การจ้างงานเพิ่มขึ้น (ภาครัฐและเอกชน)
- การซื้อขายสินค้าและบริการเพิ่มขึ้น
- จำนวนนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนเพิ่มขึ้น
- จำนวนผู้เสียภาษีเพิ่มขึ้น

(3) การกระจายรายได้ของประชาชนในจังหวัดต้องดีขึ้น

(D : Distribution of Income)

- ประชาชนพึ่งพาซึ่งกันและกันในรูปแบบสหกรณ์ตำบลสหกรณ์

เทศบาล และสหกรณ์จังหวัด

- การผลิตสินค้าและบริการของสหกรณ์เพิ่มขึ้น
- การซื้อสินค้า บริการ และการจ้างงานของสหกรณ์เพิ่มขึ้น
- การสนับสนุนทรัพยากรการผลิต ล่างสู่บน และบนสู่ล่างเพิ่มขึ้น
- การพึ่งพาซึ่งกันและกัน ระหว่างสหกรณ์จังหวัดแต่ละจังหวัดและ

ภูมิภาคอาเซียนเพิ่มขึ้น

(4) ความผาสุกมวลรวมของประชาชนในจังหวัดต้องดีขึ้น

(H : Gross Happiness Index)

- สุขภาพแข็งแรง
- มีความรู้สอดคล้องกับทักษะ
- ใช้ชีวิตแบบพอเพียง
- ประกอบอาชีพพึ่งพาตนเองได้
- มีปัจจัย 4 และสิ่งอำนวยความสะดวกตามความจำเป็น
- มีเงินออมไว้ใช้ในยามจำเป็น
- ไม่มีหนี้สิน
- มีทรัพย์สินสืบทอดวงศ์ตระกูลตามสถานะ
- มีสาธารณูปโภค สาธารณูปการพอเพียง
- มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- อยู่ในสภาพสิ่งแวดล้อมดี
- มีกัลยาณมิตรและพึ่งพาซึ่งกันและกัน
- ไม่มีความผิด
- ได้รับการยอมรับในสังคมมากขึ้น
- ได้รับการบริการของรัฐที่ดี
- ได้รับการคุ้มครองรักษาสีทธิ
- มีจิตอาสา
- เลี้ยงลูกได้ดี
- ครอบครัวอบอุ่น
- จิตใจเบิกบาน

(5) ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานภาครัฐของจังหวัดต้องลดลง

(E : Government Expense)

- บุคลากร
- มอบอำนาจและกระจายอำนาจ
- ให้ประชาชนสามารถบริการตนเอง
- ลดการใช้ครุภัณฑ์วัสดุอุปกรณ์
- ลดการเดินทาง
- ลดเวลาการปฏิบัติ
- ทำงานผ่านสหกรณ์และภาคเอกชน (Outsource - Contact out - PPP)
- ปรับเปลี่ยนและลดบุคลากร

นอกจากด้านคุณภาพชีวิตแล้วนั้น คณะที่ปรึกษายังได้จัดกลุ่มตัวชี้วัดที่จะสะท้อนมิติด้านสังคมอุดมปัญญา เพื่อเป็นตัวชี้วัดที่จะบอกถึงการอยู่ร่วมกันโดยสงบและเป็นสังคมของผู้มีปัญญาในการอยู่ร่วมกันอย่าง สงบ สันติและสร้างสรรค์

ด้านสังคมอุดมปัญญา (PARKS)

- (1) สันติภาพและสันติสุข คือ เป้าหมายร่วม (P : Peaceful)
- (2) ปรับตัว คือ สิ่งที่ต้องกระทำ (A : Adjustment)
- (3) เหตุผลและสัจธรรม คือ จิตใจของทุกคน (R : Reason)
- (4) เรียนรู้และสร้างสรรค์ คือ หลักดำเนินชีวิต (K : Knowledge)
- (5) พอเพียง คือ วิถีชีวิตและอาชีพ (S : Sufficiency)

ซึ่งมีรายละเอียดและการเปรียบเทียบระหว่างตัวชี้วัดในด้านคุณภาพชีวิต (PIDHE) และด้านสังคมอุดมปัญญา (PARKS) กับการเปรียบเทียบตัวชี้วัดในกรอบดังกล่าวกับตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาของแต่ละจังหวัด/กลุ่มจังหวัด รายละเอียดตามภาคผนวก ข ของรายงานฉบับนี้

2.5.3 สรุปความสอดคล้องเชื่อมโยง และข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงาน

แนวทางการสร้างจังหวัดอัจฉริยะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะก่อให้เกิดผลดีต่อประเทศชาติในหลายด้าน ได้แก่ ประชาชนจะได้รับการบริการจากภาครัฐได้สะดวกรวดเร็วขึ้น รัฐสามารถใช้ข้อมูลในการวางแผนงานด้านการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รัฐใช้ข้อมูลในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพตรงต่อความต้องการ และประชาชนสามารถใช้เครื่องมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ในการติดต่อสื่อสารหรือการขอรับบริการจากภาครัฐได้อย่างกว้างขวาง โดยอาศัยหลักการการบริหารแบบบูรณาการ สามารถเชื่อมโยง 5 ภาคส่วนสำคัญ ได้แก่ ส่วนท้องที่และชุมชน หน่วยงานส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค หน่วยงานราชการส่วนกลางและภาคเอกชนเข้าด้วยกัน เมื่อทุกภาคส่วนทำงานเชื่อมโยงกันจนเป็นระบบ จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ การประสานงาน และการสั่งการให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทันท่วงทีต่อการพัฒนา ช่วยลดระยะเวลาและรายจ่าย ซึ่งเป็นผลดีทั้งรัฐ เอกชนและประชาชน ซึ่งผลที่ได้รับคือการพัฒนาและศักยภาพที่ก้าวกระโดดของจังหวัดและประเทศชาติ

อย่างไรก็ตามการจะสร้างให้เกิดจังหวัดอัจฉริยะนั้น นอกจากแนวทางในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) มาใช้เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการแบบบูรณาการดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้วนั้น ยังต้องอาศัยประเด็นสำคัญอื่นๆ อาทิ การสร้างสังคมที่สงบสุข มีรายได้ ความมั่นคงปลอดภัย ใฝ่รู้เพื่อสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพเข้าสู่สังคมและพัฒนาไปพร้อมๆ กับการเจริญเติบโตของเทคโนโลยี จึงได้เกิดการกำหนดตัวชี้วัด “จังหวัดอัจฉริยะ” ในนิยามใหม่ซึ่งไม่เพียงแต่เป็นจังหวัดที่นำความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการงานของจังหวัดให้บูรณาการได้เท่านั้น แต่จังหวัดอัจฉริยะใหม่ที่ใช้เป็นกรอบในการศึกษารังนี้ จะหมายถึงความรวมถึงความการยกระดับให้แต่ละจังหวัดมีแผนการบริหารจัดการงานที่ดี มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการมุ่งเน้นการพัฒนาให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น บนพื้นฐานของความสงบสุข สันติ สามัคคี ใฝ่รู้ เพื่อสร้างสรรค์สังคมใหม่ที่นำอยู่ร่วมกัน

การกำหนดตัวชี้วัดของแต่ละจังหวัดในแผนพัฒนาจังหวัดที่ปรากฏในภาคผนวก ข ของรายงานฉบับนี้นั้น ยังไม่สอดคล้องกับตัวอย่างตัวชี้วัดของจังหวัดอัจฉริยะที่คณะที่ปรึกษาได้นำเสนอเป็นตัวอย่างเป็นแนวทาง เนื่องจากแต่ละจังหวัดมุ่งเน้นจัดทำตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาและโครงการ ส่วนใหญ่จะเป็นตัวชี้วัดมาตรฐานทั่วไป ที่เน้นเชิงปริมาณ หรือในบางตัวชี้วัดอาจวัดได้ยากทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ ในขณะที่ตัวชี้วัดที่ที่ปรึกษาได้ตั้งขึ้นมาเพื่อสะท้อนการเป็นจังหวัดอัจฉริยะในนิยามใหม่นั้น จะเน้นตัวชี้วัดที่จะสะท้อนเชิงคุณภาพของคุณภาพชีวิตประชาชนที่มีคุณภาพมากขึ้นและเป็นตัวชี้วัดที่สะท้อนความสงบสุขของสังคม เป็นต้น

บทที่ 3

ผังสถิติทางการของประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

ในบทนี้ประกอบด้วยการวิเคราะห์การจัดเก็บข้อมูลรายการสถิติทางการที่สำคัญและจำเป็นของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion) แยกตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด รวมไปถึงการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติทางการที่ขาดหายไป (Data Gap Analysis) พร้อมสรุปแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลและมอบหมายหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บ ซึ่งเป็นการเรียงและรวบรวมข้อมูลจากการประชุมคณะกรรมการสถิติระดับจังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2557

3.1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาภาคการเกษตร อุตสาหกรรม การค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและบริการ เพื่อสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมีเสถียรภาพ

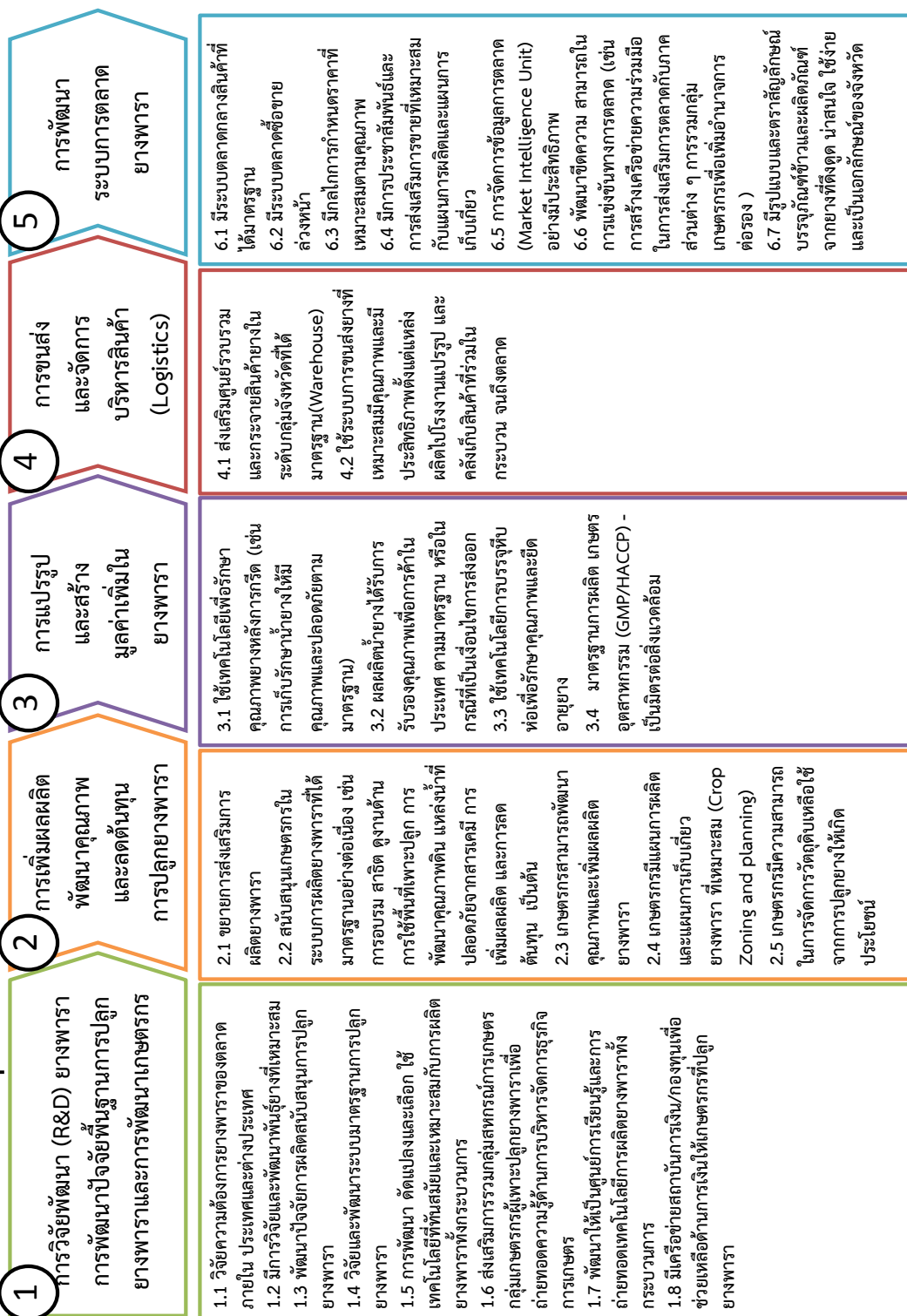
3.1.1 ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) “ยางพารา”

ตารางที่ 14 : ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

ประเด็นยุทธศาสตร์	สถิติทางการ ด้านเศรษฐกิจ/สังคม/ สิ่งแวดล้อม	ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion)/ ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue)
พัฒนาภาคการเกษตร อุตสาหกรรม การค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและ บริการเพื่อสร้างความเจริญเติบโต ทางเศรษฐกิจอย่างมีเสถียรภาพ	เศรษฐกิจ -> การเกษตร	ยางพารา
สรุปเหตุผลสนับสนุน สงขลา เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพ ในด้านศูนย์กลางยางพาราของประเทศ เนื่องจากมีวัตถุดิบจากการปลูกยางพารา โดยการผลผลิตยางพารา ในปี 2555 ผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.4 นอกจากนี้ยังมีศักยภาพอุตสาหกรรมแปรรูป ยางพาราด้วย เนื่องจากมีสถาบันศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ทำให้สามารถพัฒนาได้		

หมายเหตุ : ข้อมูลประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัดระยะ 4 ปี พ.ศ. 2558 - 2561 (จัดทำ พ.ศ. 2556)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : Product Champion ยางพารา

3.1.2 ผังสถิติทางการผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ยางพารา”

ตารางที่ 15 : แผนผังรายการสถิติทางการ “ยางพารา”

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัย สู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวม ข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
VC 1 : การวิจัยและพัฒนา (R&D) - การพัฒนาปัจจัยพื้นฐานและพัฒนาเกษตรกร						
CSF 1.1 การวิจัยและพัฒนาพันธุ์ยาง ที่เหมาะสม	KPI 1.1.1 ฐานข้อมูลงานวิจัยยางพารา	Data 1.1.1.1 ข้อมูลงานวิจัยพันธุ์ยางคุณภาพดี ที่เหมาะสม กับสภาพพื้นที่	มี	วิจัย	รายปี	สถาบันวิจัยยาง/สยก.
		Data 1.1.1.2 ข้อมูลพันธุ์ยางพาราที่แนะนำให้ปลูก	มี	วิจัย	รายปี	สถาบันวิจัยยาง/สยก.
	KPI 1.1.2 การนำผลการศึกษายวิจัยมาใช้ในการ เพิ่มผลผลิต	Data 1.1.2.1 จำนวนผลงานวิจัยที่จัดทำในพื้นที่	มี	วิจัย	รายปี	สถาบันวิจัยยาง/สยก.
		Data 1.1.2.2 จำนวนเกษตรกรที่นำผลการวิจัยมา ประยุกต์ใช้	มี	วิจัย	รายปี	สถาบันวิจัยยาง/สยก.
		Data 1.1.2.3 จำนวนผลผลิตที่ได้จากการนำผลการวิจัยมาใช้	มี	วิจัย	รายปี	สถาบันวิจัยยาง/สยก.
CSF 1.2 การวิเคราะห์สินค้าและ ความต้องการของตลาด	KPI 1.2.1 ปริมาณผลผลิตยางพาราในพื้นที่	Data 1.2.1.1 จำนวนเนื้อที่เพาะปลูกยางพารา	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.เกษตรจังหวัดสงขลา/ สยก.
		Data 1.2.1.2 ปริมาณผลผลิตยางพารา	มี	ทะเบียน	รายเดือน	สนง.เกษตรจังหวัดสงขลา/ สยก.

ตารางที่ 15 : แผนผังรายการสถิติทางการ “ยางพารา” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัย สู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวม ข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	KPI 1.2.2 ปริมาณการใช้ยางพารา	Data 1.2.2.1 ปริมาณการใช้ยางพาราในประเทศ	มี	วิจัย	รายเดือน	สถาบันวิจัยยาง/สยกย.
		Data 1.2.2.2 ปริมาณการใช้ยางพาราของต่างประเทศ	มี	วิจัย	รายเดือน	สถาบันวิจัยยาง/สยกย.
CSF 1.3 การรวมกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์และเครือข่าย	KPI 1.3.1 การเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ และเครือข่าย	Data 1.3.1.1 จำนวนกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ และเครือข่าย	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.สหกรณ์จังหวัด/สยกย.
		Data 1.3.1.2 จำนวนสมาชิกกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์และ เครือข่าย	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.สหกรณ์จังหวัด/สยกย.
VC 2 : การเพิ่มผลผลิตพัฒนาคุณภาพและลดต้นทุน						
CSF 2.1 เกษตรกรสามารถพัฒนา และเพิ่มผลผลิตยางพารา	KPI 2.1.1 ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น	Data 2.1.1.1 ปริมาณผลผลิตต่อไร่	มี	รายงาน	รายปี	สถาบันวิจัยยาง/สยกย.
	KPI 2.1.2 ต้นทุนการผลิตต่อไร่ลดลง	Data 2.1.2.1 ต้นทุนการปลูกยางพาราต่อไร่	มี	รายงาน	รายปี	สถาบันวิจัยยาง/สยกย.
	KPI 2.1.3 เกษตรกรได้รับการส่งเสริมพันธุ์ ยางพาราที่มีคุณภาพ	Data 2.1.3.1 จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมพันธุ์ยาง ที่มีคุณภาพ	มี	รายงาน	รายปี	สถาบันวิจัยยาง/สยกย.
		Data 2.1.3.2 เนื้อที่ที่ปลูกยางพาราที่ได้รับการส่งเสริมกล้า ยางที่มีคุณภาพ	มี	รายงาน	รายปี	สถาบันวิจัยยาง/สยกย.

ตารางที่ 15 : แผนผังรายการสถิติทางการ “ยางพารา” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัย สู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวม ข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
VC 3 : การแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่มในยางพารา						
CSF 3.1 มาตรฐานการผลิตเกษตร อุตสาหกรรม(GMP/HACCP) เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	KPI 3.1.1 ยางพาราจากทุกกลุ่มเกษตรกร ได้รับการรับรองมาตรฐานจาก ทางราชการ	Data 3.1.1.1 จำนวนกลุ่มเกษตรกรได้รับการรับรอง มาตรฐานจากทางราชการ	มี	รายงาน	รายปี	สนง.อุตสาหกรรม
	KPI 3.1.2 การผลิตได้รับมาตรฐานการผลิต ตามเกณฑ์เกษตรอุตสาหกรรม (GMP)	Data 3.1.2.1 จำนวนโรงงานที่ได้รับมาตรฐานการผลิต อุตสาหกรรม (GMP)	มี	รายงาน	รายปี	สนง.อุตสาหกรรม
CSF 3.2 การพัฒนากระบวนการ แปรรูป	KPI 3.2.1 ส่งเสริมอุตสาหกรรมการแปรรูป ยางพารา/ไม้ยางพารา	Data 3.2.1.1 จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปยางพารา/ ไม้ยางพาราทั้งจังหวัด	มี	รายงาน	รายปี	สำนักงานเศรษฐกิจเขต 9
		Data 3.2.1.2 จำนวนผลิตภัณฑ์ที่แปรรูปได้	มี	รายงาน	รายปี	ธนาคารแห่งประเทศไทย ภาคใต้
		Data 3.2.1.3 มูลค่าผลิตภัณฑ์จากการแปรรูป	มี	รายงาน	รายปี	ธนาคารแห่งประเทศไทย ภาคใต้
		Data 3.2.1.4 มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพารา	มี	รายงาน	รายปี	ธนาคารแห่งประเทศไทย ภาคใต้
	KPI 3.2.2 การจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม ยางพารา	Data 3.2.2.1 จำนวนโรงงานที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ยางพารา	มี	รายงาน	รายปี	ศูนย์เศรษฐกิจการลงทุน ภาคที่ 5

ตารางที่ 15 : แผนผังรายการสถิติทางการ “ยางพารา” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัย สู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวม ข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
		Data 3.2.2.2 จำนวนโรงงานที่มีการจัดตั้งในนิคม อุตสาหกรรมยางพารา	มี	รายงาน	รายปี	นิคมอุตสาหกรรมภาคใต้
	KPI 3.2.3 ส่งเสริมการคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ ที่ใช้ยางพาราเป็นวัตถุดิบ	Data 3.2.3.1 จำนวนผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ใช้ยางพาราเป็น วัตถุดิบ	ไม่มี			
VC 4 : การขนส่งและการจัดการบริหารสินค้า (Logistics)						
CSF 4.1 การขนส่งและการกระจาย สินค้า	KPI 4.1.1 ยกระดับด้านการค้าให้มีคุณภาพ มาตรฐาน	Data 4.1.1.1 เวลาการติดค้างของสินค้าที่ด้านการค้า ระหว่างประเทศ	ไม่มี			
		Data 4.1.1.2 จำนวนสินค้าที่ผ่านด้านการค้าระหว่าง ประเทศ	มี	รายงาน	รายปี	ด่านศุลกากร
	KPI 4.1.2 การลดต้นทุนค่าขนส่งสินค้า	Data 4.1.2.1 ต้นทุนขนส่งสินค้าต่อเที่ยว	มี	รายงาน	รายปี	กรมการขนส่ง
	KPI 4.1.3 การพัฒนาเส้นทางขนส่งให้มี คุณภาพได้มาตรฐาน	Data 4.1.3.1 เส้นทางขนส่งที่ได้มาตรฐาน	มี	รายงาน	รายปี	กรมการขนส่ง
CSF 4.2 การบริหารจัดการคลังสินค้า	KPI 4.2.1 การลดต้นทุนการบริการจัดการ ด้านการเก็บรักษาในคลังสินค้า	Data 4.2.1.1 ต้นทุนการบริการจัดการด้านการเก็บรักษา ในคลังสินค้า	ไม่มี			

ตารางที่ 15 : แผนผังรายการสถิติทางการ “ยางพารา” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัย สู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวม ข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
VC 5 : การพัฒนาระบบการตลาด						
CSF 5.1 มีระบบตลาดกลางยางพารา ที่ได้มาตรฐาน	KPI 5.1.1 เพิ่มจำนวนเครือข่ายตลาดกลาง รองให้ครอบคลุมพื้นที่ปลูก ยางพารา	Data 5.1.1.1 จำนวนเครือข่ายตลาดกลางรองให้ครอบคลุม พื้นที่ปลูกยางพารา	ไม่มี			
	KPI 5.1.2 จัดตั้งสหกรณ์สวนยางในจังหวัด	Data 5.1.2.1 จำนวนสหกรณ์สวนยางในจังหวัด	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.สหกรณ์จังหวัด/สกกย.
	KPI 5.1.3 มาตรฐานตลาดกลางสินค้า	Data 5.1.3.1 จำนวนผู้ซื้อ/ขายในตลาดกลาง	มี	ทะเบียน	รายปี	ตลาดกลางยางพารา อ.หาดใหญ่
		Data 5.1.3.2 ข้อมูลราคา ปริมาณและเกณฑ์การซื้อขาย	มี	รายงาน	รายปี	ตลาดกลางยางพารา อ.หาดใหญ่
	KPI 5.1.4 การวิเคราะห์ความต้องการ ตลาดและแนวโน้มสถานการณ์ ยางพาราทั้งในและต่างประเทศ	Data 5.1.4.1 รายงานความต้องการตลาดและแนวโน้ม สถานการณ์ยางพาราทั้งในและต่างประเทศ	มี	รายงาน	รายปี	ธนาคารแห่งประเทศไทย ภาคใต้
	KPI 5.1.5 จัดให้มีตลาดประมูลยางระดับ ท้องถิ่น	Data 5.1.5.1 จำนวนตลาดประมูลยางระดับท้องถิ่น	ไม่มี			
CSF5.2 พัฒนาตลาดซื้อขายล่วงหน้า (Future Market)	KPI 5.2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลตลาดซื้อขาย ล่วงหน้า	Data 5.2.1.1 ศูนย์วิเคราะห์ข้อมูลตลาดซื้อขายล่วงหน้า	มี	รายงาน	รายปี	ธนาคารแห่งประเทศไทย ภาคใต้

3.1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ขาดหายไป (Data gap analysis) ของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ยางพารา”

สำหรับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ คือ พัฒนาการเกษตร อุตสาหกรรม การค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและบริการเพื่อสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมีเสถียรภาพ ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion) คือ “ยางพารา” มีรายการสถิติทางการที่สำคัญ จำเป็นรวมทั้งสิ้น 36 รายการ โดยในปัจจุบันมีการจัดเก็บแล้วจำนวน 31 รายการ และที่เหลือจำนวน 5 รายการ เป็นรายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บ แต่ได้มีการกำหนดและมอบหมายหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บเรียบร้อยแล้ว ซึ่งสามารถสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

ตารางที่ 16 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ยางพารา”

รายการสถิติทางการ (ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น)	จำนวนข้อมูล (รายการ(%))	VC 1	VC 2	VC 3	VC 4	VC 5
		2 CSFs, 3 KPIs)	(1 CSF, 3 KPIs)	(2 CSFs, 9 KPIs)	(2 CSFs, 5 KPIs)	(2 CSFs, 7 KPIs)
1. รายการสถิติที่มีการจัดเก็บเป็นปกติ	31 (86.10%)	11	4	8	3	5
2. รายการสถิติที่จัดเก็บไม่ต่อเนื่อง ไม่ครบถ้วน (อยู่ระหว่างการตรวจ)	-	-	-	-	-	-
3. รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บ ต้องพัฒนาการจัดเก็บต่อไป	5 (13.90%)	-	-	1	2	2
รวม	36 (100%)	11	4	9	5	7

หมายเหตุ : (-) หมายถึง ไม่มีข้อมูลหรือข้อมูลมีค่าเป็น 0

โดยรายการที่ยังไม่มีการจัดเก็บ เนื่องจากการริเริ่มภารกิจใหม่ ต้องมีการมอบหมาย ผู้รับผิดชอบและพัฒนาระบบการจัดเก็บ แสดงดังตารางที่ 17

ตารางที่ 17 : กลุ่มรายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ยางพารา”

ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
Data 3.2.3.1 จำนวนผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ ที่ใช้ยางพาราเป็นวัตถุดิบ	สนง.กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง/ สนง.อุตสาหกรรมจังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำคู่มือการจัดเก็บข้อมูล - กำหนดค่านิยามคำอธิบายให้ชัดเจน - กำหนดและมอบหมายหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บ - จัดระบบและวิธีการรับส่งเชื่อมโยงกับผู้รับผิดชอบการจัดเก็บข้อมูล - จัดอบรม/ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเก็บการประมวลผลข้อมูล และการใช้ข้อมูล
Data 4.1.1.1 เวลาการติดค้างของ สินค้าที่ด้านการค้าระหว่างประเทศ	ด้านศุลกากรสะเดาะ	
Data 4.2.1.1 ต้นทุนการบริการจัดการ ด้านการเก็บรักษาในคลังสินค้า	สนง.พาณิชย์จังหวัด	
Data 5.1.1.1 จำนวนเครือข่ายตลาด กลางรองให้ครอบคลุมพื้นที่ปลูก ยางพารา	สนง.กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง	
Data 5.1.5.1 จำนวนตลาดประมูล ยางระดับท้องถิ่น	สนง.กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง	

3.2 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

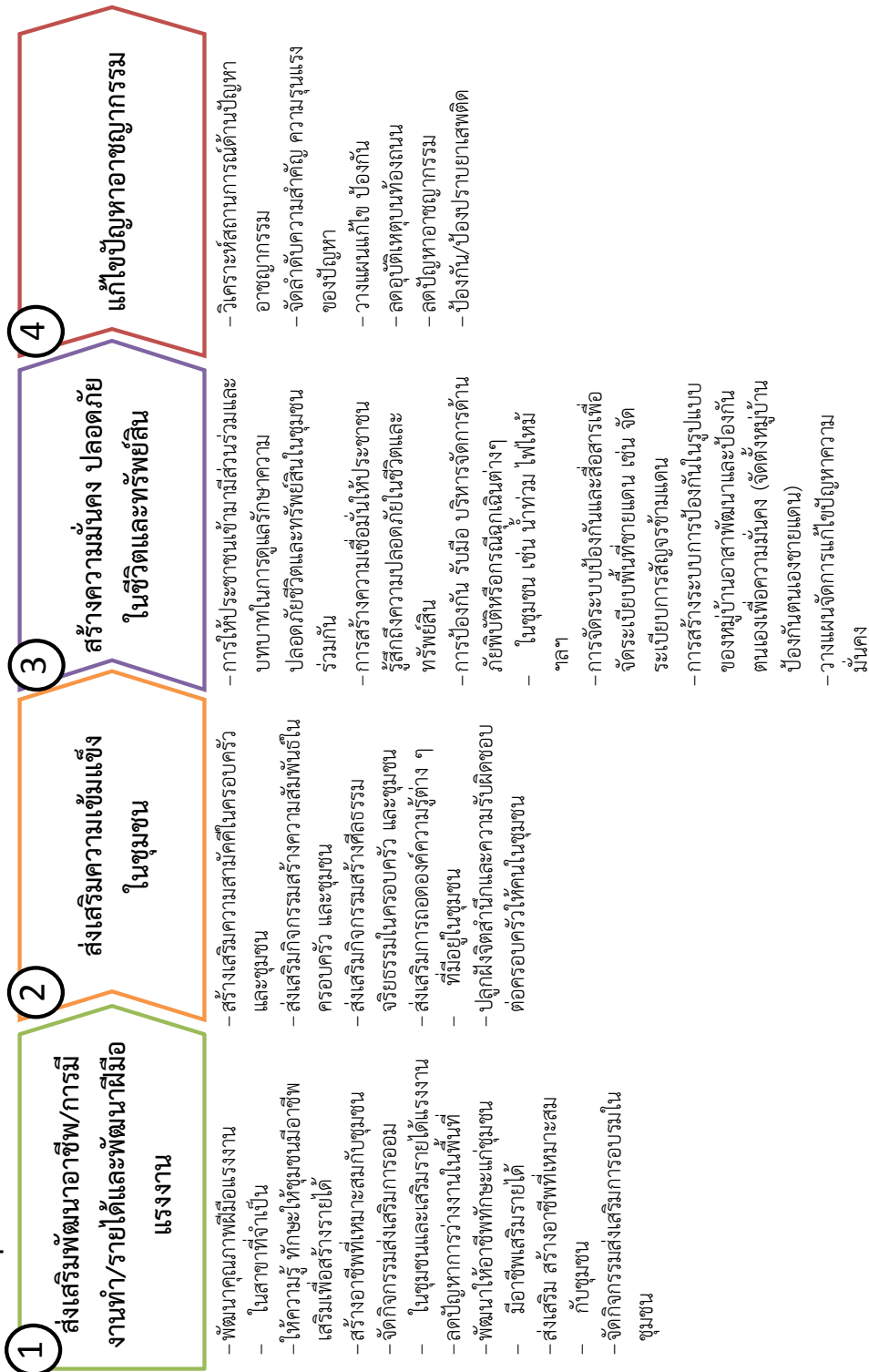
3.2.1 ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) “ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน”

ตารางที่ 18 : ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

ประเด็นยุทธศาสตร์	สถิติทางการด้านเศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม	ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion)/ ประเด็นสำคัญ (Critical Issue)
เสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน	สังคม -> ความมั่นคงปลอดภัย	ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
สรุปเหตุผลสนับสนุน ปัญหาความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดสงขลาที่เกิดจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดสงขลาการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่ จนถึงปัจจุบัน ได้เกิดเหตุการณ์ จำนวน 197 ครั้ง		

หมายเหตุ : ข้อมูลประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัดระยะ 4 ปี พ.ศ. 2558 – 2561 (จัดทำ พ.ศ. 2556)

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : Critical Issue: ความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

3.2.2 ผังสถิติทางการของประเด็นปัญหาสำคัญ “ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน”

ตารางที่ 19 : แผนผังรายการสถิติทางการ “ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน”

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัย สู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวม ข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
VC 1 : ส่งเสริมพัฒนาอาชีพ/การมีงานทำ/รายได้และพัฒนาฝีมือแรงงาน						
CSF 1.1 พัฒนาฝีมือแรงงานในสาขา ที่สำคัญ	KPI 1.1.1 การเพิ่มขึ้นของแรงงานมีฝีมือ	Data 1.1.1.1 จำนวนแรงงานที่ได้รับการพัฒนาฝีมือ	มี	ทะเบียน	รายปี	สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ภาค 12
CSF 1.2 ลดปัญหาการว่างงานใน พื้นที่	KPI 1.2.1 อัตราการว่างงานต่ำ	Data 1.2.1.1 จำนวนผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	มี	สำรวจ	รายปี	สนง.สถิติแห่งชาติ
		Data 1.2.1.2 จำนวนผู้ว่างงาน	มี	สำรวจ	รายปี	สนง.สถิติแห่งชาติ
	KPI 1.2.2 รายได้ของ ครัวเรือนเพิ่มขึ้น/ปี	Data 1.2.2.1 จำนวนประชากร	มี	สำรวจ	รายปี	สนง.สถิติแห่งชาติ
		Data 1.2.2.2 รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี	มี	สำรวจ	รายปี	สนง.สถิติแห่งชาติ
VC 2 : ส่งเสริมความเข้มแข็งในชุมชน						
CSF 2.1 ส่งเสริมกิจกรรมสร้าง ความสัมพันธ์ในครอบครัว และชุมชน	KPI 2.1.1 การส่งเสริมกิจกรรมสร้าง ความสัมพันธ์ในครอบครัวและ ชุมชน	Data 2.1.1.1 จำนวนกิจกรรมที่ส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์ ในครอบครัวและชุมชน	มี	ทะเบียน	รายปี	ที่ทำการปกครองจังหวัด

ตารางที่ 19 : แผนผังรายการสถิติทางการ “ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัย สู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวม ข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
		Data 2.1.1.2 จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ใน ครอบครัวและชุมชน	มี	ทะเบียน	รายปี	ที่ทำการปกครองจังหวัด
VC 3 : สร้างความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน						
CSF 3.1 การให้ประชาชนมีส่วนร่วม และบทบาทในการดูแล ความปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สิน	KPI 3.1.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผู้ถูก จับกุมดำเนินคดีอาชญากรรม และคดียาเสพติด	Data 3.1.1.1 จำนวนผู้ถูกจับกุมคดีอาชญากรรม	มี	ทะเบียน	รายเดือน	ตำรวจภูธรจังหวัด
		Data 3.1.1.2 จำนวนผู้ถูกจับกุมคดียาเสพติด	มี	ทะเบียน	รายเดือน	ตำรวจภูธรจังหวัด
	KPI 3.1.2 จำนวนหมู่บ้านที่ได้รับการ เสริมสร้างศักยภาพด้านการ รักษาความมั่นคง	Data 3.1.2.1 จำนวนหมู่บ้านที่ได้รับการเสริมสร้างศักยภาพ ด้านการรักษาความมั่นคง	มี	ทะเบียน	รายปี	ที่ทำการปกครองจังหวัด
		Data 3.1.2.2 จำนวนหมู่บ้านที่ไม่มีการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่	มี	ทะเบียน	รายปี	ที่ทำการปกครองจังหวัด
VC 4 : การแก้ไขปัญหาอาชญากรรม						
CSF 4.1 การวิเคราะห์สถานการณ์ ด้านปัญหาอาชญากรรม	KPI 4.1.1 การเกิดปัญหาอาชญากรรม	Data 4.1.1.1 จำนวนครั้งของการเกิดปัญหาอาชญากรรม	มี	ทะเบียน	รายเดือน	ตำรวจภูธรจังหวัด
		Data 4.1.1.2 ผู้ได้รับผลกระทบจากปัญหาอาชญากรรม	มี	ทะเบียน	รายเดือน	ตำรวจภูธรจังหวัด
		Data 4.1.1.3 ความเสียหายจากการเกิดปัญหาอาชญากรรม	มี	ทะเบียน	รายเดือน	ตำรวจภูธรจังหวัด

3.2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ขาดหายไป (Data gap analysis) ของประเด็นปัญหาสำคัญ “ความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน”

สำหรับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ประเด็นปัญหาสำคัญ เสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) คือ “ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน” มีรายการสถิติทางการที่สำคัญ จำเป็นรวมทั้งสิ้น 14 รายการ และได้มีการจัดเก็บเรียบร้อยแล้ว ซึ่งสามารถสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

ตารางที่ 20 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการประเด็นปัญหาสำคัญ “ความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน”

รายการสถิติทางการ (ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น)	จำนวนข้อมูล (รายการ(%))	VC 1	VC 2	VC 3	VC 4
		2 CSFs, 3 KPIs)	(1 CSF, 1 KPI)	1 CSF, 2 KPIs)	1 CSF, 1 KPI)
1. รายการสถิติที่มีการจัดเก็บเป็นปกติ	14 (100%)	5	2	4	3
2. รายการสถิติที่จัดเก็บไม่ต่อเนื่อง ไม่ครบถ้วน (อยู่ระหว่างการตรวจ)	-	-	-	-	-
3. รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บ ต้องพัฒนาการจัดเก็บต่อไป	-	-	-	-	-
รวม	14 (100%)	5	2	4	3

หมายเหตุ : (-) หมายถึง ไม่มีข้อมูลหรือข้อมูลที่มีค่าเป็น 0

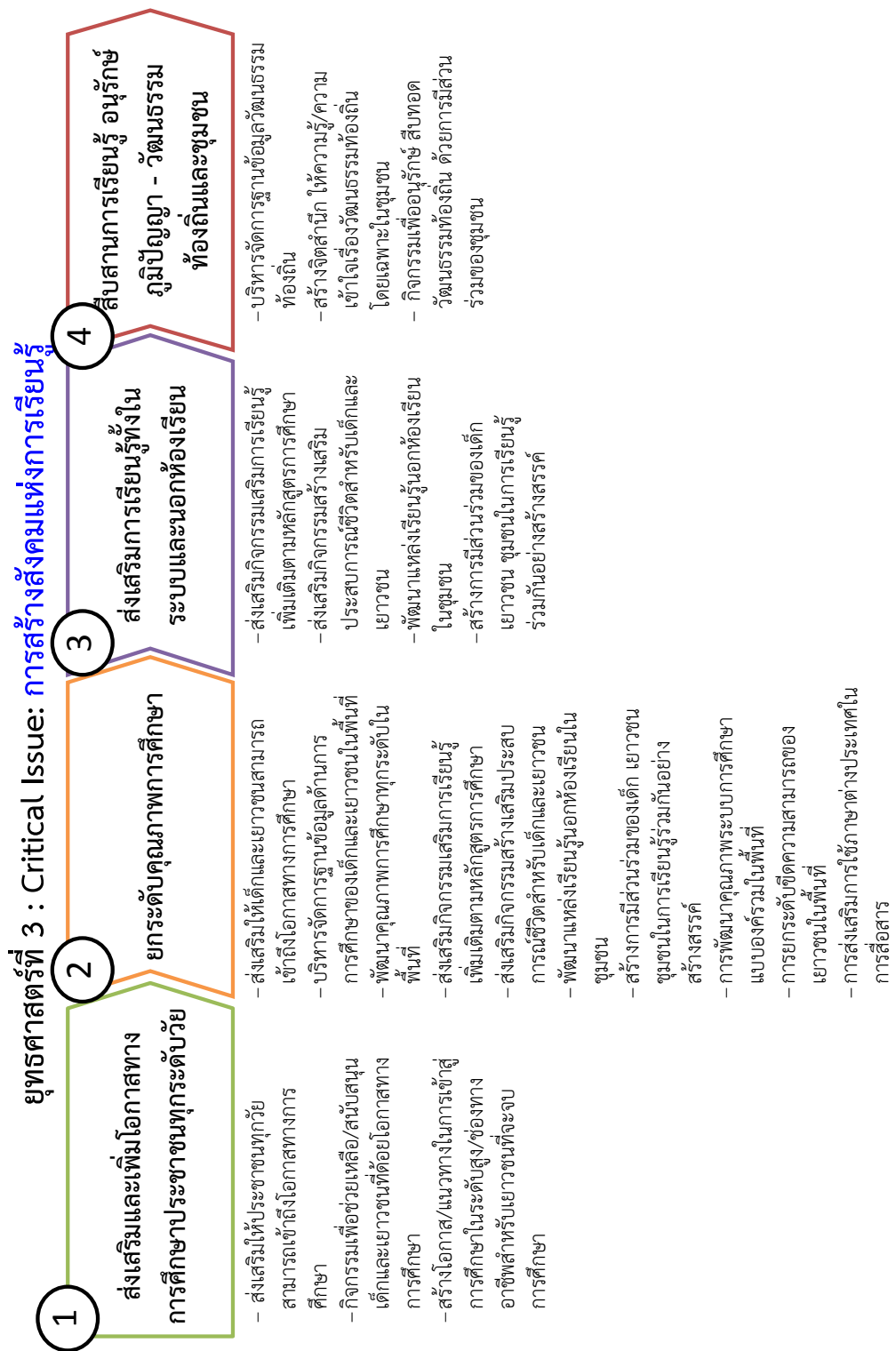
3.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนบนฐานความรู้และ พหุวัฒนธรรม

3.3.1 ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) “การสังคมแห่งการเรียนรู้”

ตารางที่ 21 : ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

ประเด็นยุทธศาสตร์	สถิติทางการด้าน เศรษฐกิจ /สังคม/สิ่งแวดล้อม	ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion)/ ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue)
พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน บนฐานความรู้และพหุวัฒนธรรม	สังคม -> คุณภาพชีวิต	การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
สรุปเหตุผลสนับสนุน ในปี 2558 ประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (AEC) ซึ่งที่คาดว่าจะมีนักศึกษาจากกลุ่มประชาคม อาเซียนเข้ามาศึกษาในประเทศไทยมากขึ้น จังหวัดสงขลาที่มีชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน จึงควรมีการจัด การศึกษาของจังหวัดสงขลาเพื่อรองรับการขยายตัวในอนาคต		

หมายเหตุ : ข้อมูลประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัดระยะ 4 ปี พ.ศ. 2558 – 2561 (จัดทำ พ.ศ. 2556)

3.3.2 ผังสถิติทางการของประเด็นปัญหาสำคัญ “การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้”

ตารางที่ 22 : แผนผังรายการสถิติทางการ “การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้”

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัย สู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการ เก็บ รวบรวม	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
VC 1 : ส่งเสริมและเพิ่มโอกาสทางการศึกษาประชาชนทุกระดับวัย						
CSF 1.1 ส่งเสริมประชาชนทุกวัย สามารถเข้าถึงโอกาสทางการ ศึกษา	KPI 1.1.1 ร้อยละของประชากรที่จบ การศึกษาภาคบังคับ	Data 1.1.1.1 จำนวนประชากร	มี	ทะเบียน	รายปี	กรมการปกครอง
		Data 1.1.1.2 จำนวนประชากรที่จบการศึกษาภาคบังคับ	มี	ทะเบียน	รายปี	กระทรวงศึกษาธิการ
	KPI 1.1.2 ร้อยละของประชากรที่อ่าน ออกเขียนได้	Data 1.1.2.1 จำนวนประชากร	มี	ทะเบียน	รายปี	กรมการปกครอง
		Data 1.1.2.2 จำนวนประชากรที่อ่านออกเขียนได้	มี	สำรวจ	รายปี	สำนักงานสถิติ
VC 2 : ยกระดับคุณภาพการศึกษา						
CSF 2.1 บริหารจัดการฐานข้อมูล ด้านการศึกษาของเด็กและ เยาวชนในพื้นที่	KPI 2.1.1 ฐานข้อมูลด้านการศึกษาของ เด็กและเยาวชนในพื้นที่	Data 2.1.1.1 ชุดฐานข้อมูลที่จำเป็น เช่นจำนวนโรงเรียน จำนวนนักเรียน จำนวนครู ฯลฯ	มี	ทะเบียน	รายปี	หน่วยงานสังกัด กระทรวงศึกษา ฯ
CSF 2.2 พัฒนาคุณภาพการศึกษา ทุกระดับในพื้นที่	KPI 2.2.1 ร้อยละของนักเรียนต่อ ประชากรวัยเรียน	Data 2.2.1.1 จำนวนประชากรวัยเรียน จำแนกตามอายุเข้า เรียนตามเกณฑ์	มี	ทะเบียน	รายปี	หน่วยงานสังกัด กระทรวงศึกษา ฯ
		Data 2.2.1.2 จำนวนผู้เรียนในระบบ จำแนกตามชั้นปี เพศ	มี	ทะเบียน	รายปี	หน่วยงานสังกัด กระทรวงศึกษา ฯ

ตารางที่ 22 : แผนผังรายการสถิติทางการประเด็นปัญหาสำคัญ “การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัย สู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการ เก็บ รวบรวม	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	KPI 2.2.2 ร้อยละของนักเรียนที่สำเร็จ การศึกษา	Data 2.2.2.1 จำนวนนักเรียนจำแนกตามระดับการศึกษา และพื้นที่	มี	ทะเบียน	รายปี	หน่วยงานสังกัด กระทรวงศึกษา ฯ
		Data 2.2.2.2 จำนวนนักเรียนที่สำเร็จ จำแนกตามระดับ การศึกษาและพื้นที่	มี	ทะเบียน	รายปี	หน่วยงานสังกัด กระทรวงศึกษา ฯ
	KPI 2.2.3 สัดส่วนนักเรียนต่อครู	Data 2.2.3.1 จำนวนครู จำแนกตามวุฒิการศึกษา	มี	ทะเบียน	รายปี	หน่วยงานสังกัด กระทรวงศึกษา ฯ
		Data 2.2.3.2 จำนวนครู จำแนกตามชั้นเรียน	มี	ทะเบียน	รายปี	หน่วยงานสังกัด กระทรวงศึกษา ฯ

หมายเหตุ : รายการในห่วงโซ่คุณค่าในข้อต่อที่ 3 (VC 3) และข้อต่อที่ 4 (VC 4) ไม่ถูกเลือกเป็นข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น

3.3.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ขาดหายไป (Data gap analysis) ของประเด็นปัญหาสำคัญ “การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้”

สำหรับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 มีประเด็นปัญหาสำคัญ พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนบนฐานความรู้และพหุวัฒนธรรม ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) คือ “การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้” มีรายการสถิติทางการที่สำคัญ จำเป็นรวมทั้งสิ้น 11 รายการ และได้มีการจัดเก็บเรียบร้อยแล้ว ซึ่งสามารถสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

ตารางที่ 23 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการของประเด็นปัญหาสำคัญ “การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้”

รายการสถิติทางการ (ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น)	จำนวนข้อมูล (รายการ(%))	VC 1	VC 2	VC 3	V C4
		1 CSF, 2 KPIs)	(2 CSFs, 7 KPIs)	1 CSF, 2 KPIs)	1 CSF, 1 KPI)
1.รายการสถิติที่มีการจัดเก็บเป็นปกติ	11 (100%)	4	7	-	-
2. รายการสถิติที่จัดเก็บไม่ต่อเนื่อง ไม่ครบถ้วน (อยู่ระหว่างการตรวจ)	-	-	-	-	-
3.รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บ ต้องพัฒนาการจัดเก็บต่อไป	-	-	-	-	-
รวม	11 (100%)	4	7	-	-

หมายเหตุ : (-) หมายถึง ไม่มีข้อมูลหรือข้อมูลมีค่าเป็น 0

3.4 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อย่างสมดุล

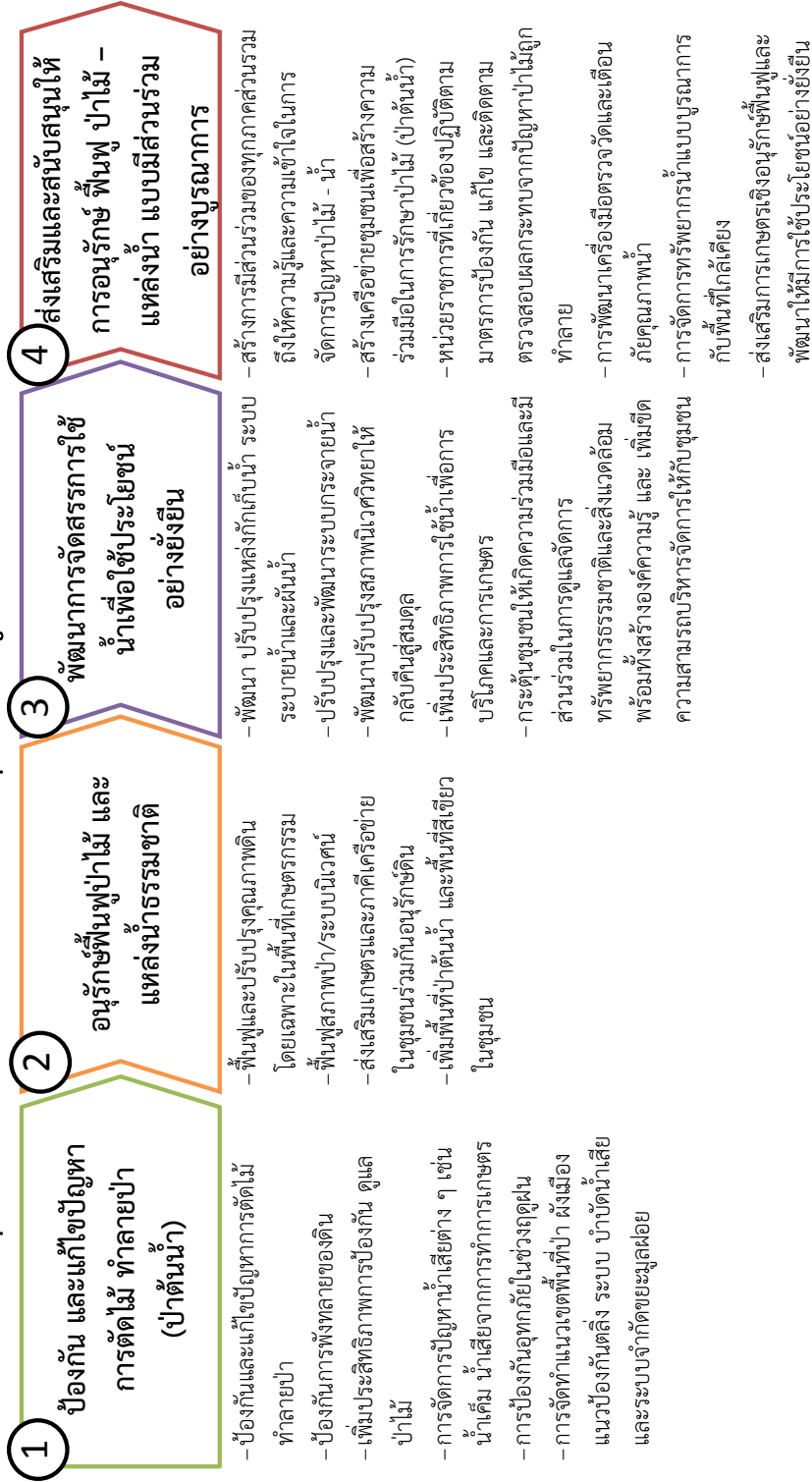
3.4.1 ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ของประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) “อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรป่าไม้ - น้ำ”

ตารางที่ 24 : ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4

ประเด็นยุทธศาสตร์	สถิติทางการด้านเศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม	ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion)/ ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue)
อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรป่าไม้ - น้ำ
สรุปเหตุผลสนับสนุน การบุกรุกหรือการเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ป่าส่งผลให้ความหลากหลายทางชีวภาพของสิ่งมีชีวิตในบริเวณนั้นลดลง โดยสาเหตุหลักเกิดจากการขาดประสิทธิภาพในการควบคุมการบุกรุกทำลายป่า ซึ่งในปี 2554 พบว่ามีคดีบุกรุกป่าจำนวน 57 คดี พื้นที่ป่าถูกบุกรุก 457.79 ไร่		

หมายเหตุ : ข้อมูลประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัดระยะ 4 ปี พ.ศ. 2558 – 2561 (จัดทำ พ.ศ. 2556)

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : Critical Issue: อนุรักษ์ ป่าไม้ ทรัพยากรป่าไม้ - น้ำ

3.4.2 ผังสถิติทางการของประเด็นปัญหาสำคัญ “อนุรักษ์ ป่าไม้ พืชมรดก ทรัพยากรป่าไม้ - น้ำ”

ตารางที่ 25 : แผนผังรายการสถิติทางการ “อนุรักษ์ ป่าไม้ พืชมรดก ทรัพยากรป่าไม้ - น้ำ”

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัย สู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวม ข้อมูล	ความถี่ ของ ข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
VC 1 : การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า						
CSF 1.1 ป้องกันและแก้ไขปัญหาการ ตัดไม้ทำลายป่า	KPI 1.1.1 ร้อยละที่ลดลงของพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ที่ถูกบุกรุก	Data 1.1.1.1 จำนวนพื้นที่ป่าอนุรักษ์	มี	สำรวจ	รายปี	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 6 สงขลา
		Data 1.1.1.2 จำนวนพื้นที่การบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์	มี	สำรวจ	รายปี	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 6 สงขลา
VC 2 : อนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้และแหล่งน้ำธรรมชาติ						
CSF 2.1 เพิ่มพื้นที่ป่าต้นน้ำและพื้นที่ ป่าสีเขียวในชุมชน	KPI 2.1.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการปลูกป่า ชุมชน	Data 2.1.1.1 จำนวนพื้นที่ป่าชุมชน	มี	สำรวจ	รายปี	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 6 สงขลา
CSF 2.2 ฟื้นฟูสภาพป่า/ระบบนิเวศ	KPI 2.2.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการจัดการ ฟื้นฟูสภาพป่า ทะเลสาบ และ ระบบนิเวศ	Data 2.2.1.1 พื้นที่ที่ได้รับการจัดการฟื้นฟูสภาพป่า ทะเลสาบ และระบบนิเวศ	ไม่มี			
	KPI 2.2.2 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการป้องกัน การกัดเซาะชายฝั่งทะเล	Data 2.2.2.1 จำนวนพื้นที่ชายฝั่งทะเล	มี	สำรวจ	รายปี	สนง.สิ่งแวดล้อมภาคที่ 16
		Data 2.2.2.2 จำนวนพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่มีการกัดเซาะ	มี	สำรวจ	รายปี	สนง.สิ่งแวดล้อมภาคที่ 16

ตารางที่ 25 : แผนผังรายการสถิติทางการ “อนุรักษ์ พื้นฟู ทรัพยากรป่าไม้ - น้ำ” (ต่อ)

ห่วงโซ่คุณค่า (VC) และปัจจัย สู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวม ข้อมูล	ความถี่ ของ ข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	KPI 2.2.3 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการจัดระบบ บำบัดน้ำเสีย	Data 2.2.3.1 ปริมาณน้ำเสีย	มี	สำรวจ	รายปี	สนง.สิ่งแวดล้อมภาคที่ 16
		Data 2.2.3.2 จำนวนแม่น้ำ ลำคลองที่มีระบบบำบัด น้ำเสีย	มี	สำรวจ	รายปี	สนง.สิ่งแวดล้อมภาคที่ 16
VC 3 : พัฒนาการจัดสรรการใช้น้ำเพื่อใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน						
CSF 3.1 เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ เพื่อการบริโภคและการเกษตร	KPI 3.1.1 จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีน้ำเพื่อ การบริโภคและน้ำเพื่อการเกษตร อย่างพอเพียง	Data 3.1.1.1 จำนวนชุมชน/หมู่บ้านที่มีน้ำเพื่อการ บริโภคและเพื่อการเกษตรอย่างพอเพียง	ไม่มี			
VC 4 : ส่งเสริมและสนับสนุนให้การอนุรักษ์ฟื้นฟูป่าไม้ แหล่งน้ำ แบบมีส่วนร่วมแบบบูรณาการ						
CSF 4.1 สร้างเครือข่ายชุมชนเพื่อสร้าง ความร่วมมือในการรักษาป่าไม้ (ป่าต้นน้ำ)	KPI 4.1.1 ร้อยละของชุมชนที่ร่วมมือใน การรักษาป่าไม้ (ป่าต้นน้ำ)	Data 4.1.1.1 จำนวนชุมชนที่อยู่ในพื้นที่ป่าต้นน้ำ	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.สิ่งแวดล้อมภาคที่ 16
		Data 4.1.1.2 จำนวนชุมชนที่ร่วมมือในการรักษา ป่าต้นน้ำ	ไม่มี			

3.4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ขาดหายไป (Data gap analysis) ของประเด็นปัญหาที่สำคัญ “อนุรักษ์ พันธุ์ ทรัพยากรป่าไม้ - น้ำ”

สำหรับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล มีประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) คือ “อนุรักษ์ พันธุ์ ทรัพยากรป่าไม้ - น้ำ” มีรายการสถิติทางการที่สำคัญ จำเป็นรวมทั้งสิ้น 11 รายการ โดยในปัจจุบันมีการจัดเก็บแล้วจำนวน 8 รายการ และที่เหลือจำนวน 3 รายการ เป็นรายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บ แต่ได้มีการกำหนดและมอบหมายหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บเรียบร้อยแล้ว ซึ่งสามารถสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

ตารางที่ 26 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการประเด็นปัญหาสำคัญ “อนุรักษ์ พันธุ์ ทรัพยากรป่าไม้ - น้ำ”

รายการสถิติทางการ (ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น)	จำนวนข้อมูล (รายการ(%))	VC 1	VC 2	VC 3	VC 4
		1 CSF, 1 KPI)	(2 CSFs, 4 KPIs)	1 CSF, 1 KPI)	1 CSF, 1 KPI)
1. รายการสถิติที่มีการจัดเก็บเป็นปกติ	8 (72.70%)	2	5	-	1
2. รายการสถิติที่จัดเก็บไม่ต่อเนื่อง ไม่ครบถ้วน (อยู่ระหว่างการตรวจ)	-	-	-	-	-
3. รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บ ต้องพัฒนาการจัดเก็บต่อไป	3 (27.30%)	-	1	1	1
รวม	11 (100%)	2	6	1	2

หมายเหตุ : (-) หมายถึง ไม่มีข้อมูลหรือข้อมูลมีค่าเป็น 0

โดยรายการที่ยังไม่มีการจัดเก็บ เนื่องจากการริเริ่มภารกิจใหม่ ต้องมีการมอบหมายผู้รับผิดชอบและพัฒนาระบบการจัดเก็บ แสดงดังตารางที่ 27

ตารางที่ 27 : รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บประเด็นปัญหาสำคัญ “อนุรักษ์ พันธุ์ ทรัพยากรป่าไม้ - น้ำ”

ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	แนวทางการพัฒนา
Data 2.2.1.1 พื้นที่ที่ได้รับการจัดการฟื้นฟูสภาพป่า ทะเลสาบ และระบบนิเวศ	สนง.ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำคู่มือการจัดเก็บข้อมูล - กำหนดค่านิยามคำอธิบายให้ ชัดเจน - กำหนดและมอบหมายหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บ - จัดระบบและวิธีการรับส่งเชื่อมโยงกับผู้รับผิดชอบการจัดเก็บข้อมูล - จัดอบรม/ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเก็บ การประมวลผลข้อมูล และการใช้ข้อมูล
Data 3.1.1.1 จำนวนชุมชน/หมู่บ้านที่มีน้ำเพื่อการบริโภคและเพื่อการเกษตรอย่างพอเพียง	สนง.พัฒนาชุมชนจังหวัด	
Data 4.1.1.2 จำนวนชุมชนที่ร่วมมือในการรักษาป่าต้นน้ำ	สนง. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	

บทที่ 4

บทสรุป ข้อเสนอแนะการพัฒนาสถิติ

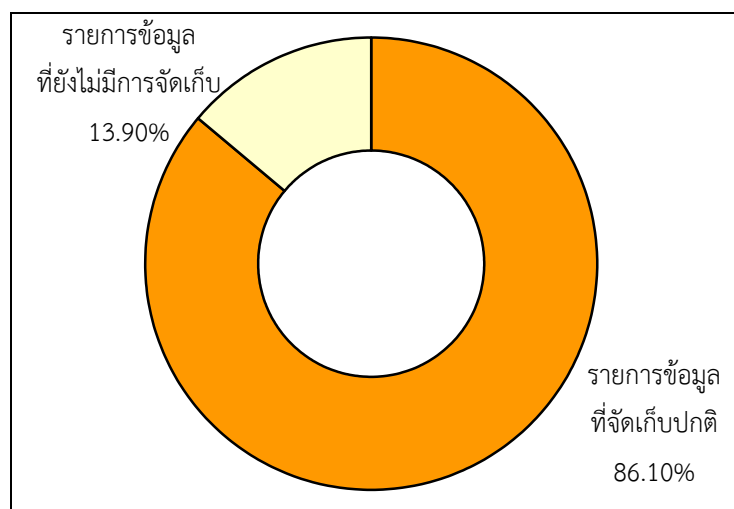
4.1 สรุปสถานภาพรายการสถิติทางการตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดในปัจจุบัน

จากการตรวจสอบสถานะรายการข้อมูลตามแผนผังรายการสถิติทางการที่ได้นำเสนอในบทที่ 3 สามารถสรุปสถานภาพรายการสถิติทางการตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด แยกเป็นกลุ่มรายการข้อมูลปกติ รายการข้อมูลที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บ และรายการข้อมูลที่ยังไม่มีการจัดเก็บโดยมีรายละเอียดสรุปในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

4.1.1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาภาคการเกษตร อุตสาหกรรม การค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและบริการเพื่อสร้าง competitiveness อย่างมีเสถียรภาพ (Product Champion : PC) คือ ยางพารา มีรายการสถิติทางการทั้งหมด 36 รายการ ซึ่งแบ่งสถานะรายการข้อมูลตามแผนผังรายการสถิติทางการ ได้ดังนี้

- รายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติ 31 รายการ คิดเป็นร้อยละ 86.10
- ไม่มีรายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล
- รายการสถิติทางการที่ไม่มีการจัดเก็บข้อมูล 5 รายการ คิดเป็น ร้อยละ 13.90

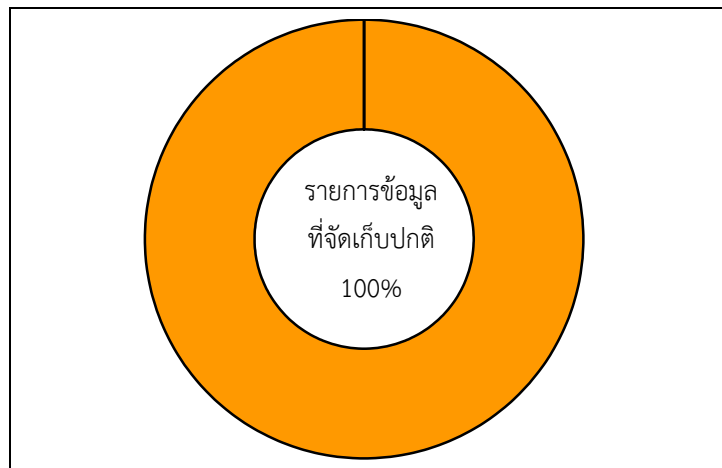
แผนภาพที่ 2 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

4.1.2 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : เสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โดยประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) คือ ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีรายการสถิติทางการทั้งหมด 14 รายการ ซึ่งแบ่งสถานะรายการข้อมูลตามแผนผังรายการสถิติทางการ ได้ดังนี้

- รายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติ 14 รายการ คิดเป็นร้อยละ 100
- ไม่มีรายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล
- ไม่มีรายการสถิติทางการที่ไม่มีการจัดเก็บข้อมูล

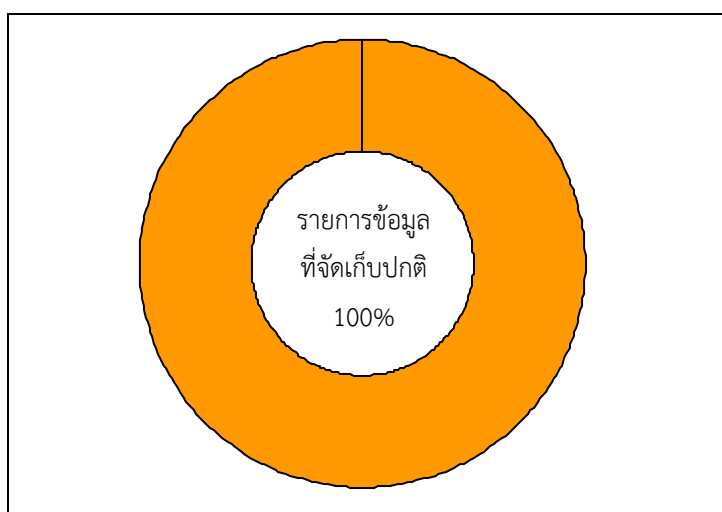
แผนภาพที่ 3 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

4.1.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนบนฐานความรู้ และพหุวัฒนธรรม โดยประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) คือ “สังคมฐานความรู้” มีรายการสถิติทางการทั้งหมด 11 รายการ และได้มีการจัดเก็บเรียบร้อยแล้ว

- รายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติ 11 รายการ คิดเป็นร้อยละ 100
- ไม่มีรายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล
- ไม่มีรายการสถิติทางการที่ไม่มีการจัดเก็บข้อมูล

แผนภาพที่ 4 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

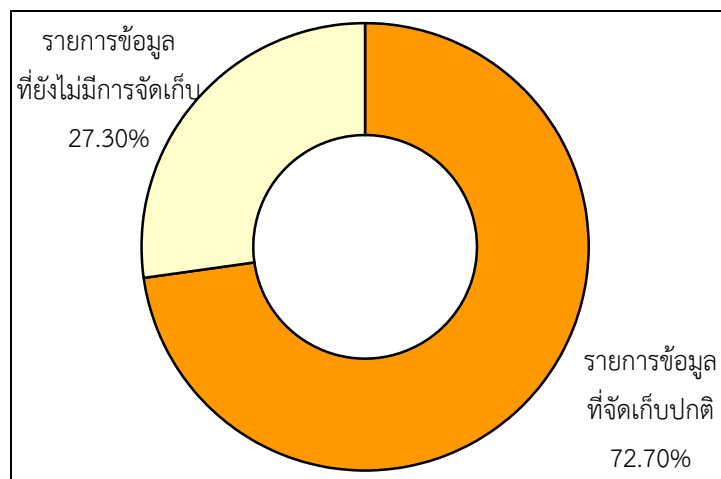
4.1.4 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 : อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล โดยประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) คือ “อนุรักษ์ ฟื้นฟู ป่าไม้ – น้ำ” รายการสถิติทางการทั้งหมด 11 รายการ ซึ่งแบ่งสถานะรายการข้อมูลตามแผนผังรายการสถิติทางการ ได้ดังนี้

- รายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติ 8 รายการ คิดเป็น ร้อยละ 72.70

- ไม่มีรายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล

- รายการสถิติทางการที่ไม่มีการจัดเก็บข้อมูล 3 รายการ คิดเป็น ร้อยละ 27.30

แผนภาพที่ 5 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4

4.2 ข้อเสนอแนะการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลและแผนปฏิบัติการพัฒนาในอนาคต

คณะทำงานขอเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลสถิติทางการด้านการค้า การลงทุน และโลจิสติกส์ ในระยะยาว 4 ปีข้างหน้า ควรมีการดำเนินกิจกรรมดังนี้

- 1) ด้านการพัฒนาการบริหารจัดการสถิติทางการ (กลไกประสานงาน บุคลากร และงบประมาณ-ข้อมูลจากคณะอนุกรรมการสถิติสาขา)
- 2) ด้านการพัฒนาการผลิตสถิติทางการ (การเติมเต็ม data gap การลดความซ้ำซ้อน การประเมินคุณภาพ - ข้อมูลจากคณะอนุกรรมการสถิติสาขา)
- 3) ด้านการพัฒนาคุณภาพของข้อมูลและการประสานข้อมูลมหภาค (การรวบรวมข้อมูลมหภาคที่เกี่ยวข้องกับการค้า การลงทุนและโลจิสติกส์-ข้อมูลจากกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เป็นต้น)

รวมทั้ง จังหวัดควรสนับสนุนให้มีการนำแผนพัฒนาสถิติระดับจังหวัดไปใช้ประโยชน์ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติการประจำปี โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศเป็นเครื่องมือหลักในการตัดสินใจและพัฒนา แทนการตัดสินใจด้วยประสบการณ์ ทั้งนี้ควรมีการจัดระบบการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญทั้งระดับกลุ่มจังหวัดและระดับจังหวัด โดยดำเนินการเกี่ยวกับ

- การจัดทำคู่มือการจัดเก็บข้อมูล
- การจัดทำคำนิยามคำอธิบายให้ชัดเจน
- จัดระบบและวิธีการรับส่งเชื่อมโยงกับผู้รับผิดชอบ
- การจัดเก็บข้อมูลจัดทำคำสั่งมอบหมายผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูล
- การจัดอบรม/ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเก็บ การประมวลผลข้อมูล และการใช้ข้อมูล
- กรณีไม่มีข้อมูลควรแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพัฒนาข้อมูลที่เป็น
-

ตารางที่ 28 : ข้อเสนอแนะทางการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลแยกตามประเภทชุดข้อมูล

ประเภทชุดข้อมูล	แนวทางการจัดเก็บข้อมูล
1. ชุดข้อมูลสำคัญที่มีการจัดเก็บหลายหน่วยงาน	1. จัดทำคู่มือจัดเก็บ 2. กำหนดนิยามและคำอธิบายให้ชัดเจน
2. ชุดข้อมูลสำคัญที่ขาดความสมบูรณ์ เนื่องจาก การจัดเก็บไม่ต่อเนื่อง ต้องดำเนินการจัดเก็บเพิ่มขึ้น	1. จัดระบบและวิธีการรับส่งเชื่อมโยงกับผู้รับผิดชอบ 2. การจัดเก็บข้อมูลจัดทำคำสั่งมอบหมาย ผู้รับผิดชอบ จัดเก็บข้อมูล
3. ชุดข้อมูลสำคัญที่ยังไม่มีข้อมูล เนื่องจากริเริ่มภารกิจใหม่ ต้องมีการมอบหมายผู้รับผิดชอบและ พัฒนาระบบจัดเก็บ	1. จัดอบรม/ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเก็บ การประมวลผลข้อมูล และการใช้ข้อมูล 2. กรณีไม่มีข้อมูล ควรแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพัฒนาข้อมูล ที่เป็น

[illegible]

ตารางที่ 29 : แผนปฏิบัติการพัฒนาการเก็บข้อมูลสถิติทางการค้า การลงทุน และโลจิสติกส์ ระยะสั้นภายในปีแรก (ต่อ)

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	รายละเอียด	ปี 2558											
			เดือนที่ 1	เดือนที่ 2	เดือนที่ 3	เดือนที่ 4	เดือนที่ 5	เดือนที่ 6	เดือนที่ 7	เดือนที่ 8	เดือนที่ 9	เดือนที่ 10	เดือนที่ 11	เดือนที่ 12
3. การเสริมสร้างศักยภาพในการจัดทำยุทธศาสตร์ แผนงานฯ โดยใช้ชุดข้อมูลที่มีคุณภาพสะท้อนศักยภาพที่แท้จริงของจังหวัด	สำนักงานจังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> - จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ระหว่างหัวหน้าหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในแต่ละหน่วยงานของจังหวัด - สร้างความเข้าใจและให้เห็นถึงความสำคัญในการนำข้อมูลมาใช้เพื่อวิเคราะห์และจัดทำยุทธศาสตร์และแผนงานฯ - นำเสนอชุดข้อมูลในภาพรวมให้ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจทำแผนประจำปี - วิเคราะห์หาชุดข้อมูลสำคัญที่สะท้อนศักยภาพของผลิตภัณฑ์สำคัญของกลุ่มจังหวัดที่ไม่สมบูรณ์หรือที่ขาดหายไป 												

บรรณานุกรม

คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.). (2556). แผนพัฒนาจังหวัดสงขลา 4 ปี พ.ศ. 2558 - 2561.

ดร.สุรัชย์ ศรีสารคาม ผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก เอกสารประกอบการบรรยาย “จังหวัดอัจฉริยะต้นแบบ” การพัฒนาจังหวัดนครนายก เพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) และเติบโตอย่างยั่งยืน” (พฤศจิกายน 2555)

นิตยสาร eLEADER. ประจำเดือน NOVEMBER 2012. ขับเคลื่อน Smart Province วางเป้าก้าวสู่โครงการระดับชาติ, (หน้า 50-51)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559). กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2553). แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 – 2558. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานสถิติแห่งชาติ.

ภาคผนวก ก

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป
(Generic Value Chain : GVC)

การดำเนินงานโครงการคณะที่ปรึกษาได้จัดทำห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) จากการทบทวนประเด็นยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัดทั้งหมด โดยแบ่งห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) ออกเป็น 3 ด้าน ที่สอดคล้องกับรายการสถิติ 3 ด้าน คือด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งดำเนินการทบทวนรายการสถิติทางการจากสำนักงานสถิติแห่งชาติทั้ง 21 สาขา เพื่อนำมากำหนดรายการสถิติทางการที่เกี่ยวข้อง (Data Mapping) ลงในแต่ละข้อต่อของห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปรูปแบบทั้ง 14 รูปแบบ หลังจากนั้นได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์จัดทำห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด โดยการประชุมหารือพร้อมการจัดทำแผนผังสถิติทางการที่แปลงรายการข้อมูลสำคัญและจำเป็นจากการวิเคราะห์ห่วงโซ่มูลค่าประเด็นยุทธศาสตร์และคัดเลือกรายการที่เป็นปัจจัยสู่ความสำเร็จ(Critical Success Factor : CSF) จึงจะมาจัดทำตารางแผนผังสถิติทางการตัวอย่างระดับจังหวัด โดยห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) มีดังนี้

ตารางที่ 1 : รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC)

เศรษฐกิจ	สังคม	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
1. เกษตร - อุตสาหกรรม เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ (ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ยางพารา) 2. เกษตร - อุตสาหกรรม ปศุสัตว์ 3. เกษตร - อุตสาหกรรม การประมง การเลี้ยงสัตว์น้ำ 4. อุตสาหกรรมการผลิต 5. การค้า การส่งออก และ การลงทุน 6. การบริการและการ ท่องเที่ยว	7. การจัดการโครงสร้าง พื้นฐานเมืองน่าอยู่ 8. การพัฒนาสุขภาวะ 9. การสร้างสังคมแห่งการ เรียนรู้ 10. การพัฒนาคุณภาพชีวิตและ ครอบครัว 11. การสร้างความมั่นคง ชายแดน	12. การอนุรักษ์และพัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติ (ดิน ป่าไม้ ชายฝั่ง ทะเล) 13. การบริหารจัดการน้ำ 14. การสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่ดี

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป
(Generic Value Chain : GVC)
ด้านเศรษฐกิจ

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) ด้านเศรษฐกิจ

การวิเคราะห์ประเด็นด้านเศรษฐกิจครั้งนี้ ดำเนินการทบทวนนโยบาย ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจตามแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นด้านเศรษฐกิจที่ได้ตั้งไว้ ดังนี้

1) ด้านการเกษตรกรรม : ดำเนินการทบทวนเกี่ยวกับการเกษตรเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ (ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ยางพารา) จากแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

- แผนพัฒนาเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มธุรกิจเกษตรและอาหาร ของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

- ยุทธศาสตร์ข้าวไทย ของกรมการข้าว

2) ด้านการปศุสัตว์ : ดำเนินการทบทวนเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์ จากแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

- แผนพัฒนาเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโคเนื้อ พ.ศ. 2555 - 2559 ของคณะกรรมการยุทธศาสตร์โคเนื้อกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- แผนยุทธศาสตร์สัตว์ปีกเนื้อระบบฟาร์ม (ไก่เนื้อ) พ.ศ. 2555 - 2559 ของคณะกรรมการยุทธศาสตร์สัตว์ปีกที่เลี้ยงระบบฟาร์มระดับเขต กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3) ด้านการประมง และการเลี้ยงสัตว์น้ำ : ดำเนินการทบทวนเกี่ยวกับการประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จากแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

- แผนพัฒนาเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- แผนแม่บทการจัดการประมงทะเลไทย พ.ศ. 2552 - 2561 ของคณะกรรมการนโยบายประมงแห่งชาติ

- แผนแม่บทการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของประเทศไทย พ.ศ. 2555 - 2559 ของกรมประมง

- ยุทธศาสตร์การพัฒนารูขี้นกและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

4) ด้านอุตสาหกรรมการผลิต : ดำเนินการทบทวนด้านอุตสาหกรรมการผลิต จากแผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย พ.ศ. 2555 - 2574 ของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

5) ด้านการค้า การส่งออก และการลงทุน : ดำเนินการทบทวนด้านการค้า การส่งออก และการลงทุน จากแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

- แผนแม่บทกระทรวงพาณิชย์ พ.ศ. 2555 - 2564 ของสำนักนโยบายและแผนสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

- แผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมการลงทุนในระยะ 5 ปี พ.ศ. 2556 - 2560 ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment : BOI)

6) ด้านการบริการและการท่องเที่ยว : ดำเนินการทบทวนด้านการบริการและการท่องเที่ยวจากแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

- แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. 2555 - 2559 ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

- ยุทธศาสตร์พัฒนารัฐกิจท่องเที่ยว ของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

ทั้งนี้ผลการวิเคราะห์ทบทวนนโยบาย ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจตามแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบห่วงโซ่มูลค่าด้านเศรษฐกิจทั้ง 6 รูปแบบมีรายละเอียดดังนี้

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 1 (Generic Value Chain : GVC 1) เกษตร - อุตสาหกรรม เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ (ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ยางพารา)

แนวคิดของการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าด้านการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจนั้น คณะที่ปรึกษาดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ด้านเกษตรกรรมที่สำคัญของประเทศ เพื่อศึกษาการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรกรรมที่แสดงถึงกิจกรรมที่สำคัญตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่าครอบคลุมทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่คณะที่ปรึกษาศึกษาทบทวน ได้แก่

1) แผนพัฒนาเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ที่จัดทำขึ้นโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ที่มีวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ฯ เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในมิติต่างๆ ที่ครอบคลุมด้านการเกษตรในภาพรวมทั้งหมด เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งมีทิศทางการดำเนินมาตรการเชิงนโยบายที่สำคัญใน 3 ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนาระบบการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สมดุล และยั่งยืน

โดยจะเห็นได้ว่าหัวใจของยุทธศาสตร์ไม่ได้พุ่งเป้าไปที่การผลิตตัวสินค้าเพียงอย่างเดียว แต่เน้นไปที่คุณภาพชีวิตของเกษตรกรผู้เพาะปลูกด้วย ซึ่งคณะที่ปรึกษานำเรื่องของการพัฒนาบุคลากรการเกษตรเข้ามาเป็นหนึ่งในข้อต่อของห่วงโซ่มูลค่า ในฐานะของปัจจัยการผลิตที่มีความสำคัญต่อห่วงโซ่มูลค่า

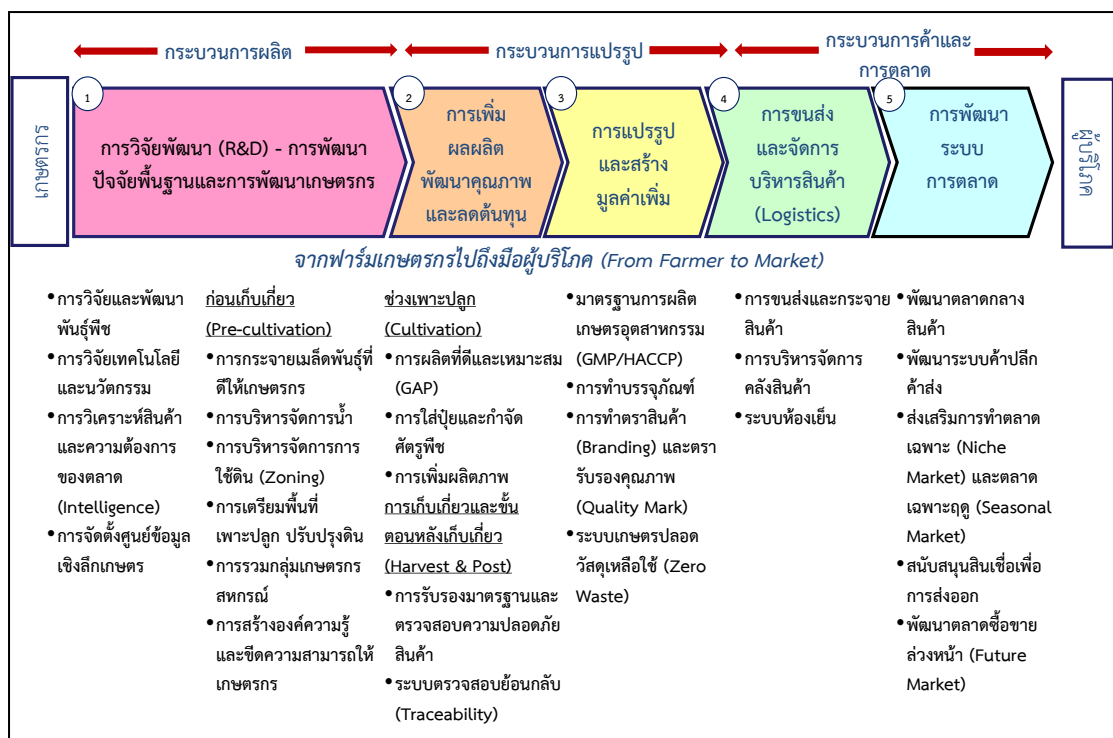
1) ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มธุรกิจเกษตรและอาหาร จัดทำโดยสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เพื่อพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านการผลิตและจำหน่ายอาหารที่ปลอดภัย มั่นคง และยั่งยืนต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งส่วนของประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องนั้น มุ่งเป้าไปที่การผลิตอาหารปลอดภัยทั้งระบบห่วงโซ่มูลค่า การสร้างความมั่นคงทางด้านวัตถุดิบและการพัฒนาสินค้าตลาดเกษตรและอาหาร ซึ่งที่ปรึกษาได้นำเอาตัวอย่างของห่วงโซ่มูลค่าในแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้มาปรับประยุกต์ใช้ เพื่อนำไปเป็นต้นแบบของการทำห่วงโซ่มูลค่าสินค้าเกษตรในภาพรวมด้วย

2) ยุทธศาสตร์ข้าวไทย เป็นยุทธศาสตร์ที่ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ของการผลิต การแปรรูปและการจัดจำหน่ายข้าวไทยในฐานะผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) ของประเทศในปัจจุบัน เพื่อกำหนดเป้าหมาย และสร้างภาพห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ข้าวไทยที่ครอบคลุมตั้งแต่การวิเคราะห์ความต้องการของตลาด การทำวิจัยและพัฒนาขั้นตอนก่อนการเพาะปลูก

การเพาะปลูก การเก็บเกี่ยว ขั้นตอนหลังการเก็บเกี่ยว การแปรรูปและสร้างมูลค่า การขนส่งสินค้า ไปจนถึงการทำการตลาดและจัดจำหน่าย อันจะนำไปสู่การระบุนความสัมพันธในเชิงยุทธศาสตร์ และบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้อย่างครอบคลุมและชัดเจน ทั้งนี้ ที่ปรึกษาได้นำเอาตัวอย่างของห่วงโซ่มูลค่าข้าวมาปรับประยุกต์ใช้ เพื่อนำไปเป็นต้นแบบของการทำห่วงโซ่มูลค่าสินค้าเกษตรในภาพรวมครั้งนี้ด้วย

อย่างไรก็ตามการเกษตรกรรมในประเทศไทยไม่ได้มีความสำคัญเฉพาะในมิติด้านการพัฒนาเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ยังรวมถึงความสำคัญในการสร้างความมั่นคงทางสังคมของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพัฒนาและยกระดับความเป็นอยู่ของเกษตรกรไทยที่ยังมีฐานะยากจน โดยมีตัวแปรที่สำคัญ (Key Policy Parameters) ที่จะต้องส่งเสริม ประกอบด้วย การพัฒนาคุณภาพ (Quality) การเพิ่มผลผลิตภาพ (Productivity) และการรังสรรค์มูลค่า (Value Creation) ทั้งนี้ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านคุณภาพสินค้าเกษตรตามเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่ตั้งไว้ได้อย่างแท้จริง จากการศึกษาพบว่า กระบวนการหลัก (Core Processes) ในห่วงโซ่มูลค่าเพื่อพัฒนาสินค้าเกษตรเพาะปลูกของไทย สามารถแบ่งได้เป็น 5 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 : GVC 1 เกษตร - อุตสาหกรรม เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ (ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ยางพารา)

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 2 (Generic Value Chain : GVC 2) เกษตร - อุตสาหกรรม ปศุสัตว์

แนวคิดของการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าด้านการปศุสัตว์นั้น คณะที่ปรึกษาดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์เกษตรกรรม (ด้านปศุสัตว์) ที่สำคัญของประเทศ เพื่อศึกษาทบทวนการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาให้เห็นกิจกรรมสำคัญตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่า ครอบคลุมทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่คณะที่ปรึกษาศึกษาทบทวน ได้แก่

1) แผนพัฒนาเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ที่จัดทำขึ้นโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งวิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ฯ เป็นการสร้าง

ภูมิคุ้มกันในมิติต่างๆ ที่ครอบคลุมด้านการเกษตรในภาพรวมทั้งหมด เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีทิศทางการดำเนินมาตรการเชิงนโยบายที่สำคัญใน 3 ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนาศักยภาพการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สมดุลและยั่งยืน

โดยจะเห็นได้ว่าหัวใจของยุทธศาสตร์ไม่ได้พุ่งเป้าไปที่การผลิตตัวสินค้าเพียงอย่างเดียว แต่เน้นไปที่คุณภาพชีวิตของเกษตรกรด้วย ซึ่งขณะที่ปรึกษานำเรื่องของการพัฒนาบุคลากรการเกษตรเข้ามาเป็นหนึ่งในข้อต่อของห่วงโซ่มูลค่า ในฐานะของปัจจัยการผลิตที่มีความสำคัญต่อห่วงโซ่มูลค่า

2) แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโคเนื้อ พ.ศ. 2555 - 2559 จัดทำโดยคณะกรรมการยุทธศาสตร์โคเนื้อกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งประกอบไปด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนาโคเนื้อ 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (1) ยุทธศาสตร์ด้านการผลิตโคเนื้อ (2) ยุทธศาสตร์ด้านการควบคุมและป้องกันโรคระบาดสัตว์ (3) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาระบบตลาด (4) ยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาวิจัย และ (5) ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการองค์กร ทั้งนี้ จะเห็นว่ายุทธศาสตร์ให้ความสำคัญกับห่วงโซ่มูลค่าตั้งแต่การผลิตไปจนถึงการตลาด และแม้จะเป็นยุทธศาสตร์เฉพาะของโคเนื้อ แต่ก็สามารถสะท้อนภาพรวมของปศุสัตว์ได้เป็นอย่างดี

3) แผนยุทธศาสตร์สัตว์ปีกเนื้อระบบฟาร์ม (ไก่เนื้อ) พ.ศ. 2555 - 2559 จัดทำโดยคณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์สัตว์ปีกที่เลี้ยงระบบฟาร์มระดับเขต กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งประกอบไปด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา 3 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการผลิต ที่เน้นการปรับปรุงฟาร์ม โรงฆ่า และโรงงานแปรรูปตามมาตรฐาน (Good Manufacturing Practice GMP) (2) ยุทธศาสตร์การสร้างเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค โดยเน้นข้อมูลสารสนเทศ ระบบติดตามและตรวจสอบย้อนกลับ และ (3) ยุทธศาสตร์การสร้างนวัตกรรม ที่เน้นการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต เพื่อลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพ การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ การสร้างมูลค่าเพิ่ม การสร้างแบรนด์ เป็นต้น

จากการศึกษาทบทวนแผนยุทธศาสตร์ต่างๆ คณะที่ปรึกษาสามารถแบ่งห่วงโซ่มูลค่าปศุสัตว์ออกเป็น 5 กระบวนการหลัก แสดงดังภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 : GVC 2 เกษตร - อุตสาหกรรม ปศุสัตว์

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 3 (Generic Value Chain : GVC 3) เกษตร - อุตสาหกรรมการประมงการเลี้ยงสัตว์น้ำ

แนวคิดของการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าด้านการประมงและการเลี้ยงสัตว์น้ำนั้น คณะที่ปรึกษาดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ด้านการประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่สำคัญของประเทศ เพื่อศึกษาการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาให้เห็นกิจกรรมสำคัญตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่าครอบคลุมทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่คณะที่ปรึกษาศึกษาทบทวน ได้แก่

1) แผนพัฒนาเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ที่จัดทำขึ้นโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งวิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ฯ เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในมิติต่างๆ ที่ครอบคลุมด้านการเกษตรในภาพรวมทั้งหมด เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีทิศทางการดำเนินมาตรการเชิงนโยบายที่สำคัญใน 3 ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนาทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สมดุลและยั่งยืน

2) แผนแม่บทการจัดการประมงทะเลไทย พ.ศ. 2552 - 2561 ที่จัดทำโดยคณะกรรมการนโยบายประมงแห่งชาติ กลยุทธ์ที่ 1 ปรับปรุงระบบการจัดการประมงทะเลให้มีประสิทธิภาพและมีส่วนร่วม กลยุทธ์ที่ 2 การปรับปรุงโครงสร้างและศักยภาพองค์กรภาคประมง กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ทรัพยากรประมงทะเลอย่างรับผิดชอบและยั่งยืน กลยุทธ์ที่ 4 การฟื้นฟูระบบนิเวศและพัฒนาแหล่งประมงทะเลเพื่อรักษาความหลากหลายทางชีวภาพและคุณภาพสิ่งแวดล้อมทางทะเล และกลยุทธ์ที่ 5 การส่งเสริมและพัฒนากิจการประมงนอกระบบน้ำไทย

3) แผนแม่บทการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของประเทศไทย พ.ศ. 2555 - 2559 ซึ่งมีวิสัยทัศน์ไปสู่การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ยั่งยืน ผลผลิตมั่นคงและปลอดภัย อันจะเห็นได้ว่าแผนแม่บทให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลของทรัพยากร ธรรมชาติทั้งระบบ ความมั่นคงของอาชีพเกษตรกร และให้ผลผลิตสัตว์น้ำมีคุณภาพและปลอดภัยสำหรับการบริโภค ภายใต้กลยุทธ์ทั้งสิ้น 7 กลยุทธ์ ได้แก่ (1) การเพิ่มผลผลิตการเพาะเลี้ยงจากทุกแหล่งผลิต (2) ฟื้นฟูแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่เสื่อมโทรม (3) วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (4) พัฒนาการเพาะเลี้ยงให้มีคุณภาพ มาตรฐานและความปลอดภัย (5) ส่งเสริมการพัฒนาตลาดการค้าสัตว์น้ำ (6) สร้างความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมของเกษตรกร และองค์กรเกษตรกร (7) พัฒนาศักยภาพองค์กรและบุคลากรด้านการบริหารจัดการและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ซึ่งจากประเด็นยุทธศาสตร์ทั้งหมดที่มีความครอบคลุมตั้งแต่ต้นน้ำไปจนถึงปลายน้ำนี้ ทำให้คณะที่ปรึกษานำไปใช้เป็นกรอบในการกำหนดห่วงโซ่มูลค่าการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

4) ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการประมงและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง จัดทำและเผยแพร่โดยสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2554 โดยมีเป้าหมายจะผลักดันให้ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านการประมงและผลิตภัณฑ์ประมงของโลกอย่างยั่งยืน ผ่านยุทธศาสตร์ 5 ประการ ได้แก่ (1) การสร้างฐานผลิตเพื่อความมั่นคงและยั่งยืน (2) การสร้างโอกาสทางการค้าและการลงทุน (3) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (4) การปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบ (5) การบริหารจัดการ ใฝ่ระวัง และเตือนภัย ซึ่งที่ปรึกษาได้หยิบยกตัวอย่างของกิจกรรมและโครงการสำคัญในแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้มาปรับประยุกต์ใช้ เพื่อนำไปเป็นต้นแบบของการทำห่วงโซ่มูลค่าอุตสาหกรรมประมงการเลี้ยงสัตว์น้ำในภาพรวมด้วย

จากการศึกษาทบทวนแผนยุทธศาสตร์ต่างๆ ทำให้คณะที่ปรึกษาพบว่า กิจกรรมในอุตสาหกรรมนี้มีความแตกต่างกันในรายละเอียดเนื่องจากรูปแบบของการได้มาซึ่งสัตว์น้ำนั้น มีทั้งที่มาจาก

- การเพาะเลี้ยงเอง ซึ่งก็มีทั้งการเพาะเลี้ยงในบ่อธรรมชาติ และเพาะเลี้ยงในกระชัง
- การจับจากแหล่งน้ำ ทั้งแหล่งน้ำจืด น้ำกร่อย และน้ำเค็ม (ประมง)
- การนำเข้าเพื่อบริโภคโดยตรง หรือแปรรูป เช่น กรณีของปลาทูน่า ซึ่งประเทศไทย

นำเข้าก็จริง แต่เป็นการนำเข้าเพื่อแปรรูป ในฐานะผู้แปรรูปปลาทูน่ากระป๋องเพื่อส่งออกอันดับหนึ่งของโลก อย่างไรก็ตาม แม้จะมีรายละเอียดปลีกย่อยที่ต่างกัน แต่ก็สามารถสรุปกระบวนการหลัก (Core Processes) ในห่วงโซ่มูลค่าเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของไทยได้ โดยภาพรวมของห่วงโซ่มูลค่า การประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ คือ การนำสัตว์น้ำประเภทต่างๆ ที่ได้มา ไม่ว่าจะเป็นการเพาะเลี้ยง การจับจากแหล่งธรรมชาติ หรือการนำเข้าไปจัดจำหน่ายโดยตรง หรือแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่า ก่อนที่จะนำไปจัดจำหน่ายให้กับผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งการศึกษาห่วงโซ่มูลค่าของสินค้าประมงสามารถแบ่งออกได้เป็น 5 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 3

แผนภาพที่ 3 : GVC 3 เกษตร - อุตสาหกรรมการประมง การเลี้ยงสัตว์น้ำ

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 4 (Generic Value Chain : GVC 4) อุตสาหกรรมการผลิต

แนวคิดของการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าด้านอุตสาหกรรมการผลิตนั้น คณะที่ปรึกษาดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตที่สำคัญของประเทศ เพื่อดูการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาให้เห็นกิจกรรมสำคัญตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่าครอบคลุมทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่คณะที่ปรึกษาศึกษาทบทวนกรอบแนวคิด ได้แก่ แผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย พ.ศ. 2555 - 2574 จัดทำขึ้นโดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ที่ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของอุตสาหกรรมการผลิตในประเทศไทย เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย ทั้งนี้ ภายใต้แผนแม่บทนี้ มีทั้งแผนยุทธศาสตร์ของอุตสาหกรรมในภาพรวมและแผนยุทธศาสตร์รายสาขา ซึ่งเป็นสาขาที่ได้รับการคัดเลือกแล้วว่ามีมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมสิ่งทอ อุตสาหกรรมยางแปรรูป และอุตสาหกรรมพลังงานทดแทน ซึ่งที่ปรึกษาได้รวบรวมและประยุกต์ใช้ประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้ มากำหนดเป็นกระบวนการหลักและกิจกรรมสำคัญในแต่ละห่วงโซ่มูลค่าได้อย่างครอบคลุมในทุกขั้นตอน

จากการศึกษาทบทวนแผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรม ทำให้คณะที่ปรึกษาสามารถสรุปกระบวนการหลัก (Core Processes) ในห่วงโซ่มูลค่าเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตโดยภาพรวมของห่วงโซ่มูลค่าอุตสาหกรรมการผลิตสามารถแบ่งออกได้เป็น 7 กระบวนการหลักแสดงดังแผนภาพที่ 4

แผนภาพที่ 4 : GVC 4 อุตสาหกรรมการผลิต

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 5 (Generic Value Chain : GVC 5) การค้า การส่งออก และการลงทุน

แนวคิดของการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าด้านการค้าการลงทุนนั้น คณะที่ปรึกษาดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับการพัฒนาการค้าการลงทุนที่สำคัญของประเทศ เพื่อกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ การพัฒนาให้เห็นกิจกรรมสำคัญตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่า ครอบคลุมทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่คณะที่ปรึกษาศึกษาทบทวนกรอบแนวคิด ได้แก่

1) แผนแม่บทกระทรวงพาณิชย์ พ.ศ. 2555 - 2564 จัดทำโดยสำนักนโยบายและแผนสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

2) แผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมการลงทุนในระยะ 5 ปี พ.ศ. 2556 - 2560 จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment : BOI)

กระบวนการการพัฒนาภาคธุรกิจการค้า ไม่ได้มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตหรือพัฒนาผลิตภัณฑ์แต่อย่างใด หากแต่มุ่งเน้นการอำนวยความสะดวก และลดข้อจำกัดในการเข้าถึงสินค้าของผู้บริโภคเป็นหลัก ดังนั้น กิจกรรมหลักจะเกี่ยวข้องกับการยกระดับขีดความสามารถทางการค้าของภาคธุรกิจในพื้นที่ การอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การเจรจาทางการค้า การส่งเสริมการค้าและระบบการบริหารจัดการ การพัฒนาตลาดและช่องทางการค้า รวมไปถึงการส่งเสริมพัฒนาแรงงาน หรือแรงงานระหว่างประเทศ (ในกรณีของการค้าชายแดน) เป็นสำคัญ ซึ่งจากการศึกษาทบทวนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องสามารถพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าการค้าการลงทุน โดยแบ่งเป็น 5 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 5

แผนภาพที่ 5 : GVC 5 การค้า การส่งออก และการลงทุน

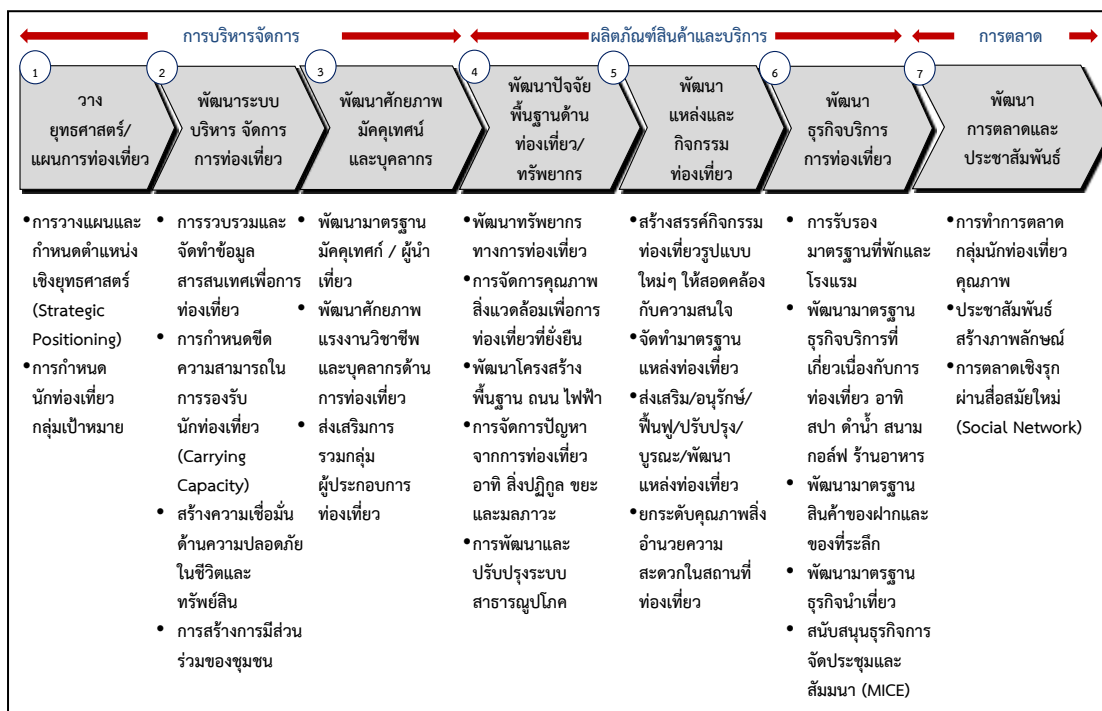
ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 6 (Generic Value Chain : GVC 6) การบริการ และการท่องเที่ยว

แนวคิดของการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าด้านการท่องเที่ยว นั้น คณะที่ปรึกษาดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศ เพื่อดูการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาให้เห็นกิจกรรมสำคัญตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่า ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ไปจนถึงปลายน้ำ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่คณะที่ปรึกษาศึกษาทบทวน ได้แก่

1) แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. 2555 - 2559 จัดทำขึ้นโดยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อกำหนดให้ทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศเป็นไปในทางเดียวกัน รวมถึงให้สอดคล้องกับสถานการณ์และการแข่งขันที่เกิดขึ้นในโลก ทั้งนี้ แผนยุทธศาสตร์ได้กำหนดกลยุทธ์ไว้ 6 กลยุทธ์ ซึ่งกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ได้แก่ กลยุทธ์ที่หนึ่ง การพัฒนาสินค้าและบริการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและปลอดภัย กลยุทธ์ที่สอง การส่งเสริมนักท่องเที่ยวคุณภาพให้เติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืน และกลยุทธ์ที่หก การพัฒนาระบบบริหารจัดการและพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้านการท่องเที่ยวและกีฬา

2) ยุทธศาสตร์พัฒนารัฐกิจท่องเที่ยว จัดทำโดยสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ 4 ประเด็น คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 กระตุ้นตลาดการท่องเที่ยวทั้งตลาดภายในและตลาดต่างประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาและพัฒนาศูนย์ท่องเที่ยว รวมถึงยกระดับคุณภาพ สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว เพื่อใช้เป็นฐานในการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวไทย ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการท่องเที่ยว เพื่อสร้างโอกาสในการขยายตลาดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ และสร้างรายได้ให้แก่ธุรกิจท่องเที่ยว และยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาผู้ประกอบการและบุคลากรด้านการท่องเที่ยว เพื่อสร้างความมั่นคงในทรัพยากรบุคคลทางการท่องเที่ยว จากการศึกษาห่วงโซ่มูลค่าด้านการท่องเที่ยว สามารถแบ่งได้เป็น 7 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 6

แผนภาพที่ 6 : GVC 6 การบริการ และการท่องเที่ยว

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป
(Generic Value Chain : GVC)
ด้านสังคม

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) ด้านสังคม

การวิเคราะห์ประเด็นด้านสังคมครั้งนี้ ได้อาศัยกรอบตัวชี้วัดภายใต้ประเด็นต่างๆ ของดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI) ในรายงานการพัฒนาคนของประเทศไทยปี พ.ศ. 2552 โดยสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย เป็นกรอบในการวิเคราะห์ เนื่องจากเป็นดัชนีที่ใช้ประเมินภาพรวมของการพัฒนาคนระดับจังหวัด เพื่อสะท้อนความไม่เท่าเทียมกันในระดับพื้นที่ โดยจะคัดเลือกจากประเด็นที่มีความสำคัญและมีผลกระทบต่อภาพรวมของการพัฒนาคน ชุมชน สังคม เพื่อเป็นกรอบในการประเมิน และวางแนวทางการพัฒนาสังคม ให้เกิดความเท่าเทียมกันในทุกพื้นที่

ดัชนีความก้าวหน้าของคนเป็นดัชนีรวม ประกอบด้วยดัชนีย่อย 8 ด้าน 40 ตัวชี้วัด ซึ่งแสดงวงจรชีวิตของคน เริ่มตั้งแต่เรื่องสุขภาพ ซึ่งเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญที่สุดของมนุษย์ ตั้งแต่ลืมตาดูโลก ต่อจากนั้น คือ เรื่องการศึกษา ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญที่สุดในวัยเด็กของทุกคน เมื่อสำเร็จการศึกษา คนเราจะทำงานเพื่อให้มีรายได้เพียงพอที่จะมีที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่ดี มีครอบครัวและชีวิตชุมชนที่ดี และท้ายที่สุด ทุกคนย่อมต้องมีการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นและมีส่วนร่วมในฐานะสมาชิกของสังคม แสดงดังแผนภาพที่ 7

แผนภาพที่ 7 : ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI)

สุขภาพ	• ประกอบด้วย 7 ตัวชี้วัด คือ ทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ ประชากรที่เจ็บป่วย ประชากรที่พิการและ/หรือทุพพลภาพ ผู้ป่วยโรคจิตประสาท ประชากรที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ ประชากรที่ออกกำลังกาย และจำนวนประชากรต่อแพทย์
การศึกษา	• ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย อัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายคะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และจำนวนนักเรียนต่อห้องระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ชีวิตการทำงาน	• ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ การว่างงาน การทำงานต่ำระดับ แรงงานที่มีประกันสังคม และการบาดเจ็บจากการทำงาน
รายได้	• ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ รายได้ของครัวเรือน สัดส่วนประชากรยากจน อัตราส่วนครัวเรือนที่มีหนี้ และค่าดัชนีความเสมอภาคของรายได้ (จินี)
ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม	• ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด คือ ครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง ครัวเรือนที่มีผู้เย็นครัวเรือนที่ใช้เตาไฟฟ้าหรือเตาแก๊ส ประชากรที่ประสบภัยแล้ง และประชากรที่ประสบอุทกภัย
ชีวิตครอบครัวและชุมชน	• ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด คือ เด็กที่ประสบภาวะยากลำบาก เด็กอายุ 15-17 ปี ที่ทำงานหัวหน้าครัวเรือนเดี่ยว ผู้สูงอายุที่อยู่คนเดียว คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญที่ได้รับแจ้ง และการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด
การคมนาคมและการสื่อสาร	• ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด คือ หมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดทั้งปี จำนวนยานยนต์จดทะเบียน อุบัติเหตุทางถนน ครัวเรือนที่มีโทรทัศน์ ประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือ และประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต
การมีส่วนร่วม	• ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวนองค์กรชุมชน ครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรในท้องถิ่น และครัวเรือนที่มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน

จากการศึกษาวิเคราะห์ถึงประเด็นที่สำคัญจากดัชนีดังกล่าวที่เป็นตัวสะท้อนถึงการพัฒนาและเสริมสร้างความมั่นคงของประชาชน สังคม และชุมชน และสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ในการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดนั้น สามารถแบ่งรูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปได้เป็น 5 แบบ ดังนี้

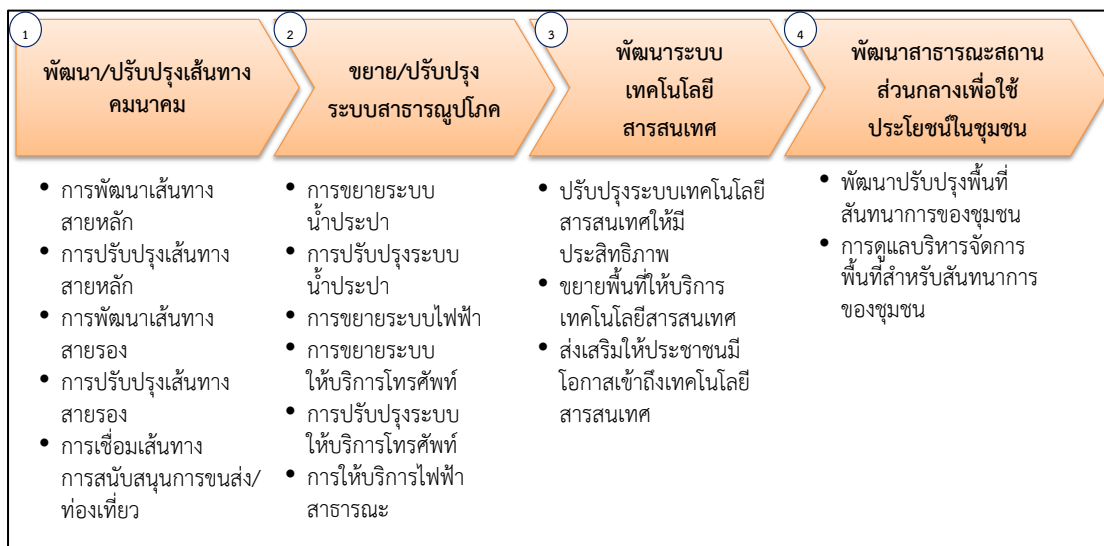
ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 7 (Generic Value Chain : GVC 7) การจัดการโครงสร้างพื้นฐานเมืองน่าอยู่

โครงสร้างพื้นฐาน เป็นปัจจัยสำคัญในการเป็นฐานการพัฒนาต่อยอดไปยังเรื่องอื่นๆ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิต ความปลอดภัย เป็นต้น ในการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดนั้น ความต้องการโครงสร้างพื้นฐานมีทั้งในรูปแบบของ

- 1) ปรับปรุงเส้นทางคมนาคมทั้งทางสายหลักและรอง พัฒนาเส้นทางคมนาคมใหม่ รวมถึงเส้นทางที่เข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่
- 2) การปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค ขยายการให้บริการสาธารณูปโภค ไฟฟ้า น้ำประปา ให้สามารถเข้าถึงทุกครัวเรือน รวมถึงระบบไฟฟ้าสาธารณะที่จะเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของคนในชุมชน
- 3) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งในด้านการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพของเทคโนโลยี และการขยายพื้นที่ให้บริการเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่เข้าถึงซึ่งข้อมูลข่าวสาร หรือการสื่อสารต่างๆ ได้อย่างทั่วถึง เพราะข้อมูลข่าวสารเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งในการพัฒนาคน
- 4) การพัฒนาพื้นที่สาธารณประโยชน์ส่วนกลาง เพื่อให้ชุมชนได้อาศัยเป็นพื้นที่สันทนาการ ร่วมกัน

ซึ่งกรอบการพัฒนาต่างๆ เหล่านี้ จะเป็นกรอบในการกำหนดแนวทางการวางกลยุทธ์ หรือโครงการเพื่อวางแผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้พื้นที่ดังกล่าวได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองที่น่าอยู่ มีความสะดวกปลอดภัย ในการเดินทาง รวมถึงคุณภาพชีวิตพื้นฐานที่ดีขึ้นต่อไปได้ ซึ่งสามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการจัดการโครงสร้างพื้นฐานเมืองน่าอยู่ แบ่งได้เป็น 4 กระบวนงานหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 8

แผนภาพที่ 8 : GVC 7 การจัดการโครงสร้างพื้นฐานเมืองน่าอยู่

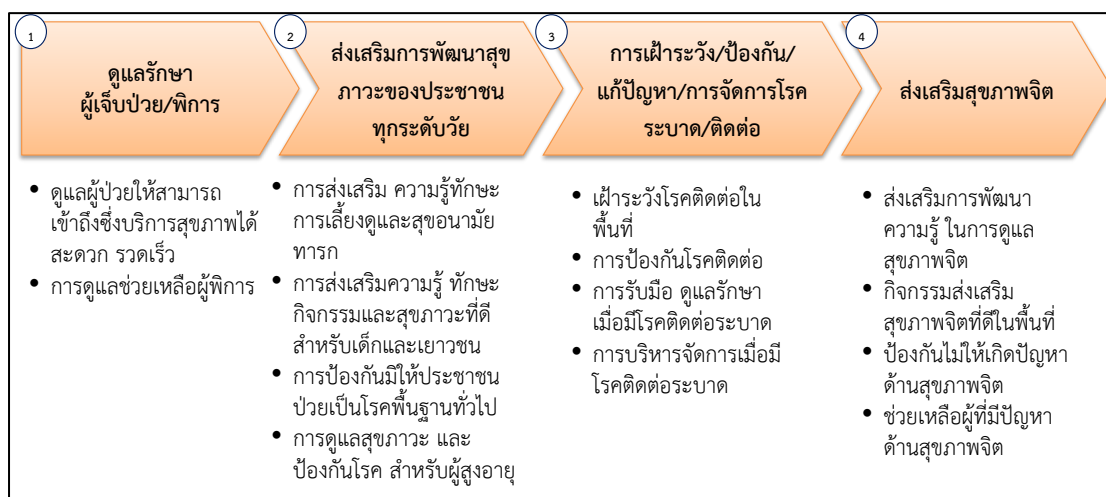
ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 8 (Generic Value Chain : GVC 8) การพัฒนาสุขภาพ

ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะมีนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ซึ่งทำให้เกิดการเข้าถึงซึ่งการรับบริการ ด้านสาธารณสุขเพิ่มมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามไม่ได้หมายความว่าประชาชนจะอยู่ในสภาวะสุขภาพดีในทุกคน หรือทุกพื้นที่ เนื่องจากปัจจุบันโรคภัยไข้เจ็บมีวิวัฒนาการแปรเปลี่ยนในหลายรูปแบบ เนื่องจากสิ่งแวดล้อมและรูปแบบการใช้ชีวิตของคนในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไป อีกทั้งการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ซึ่งจะมีนัยที่สำคัญต่อการเข้าสู่ความมั่นคงด้านสุขภาพ ดังนั้น ประเด็นหลักในด้านสุขภาพคือ

- 1) การดูแลผู้เจ็บป่วยให้สามารถเข้าถึงซึ่งการรักษาและฟื้นคืนสู่การมีสุขภาพดีอย่างครบถ้วน รวมถึงผู้พิการให้สามารถใช้ชีวิตได้เสมอเหมือนประชาชนคนปกติ
- 2) การส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย ป้องกันให้ประชาชนมีโอกาสนในการเจ็บป่วยให้น้อยที่สุด
- 3) การเฝ้าระวัง ป้องกัน หรือมีแนวทางบริหารจัดการด้านโรคระบาดหรือโรคติดต่อที่จะเข้ามาโดยไม่คาดคิด ให้พร้อมรับกับสถานการณ์ได้ทันห่วงที่
- 4) นอกจากสุขภาพกายแล้ว สุขภาพจิตก็เป็นปัจจัยชี้วัดถึงสภาวะที่ดีของประชาชนปัจจัยหนึ่ง ดังนั้นการส่งเสริมสุขภาพจิตที่ดีในชุมชนหรือการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพจิตนับเป็นประเด็นหนึ่งในการดูแลสุขภาพของประชาชนให้ครบวงจร

ซึ่งสามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าด้านการพัฒนาสุขภาพ แบ่งออกได้เป็น 4 กระบวนงานหลักแสดงดังแผนภาพที่ 9

แผนภาพที่ 9 : GVC 8 การพัฒนาสุขภาพ

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 9 (Generic Value Chain : GVC 9) การสร้างสังคมการเรียนรู้

จากแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 - 2559 ที่จัดทำขึ้นภายใต้กรอบทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 - 2559 และสอดคล้องเชื่อมโยงกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 - 2559) ตลอดจนสภาพปัญหาจากการจัดและพัฒนาศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในระยะที่ผ่านมา พบว่าปัจจุบันระบบการศึกษาทั้งในเด็ก เยาวชน และประชาชนของไทย ยังมีปัญหาที่จำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาทั้งด้านการส่งเสริมโอกาสทางการศึกษา ด้าน

คุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่ยังอยู่ในระดับต่ำ ตลอดจนการส่งเสริมให้เกิดการศึกษาเรียนรู้นอกห้องเรียนตลอดชีวิต ทั้งในเด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป ดังนั้นปัจจัยที่จะเป็นองค์ประกอบของกลยุทธ์ให้เกิดการต่อยอดในการพัฒนาการศึกษาในบทบาทของพื้นที่ จึงไม่ควรละเว้นในประเด็นต่างๆ เหล่านี้ เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างเท่าเทียมกันในทุกพื้นที่

1) ลดปัญหาเด็กขาดโอกาสทางการศึกษา ยังมีปัญหาเด็กและเยาวชนขาดโอกาสทางการศึกษาเนื่องจากปัญหาครอบครัวและปัญหาเศรษฐกิจในหลายๆ พื้นที่ การส่งเสริมให้เด็กมีโอกาสเข้าถึงซึ่งการศึกษาและสร้างความเท่าเทียมกันทางการศึกษา จึงยังเป็นประเด็นสำคัญในปัญหาเด็กและเยาวชน

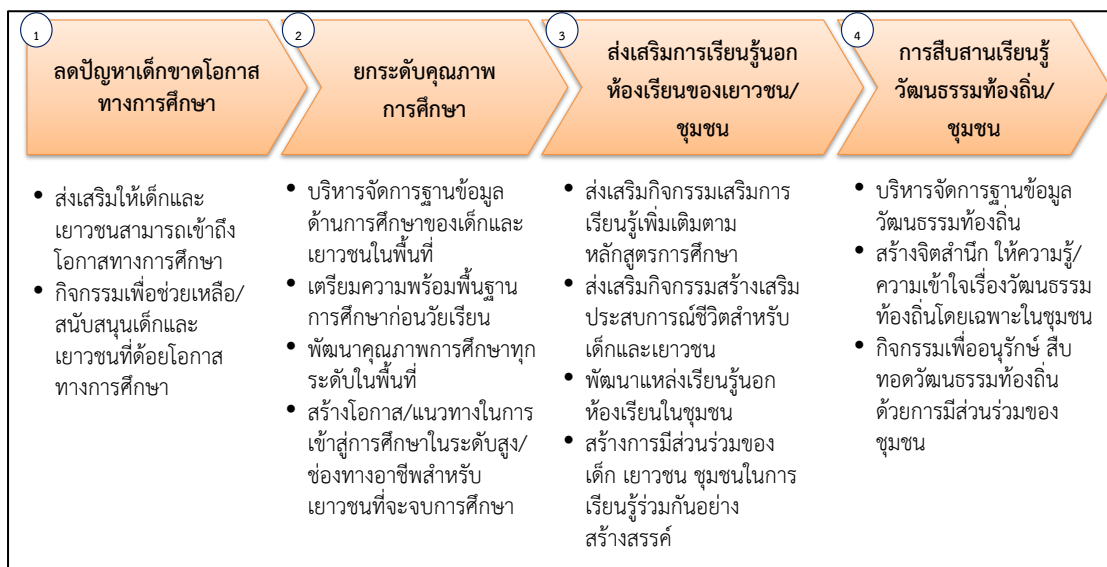
2) ยกระดับคุณภาพการศึกษา ให้มีคุณภาพที่ดีขึ้นด้วยการบริหารจัดการฐานข้อมูลด้านการศึกษาของเด็กและเยาวชนในพื้นที่เพื่อให้ทราบถึงศักยภาพของเด็กและเยาวชนในพื้นที่ เมื่อมีข้อมูลด้านการศึกษาของเด็กและเยาวชนในพื้นที่แล้ว การเตรียมความพร้อมพื้นฐานทางการศึกษาก่อนวัยเรียนก็จะเป็นการสร้างพื้นฐานที่ดีให้กับเด็กก่อนเข้าสู่วัยเรียน ประเด็นสำคัญต่อไป คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานที่มีความรับผิดชอบโดยตรง เนื่องจากในพื้นที่จะมีประเด็นปัญหาคุณภาพการศึกษาลึกซึ้งและไม่เหมือนกัน นอกจากนี้การสร้างโอกาสและแนวทางในการเข้าสู่การศึกษาในระดับสูงหรือสร้างช่องทางอาชีพสำหรับเยาวชนที่จะจบการศึกษาก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้เยาวชนที่ผ่านจากระบบการศึกษาแล้วออกไปเป็นบุคลากรที่สำคัญในการเข้าสู่การประกอบอาชีพการงานต่อไปในอนาคต

3) ส่งเสริมการเรียนรู้นอกห้องเรียนของเยาวชน/ชุมชน เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยยกระดับศักยภาพของคนในพื้นที่ กิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพิ่มเติมตามหลักสูตรการศึกษา การส่งเสริมกิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตสำหรับเด็กและเยาวชน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนในชุมชนซึ่งไม่เพียงแต่เด็กและเยาวชนเท่านั้น ประชาชนทั่วไปก็ควรได้รับการส่งเสริมให้ได้มีโอกาสเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา และสิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ต้องสร้างการมีส่วนร่วมของเด็ก เยาวชน ชุมชนในการเรียนรู้ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์

4) วัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นส่วนหนึ่งในการดำรงอยู่ของชุมชน การสืบสานเรียนรู้ วัฒนธรรมท้องถิ่นหรือชุมชน เป็นประเด็นหนึ่งที่จะช่วยสร้างความสามัคคีผ่านการมีกิจกรรมจากวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกัน รวมถึงเป็นการสร้างการเรียนรู้ถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้ จากรุ่นสู่รุ่นในท้องถิ่น ดังนั้นจึงควรมี การบริหารจัดการฐานข้อมูลวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นเพื่ออนุรักษ์รักษาไว้ และสร้างจิตสำนึก ให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยเฉพาะในชุมชน การมีกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์ สืบทอดวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชนทุกระดับวัย จะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ร่วมกันได้

ซึ่งสามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ แบ่งออกได้ 4 กระบวนงานหลักแสดงดังแผนภาพที่ 10

แผนภาพที่ 10 : GVC 9 การสร้างสังคมการเรียนรู้

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 10 (Generic Value Chain : GVC 10) การพัฒนาคุณภาพชีวิตและครอบครัว

ตัวชี้วัดด้านคุณภาพชีวิตที่สำคัญที่เป็นปัจจัยพื้นฐานไปสู่เรื่องอื่นๆ คือ ปัจจัย 4 โดยองค์ประกอบสำคัญของปัจจัย 4 นั้น มีพื้นฐานมาจากเรื่องของเศรษฐกิจ และความปลอดภัย ทั้งด้านร่างกายและทรัพย์สิน นอกจากนี้แล้วการมีรากฐานของครอบครัวที่อบอุ่นก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยให้ปัจเจกชนมีชีวิตที่มีคุณภาพได้อย่างสมบูรณ์ สำหรับประเด็นสำคัญที่จะสะท้อนคุณภาพชีวิตและครอบครัวนั้น ประกอบไปด้วย

1) การจัดการแรงงานในพื้นที่ เป็นตัวชี้วัดด้านรายได้ของประชาชน ดังนั้น การเข้าไปเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้ประชาชนในพื้นที่ ประกอบไปด้วย การลดปัญหาการว่างงานในพื้นที่ ลดปัญหาการขาดแคลนแรงงานในพื้นที่ เนื่องจากบางพื้นที่อาจมีปัญหการว่างงานและการขาดแคลนแรงงานไปพร้อมกัน เนื่องจากความรู้ความสามารถของแรงงานไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด การดูแลสุขภาพของแรงงานในสถานประกอบการ การลดอุบัติเหตุของแรงงานในสถานประกอบการ นอกจากนี้ การส่งเสริมกิจกรรมเสริมสร้างรายได้แรงงานก็เป็นแนวทางหนึ่งที่ทำให้เกิดรายได้ที่เพิ่มขึ้นให้กับแรงงานในชุมชนได้

2) การส่งเสริมพัฒนาอาชีพและรายได้ การให้ความรู้และทักษะให้ชุมชนมีอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้ หรือการสร้างอาชีพที่เหมาะสมกับชุมชนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ สิ่งแวดล้อมก็จะทำให้ชุมชนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้อย่างสอดคล้องกับความสามารถ ชีวิต และความเป็นอยู่ได้ นอกจากนี้การให้ความรู้ด้านการบริหารจัดการทางการเงินหรือจัดกิจกรรมส่งเสริมการออมในชุมชน ก็จะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้ประชาชนในชุมชนสามารถมีสถานภาพทางเศรษฐกิจที่มีเสถียรภาพได้

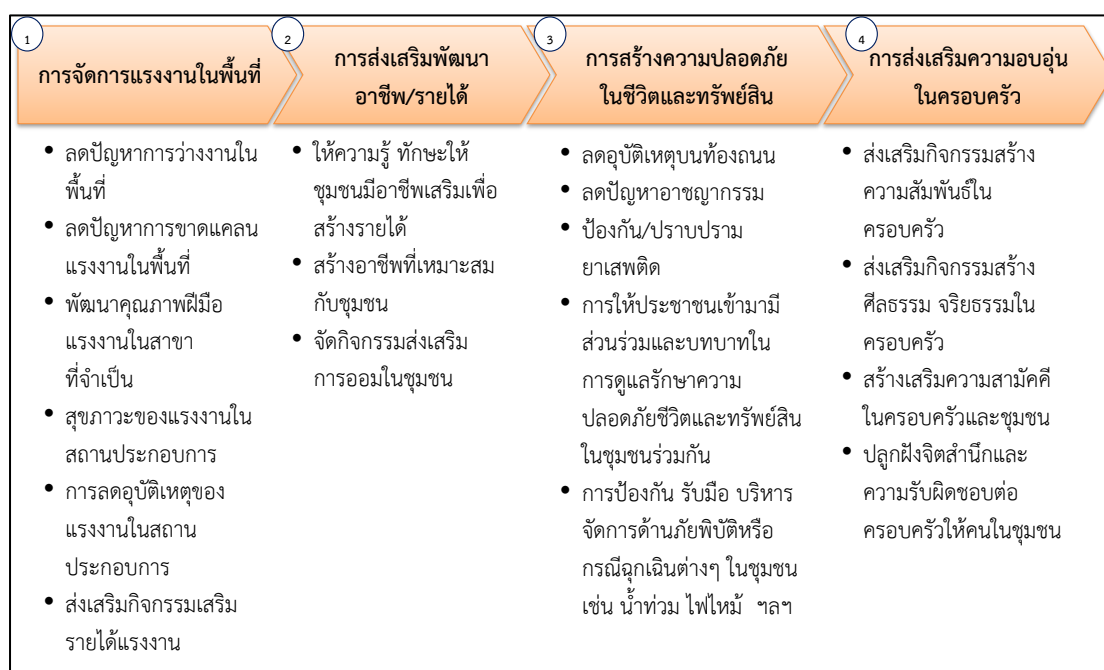
3) การสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเป็นตัวชี้วัดสำคัญในด้านคุณภาพชีวิตของคน สำหรับประเทศไทยปัญหาความไม่ปลอดภัยในประเด็นชีวิตและทรัพย์สินในด้านต่างๆ ที่เป็นประเด็นสำคัญ ได้แก่ อุบัติเหตุบนท้องถนน อาชญากรรม ยาเสพติด ดังนั้น การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและมีบทบาทในการดูแลรักษาความปลอดภัยชีวิตและทรัพย์สินในชุมชนร่วมกัน จึงเป็นส่วนสำคัญที่จะสร้างความสามัคคีและรับผิดชอบ ในสังคมร่วมกัน รวมถึงการมีแผนงานป้องกัน รับมือ

บริหารจัดการด้านภัยพิบัติหรือกรณีฉุกเฉินต่างๆ ในชุมชน เช่น น้ำท่วม ไฟไหม้ ฯลฯ ที่อาจเกิดขึ้นได้ โดยไม่สามารถทราบล่วงหน้า ก็เป็นประเด็นสำคัญประเด็นหนึ่ง ที่สะท้อนให้เห็นถึงการวางแผน เพื่อคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่

4) การส่งเสริมความอบอุ่นในครอบครัวนั้นเป็นปัจจัยส่งเสริมให้คุณภาพชีวิตในระดับปัจเจกมีคุณภาพยิ่งขึ้น ดังนั้น การส่งเสริมกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว การส่งเสริมกิจกรรมสร้างศีลธรรม จริยธรรมในครอบครัว สร้างเสริมความสามัคคีในครอบครัวและชุมชน รวมถึงการปลูกฝังจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อครอบครัวให้คนในชุมชน จึงเป็นประเด็นที่ไม่ควรละเลย เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนในพื้นที่

ซึ่งจากการศึกษาทบทวน สามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการพัฒนาคุณภาพชีวิตและครอบครัว แบ่งออกได้เป็น 4 กระบวนงานหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 11

แผนภาพที่ 11 : GVC 10 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและครอบครัว

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 11 (Generic Value Chain : GVC 11) การสร้างความมั่นคงชายแดน

ในประเด็นทางสังคมของพื้นที่จังหวัดที่เป็นพื้นที่ชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านนั้น นอกจากประเด็นด้านเศรษฐกิจที่จะสามารถเป็นช่องทางการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านแล้ว ประเด็นด้านสังคม ไม่ว่าจะเป็นเชิงพื้นที่ แรงงาน หรือความปลอดภัย ก็เป็นสิ่งที่สำคัญที่ต้องมีการวางยุทธศาสตร์ เพื่อสร้างความมั่นคงและปลอดภัย รวมถึง การรักษาระดับความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านให้ราบรื่น และร่วมกันพัฒนาให้เกิดประโยชน์ร่วมกันได้

1) การบริหารจัดการพื้นที่ชายแดน โดยการแบ่งพื้นที่ที่มีปัญหาความมั่นคงตามระดับความรุนแรงของปัญหา เพื่อดำเนินการพัฒนาให้สอดคล้องตามลักษณะปัญหาของพื้นที่ สร้างระบบการป้องกันโดยขบวนการพัฒนาในรูปแบบของหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองเพื่อความมั่นคง จัดระบบป้องกันและสื่อสารเพื่อจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน อาทิ การจัดระเบียบการสัญจรข้ามแดน การลาดตระเวน ฝัาตรวจ เป็นต้น

2) การพัฒนาศักยภาพโครงสร้างพื้นฐานและคนในพื้นที่ชายแดน โดยการพัฒนาคน ชุมชน พื้นที่ ด้วยการมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่ายระหว่างชุมชน หมู่บ้านชายแดน เพื่อร่วมกัน สอดส่องดูแลพื้นที่ชายแดน เร่งรัดการแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลในกรณีของแรงงาน หรือการเข้ามาอาศัยอยู่ในเขตแดนไทยของประชาชนจากประเทศเพื่อนบ้าน การจัดระบบ/ระเบียบ พื้นที่ทำกินในบริเวณพื้นที่ทับซ้อนหรือพื้นที่ใกล้เขตแดน

3) ประเด็นสุดท้ายคือ การสร้างความสัมพันธ์ระดับท้องถิ่นกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยการสร้างความสัมพันธ์อันดีและความร่วมมือด้านต่างๆ ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ชายแดน การพัฒนาความร่วมมือเศรษฐกิจและการค้า โดยเฉพาะการค้าระดับประชาชน การสร้างความเข้มแข็ง กลไกระดับท้องถิ่นทั้ง 2 ประเทศ เพื่อกระชับความร่วมมือ ซึ่งประเด็นต่างๆ เหล่านี้จะเป็นยุทธศาสตร์ สำคัญในการลดปัญหาพื้นที่ชายแดนและเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหา ชายแดนต่างๆ ร่วมกันในระดับท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี

ซึ่งจากการศึกษาทบทวน สามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการสร้างความมั่นคงชายแดน แบ่งออกได้ 5 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 12

แผนภาพที่ 12 : GVC 11 การสร้างความมั่นคงชายแดน

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป
(Generic Value Chain : GVC)
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำหรับการวิเคราะห์ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมนั้น ตัวชี้วัดภายใต้ประเด็นต่างๆ ของดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI) ในรายงานการพัฒนาคนของประเทศไทยปี พ.ศ. 2552 โดยสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย ได้กล่าวถึงความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อมว่าเป็นหนึ่งในประเด็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาทั้งในระดับบุคคลและระดับพื้นที่ ซึ่งปัจจัยคุกคามต่อความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ภัยธรรมชาติ ป่าไม้ ทะเล น้ำมลภาวะของเสีย อันจำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบบนพื้นฐานการดำเนินงานแบบบูรณาการ

การวางแผนการจัดกลุ่มของห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) ในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมครั้งนี้ จึงได้ยึดเอากรอบจากรายงานการพัฒนาคนของประเทศไทยปี พ.ศ. 2552 ดังกล่าว¹ เป็นฐานในการวิเคราะห์หาประเด็นสำคัญ รวมถึงให้ความสำคัญกับการประยุกต์ใช้ข้อมูลระดับยุทธศาสตร์จากหน่วยงานหลักในการบริหารจัดการทรัพยากรของประเทศ คือ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อาทิ

- 1) แผนแม่บทการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าและระบบนิเวศ (25 ลุ่มน้ำ) (ภายใต้ยุทธศาสตร์เพื่อการฟื้นฟูและสร้างอนาคตประเทศ ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เงินกู้ 350,000 ล้านบาท)
- 2) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2555 - 2559
- 3) แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2555 - 2559

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 12 (Generic Value Chain : GVC 12) การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ (ดิน ป่าไม้ ชายฝั่ง ทะเล)

กรอบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) ของดิน ป่าไม้ และทรัพยากรธรรมชาติทะเลและชายฝั่ง เป็นแนวทางปฏิบัติเดียวกัน ดังนี้

- 1) การป้องกันและแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ ด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า ป้องกันการพังทลายของดิน ป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเล เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกัน ดูแลป่าไม้ พื้นดิน และทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล ทั้งชายฝั่งและใต้น้ำทะเล ป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่า และทรัพยากรชายฝั่งทะเลไม่ให้เสื่อมโทรม
- 2) การฟื้นฟูและปรับปรุงคุณภาพดินโดยเฉพาะในพื้นที่เกษตรกรรม การฟื้นฟูสภาพป่าระบบนิเวศเพื่อให้ทรัพยากรสามารถพึ่งพาอาศัยกันได้อย่างยั่งยืน ส่งเสริมเกษตรและภาคีเครือข่าย

¹ รายงานการพัฒนาคนของประเทศไทยปี พ.ศ. 2552 โดยสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย (หรือ UNDP) ได้กล่าวสรุปถึงความสำคัญของ “ความเสี่ยงต่อความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อม” ว่า “ความเสี่ยงเหล่านี้เกิดขึ้นได้หลายรูปแบบ บ้างเกิดจากความไม่มั่นคงทางกายภาพของสิ่งแวดล้อม รวมถึงภัยธรรมชาติ เช่น แผ่นดินไหว คลื่นสึนามิ และการเปลี่ยนแปลงอื่นๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศในแต่ละปี ซึ่งทำให้เกิดภัยแล้ง น้ำท่วม และอื่นๆ ความเสี่ยงรูปแบบที่สอง คือ การเปลี่ยนแปลงอุปสงค์อุปทานของทรัพยากรอันเนื่องมาจากการเติบโตของประชากรและเทคโนโลยีใหม่ และการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ เช่น พื้นที่ป่าไม้ลดลง น้ำสะอาดหายากขึ้น และการตกตวงใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เช่น ปลาในทะเล ในอัตราที่มากเกินไป ความเสี่ยงรูปแบบที่สาม เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคมซึ่งมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การพัฒนาเป็นชุมชนเมืองทำให้เกิดปัญหามลพิษทางอากาศ หรืออุตสาหกรรมก่อให้เกิดของเสียปริมาณมหาศาล สุดท้าย คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากความขัดแย้งในการแย่งชิงทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด จากการขยายตัวของความเป็นเมือง” กรอบแนวคิดเหล่านี้เป็นหนึ่งในกรอบความคิดของคณะทำงานที่ปรึกษาในการกำหนดรูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญทั้งหมด

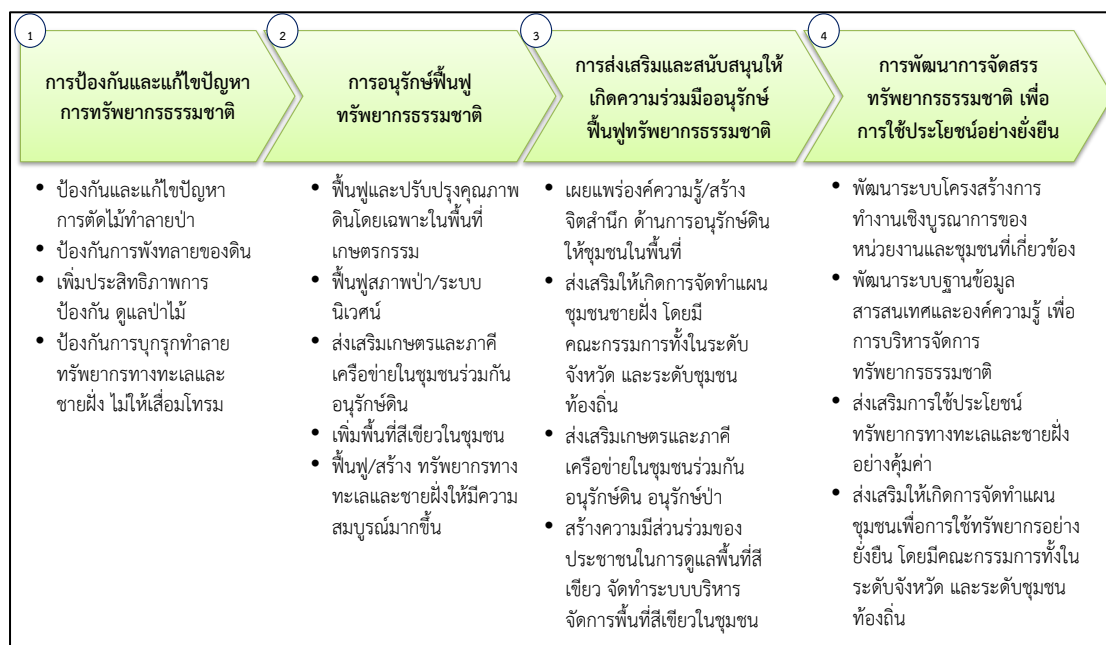
ในชุมชนให้มีส่วนร่วมกันอนุรักษ์ดิน การเพิ่มพื้นที่สีเขียวของป่าไม้และต้นไม้ในชุมชน ฟื้นฟูและสร้างทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

3) การส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยเริ่มจากการเผยแพร่องค์ความรู้และสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้ชุมชนในพื้นที่ ส่งเสริมให้เกิดการจัดทำแผนชุมชนชายฝั่ง โดยมีคณะกรรมการทั้งในระดับจังหวัด และระดับชุมชนท้องถิ่น ส่งเสริมเกษตรและภาคีเครือข่ายในชุมชนร่วมกันอนุรักษ์ดิน อนุรักษ์ป่า สร้างความมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลพื้นที่สีเขียว จัดทำระบบบริหารจัดการพื้นที่สีเขียวในชุมชน

4) พัฒนาจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน โดยเฉพาะการสร้างและพัฒนาระบบโครงสร้างการทำงานเชิงบูรณาการของหน่วยงานและชุมชนที่เกี่ยวข้อง พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศและองค์ความรู้ เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างคุ้มค่า รวมถึงการส่งเสริมให้เกิดการจัดทำแผนชุมชนเพื่อการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน โดยมีคณะกรรมการทั้งในระดับจังหวัด และระดับชุมชนท้องถิ่น

ซึ่งสามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ (ดิน ป่าไม้ ชายฝั่ง ทะเล) โดยแบ่งออกเป็น 4 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 13

แผนภาพที่ 13 : GVC 12 การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ (ดิน ป่าไม้ ชายฝั่ง ทะเล)

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 13 (Generic Value Chain : GVC 13) การบริหารจัดการน้ำ

ทรัพยากรน้ำนอกจากปัญหาน้ำเสีย ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญสำหรับทรัพยากรน้ำของไทยที่มีการสะสมกันมานาน จากปัจจัยทางด้านโรงงานอุตสาหกรรม บ้านพักอาศัยและชุมชน หรือในภาคเกษตรเองก็ตาม ปัจจุบันยังมีอีกประเด็นหนึ่งที่ต้องให้ความสำคัญในการแก้ไขอย่างจริงจัง คือ ปัญหาน้ำท่วมและภัยแล้ง ซึ่งที่ผ่านมาได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่าประเทศไทยต้องมีแผนสำหรับการบริหารจัดการน้ำอย่างจริงจังและบูรณาการทุกภาคส่วน เนื่องจากเรื่องแหล่งน้ำนั้นเป็นประเด็นที่ครอบคลุมในหลายภาคส่วนทั้งในเชิงพื้นที่และเชิงภารกิจ หน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน แนวทางของห่วงโซ่มูลค่าการบริหารจัดการน้ำที่ยั่งยืนนั้น ในกรอบการศึกษาครั้งนี้ มีดังนี้

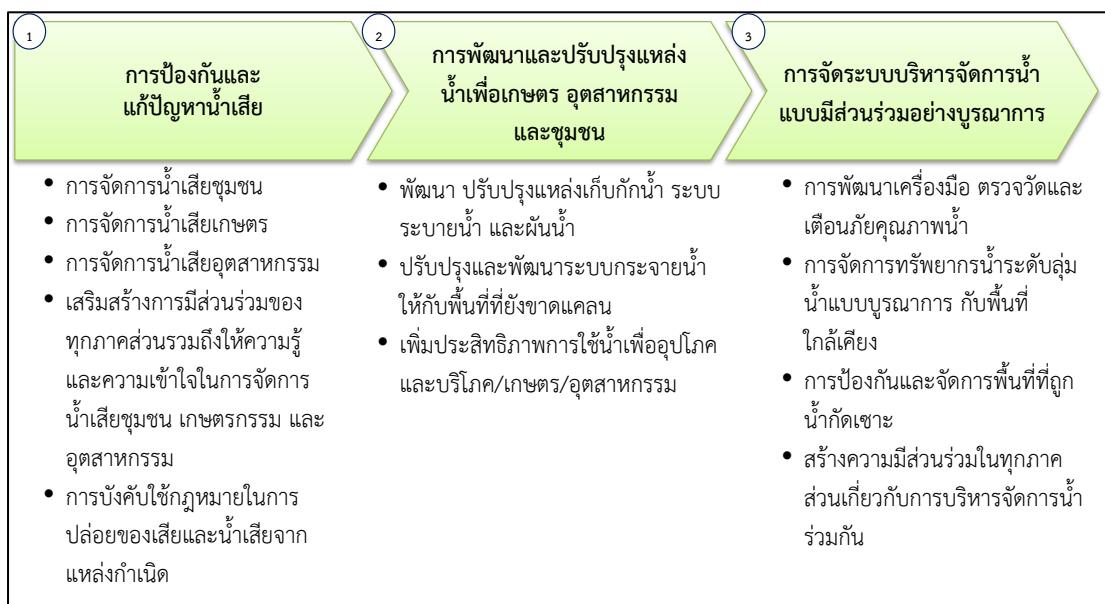
1) การป้องกันและแก้ไขปัญหา น้ำเสีย ด้วยการจัดการน้ำเสียชุมชน/เกษตร/อุตสาหกรรม การป้องกันโดยการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนรวมถึงให้ความรู้และความเข้าใจในการจัดการน้ำเสียชุมชน เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม รวมถึงการบังคับใช้กฎหมายในการปล่อยของเสีย และน้ำเสียจากแหล่งกำเนิด

2) การพัฒนาและปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และชุมชน ในหลายๆ รูปแบบ อาทิการพัฒนา ปรับปรุงแหล่งเก็บกักน้ำ ระบบระบายน้ำ และการผันน้ำ ปรับปรุงและพัฒนา ระบบกระจายน้ำให้กับพื้นที่ที่ยังขาดแคลน เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่ออุปโภค บริโภค ในการเกษตร และอุตสาหกรรม เป็นต้น

3) การจัดระบบบริหารจัดการน้ำด้วยการมีส่วนร่วมอย่างบูรณาการ ด้วยการพัฒนา เครื่องมือ ตรวจวัดและเตือนภัยคุณภาพน้ำ การจัดการทรัพยากรน้ำระดับลุ่มน้ำแบบบูรณาการกับ พื้นที่ใกล้เคียง การป้องกันและจัดการพื้นที่ที่ถูกน้ำกัดเซาะ การสร้างความมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วน เกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำร่วมกัน

ซึ่งสามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการบริหารจัดการน้ำ แบ่งออกเป็น 3 กระบวนงานหลัก แสดงดังภาพแผนที่ 14

แผนภาพที่ 14 : GVC 13 การบริหารจัดการน้ำ

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 14 (Generic Value Chain : GVC 14) การสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี

การบริหารจัดการเพื่อให้เกิดสิ่งแวดล้อมที่ดีนั้นมีหลายประเด็นที่สำคัญ ทั้งในเรื่องของมลพิษทางอากาศ เสียง กลิ่น และเพื่อให้การดำเนินงานครอบคลุมทั้งในด้านการป้องกันและพัฒนา จึงได้วางกรอบการศึกษา ดังนี้

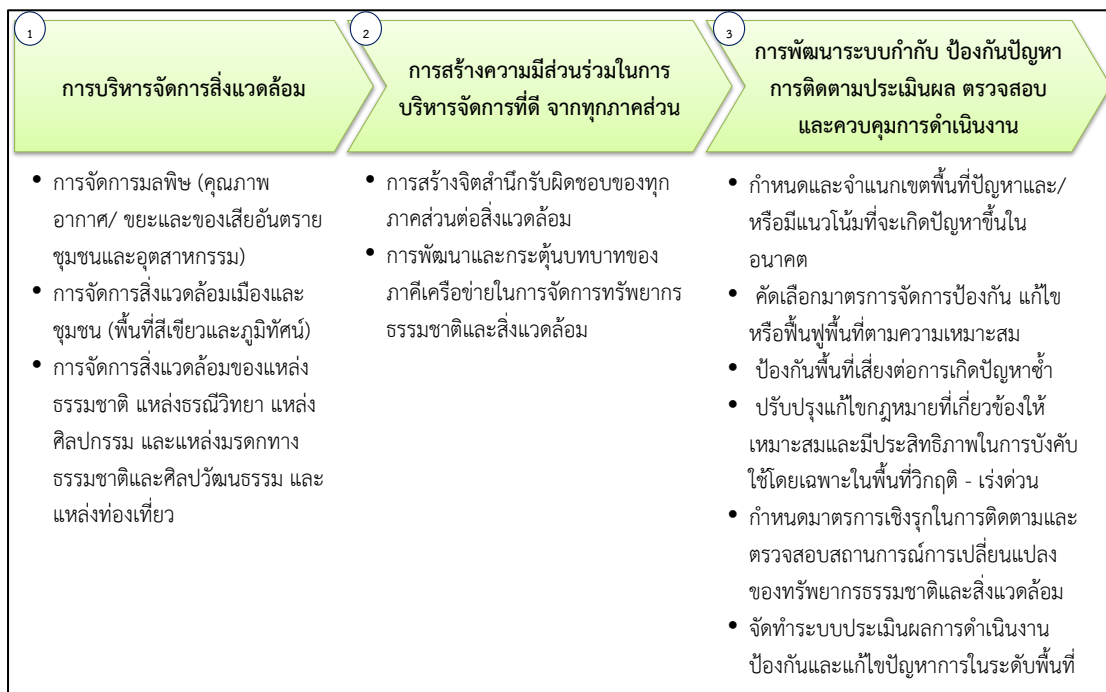
1) การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและบูรณาการในทุกมิติ ควรเริ่มจากการจัดการมลพิษ (คุณภาพอากาศ/ขยะ และของเสียอันตรายชุมชน และอุตสาหกรรม) การจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชน (พื้นที่สีเขียวและภูมิทัศน์) การจัดการสิ่งแวดล้อมของแหล่งธรรมชาติ แหล่งธรณีวิทยาแหล่งศิลปกรรม และแหล่งมรดกทางธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

2) สร้างความมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการที่ดี จากทุกภาคส่วน ด้วยการสร้างจิตสำนึกรับผิดชอบของทุกภาคส่วนต่อสิ่งแวดล้อม การพัฒนาและกระตุ้นบทบาทของภาคีเครือข่ายในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และรับผิดชอบต่อร่วมกัน

3) การพัฒนาระบบกำกับ ป้องกันปัญหา การติดตาม/ประเมินผล ตรวจสอบ และควบคุมการดำเนินงาน ด้วยการกำหนดและจำแนกเขตพื้นที่ปัญหาและ/หรือมีแนวโน้มที่จะเกิดปัญหาขึ้นในอนาคต จากนั้นคัดเลือกมาตรการจัดการป้องกัน แก้ไข หรือฟื้นฟูพื้นที่ตามความเหมาะสม วางแผนป้องกันพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดปัญหาซ้ำ และท้ายที่สุดคือการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการบังคับใช้ โดยเฉพาะในพื้นที่วิกฤติ/เร่งด่วน กำหนดมาตรการเชิงรุกในการติดตามและตรวจสอบสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ทราบสถานะและวางแผนรับมือกับการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา และเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาและพัฒนาอย่างบูรณาการและยั่งยืนควรจัดทำระบบประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่

ซึ่งสามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี แบ่งออกเป็น 3 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 15

แผนภาพที่ 15 : GVC 14 การสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี

ภาคผนวก ข

ตารางเปรียบเทียบตัวชี้วัดจังหวัดอัจฉริยะ
(Smart Province)

ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิต (PIDHE)

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
1. ผลผลิตมวลรวมของจังหวัดต้องเพิ่มขึ้น (P : Gross Provincial Product)			
ตัวชี้วัดที่ 1 : ผลผลิตมวลรวมเพิ่มขึ้น			
1. การลงทุนภาครัฐเพิ่มขึ้น (ส่วนกลาง, ภูมิภาค, ท้องถิ่น)			
2. การลงทุนภาคเอกชนเพิ่มขึ้น		อยุธยา	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการลงทุนภาคอุตสาหกรรมการค้า และบริการ
		นนทบุรี	มูลค่าการค้าการลงทุนเพิ่มขึ้น
		นครพนม	อัตราการขยายตัวภาคการค้าการลงทุนในจังหวัด
3. คนย้ายเข้ามาอยู่เพิ่มขึ้น	อัตราการย้ายถิ่น		
	อัตราการย้ายถิ่นสุทธิ		
	ร้อยละของการย้ายถิ่น จำแนกตามสาเหตุการย้ายถิ่น		
2. รายได้ประชากรต่อหัวต่อปี ของจังหวัดต้องเพิ่มขึ้น (I : Per Capita Income)			
ตัวชี้วัดที่ 2 : รายได้ประชากรต่อหัวต่อปี เพิ่มขึ้น			
1. ประชาชนพึ่งพาตนเองได้	รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน (บาท)	สมุทรปราการ	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้เฉลี่ยครัวเรือนจากการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)
		ราชบุรี	รายได้ครัวเรือนเพิ่มขึ้น
		นราธิวาส	รายได้ครัวเรือนเพิ่มขึ้น
	รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือน (บาท)	ร้อยเอ็ด	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้เฉลี่ยของประชาชน

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
1. ประชาชนพึ่งพาตนเองได้ (ต่อ)	อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน (ร้อยละ)		
	ร้อยละของพนักงาน		
	สัดส่วนครัวเรือนที่ไม่เป็นหนี้		
	ร้อยละของครัวเรือนที่มีการออม		
2. การจ้างงานเพิ่มขึ้น (ภาครัฐและเอกชน)	จำนวนอาคารโรงงานที่ได้รับอนุญาตก่อสร้างใหม่ (หลัง)		
	อัตราการขยายตัวของผู้ที่ได้รับอนุมัติให้ก่อสร้างอาคารโรงงานใหม่		
	อัตราการขยายตัวของสิ่งก่อสร้างอาคารโรงงานใหม่ (ร้อยละ)		
	อัตราการขยายตัวของพื้นที่ก่อสร้างอาคารโรงงานใหม่ (ร้อยละ)		
	อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน		
3. การซื้อขายสินค้าและบริการเพิ่มขึ้น	ร้อยละของประชากร 6 ปีขึ้นไปที่เคยจองหรือซื้อสินค้า และบริการทางอินเทอร์เน็ต		
	มูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (ล้านบาท)		
	มูลค่ารายรับของการประกอบธุรกิจทางการค้าและธุรกิจทางการบริการ	บึงกาฬ อุดรธานี	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้า
4. จำนวนนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนเพิ่มขึ้น	ร้อยละของประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไปที่เดินทางท่องเที่ยว		
	จำนวนครั้ง/ทริปเฉลี่ยต่อคนต่อปีเดินทางท่องเที่ยว		
	ค่าใช้จ่ายในการเดินทางต่อครั้ง/ทริปเฉลี่ยต่อคน	สิงห์บุรี	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยว
5. จำนวนผู้เสียภาษีเพิ่มขึ้น			

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
3. การกระจายรายได้ของประชาชนในจังหวัดต้องดีขึ้น (D : Distribution of Income)			
ตัวชี้วัดที่ 3 : การกระจายรายได้เพิ่มขึ้น			
1. ประชาชนพึ่งพาซึ่งกันและกันในรูปแบบสหกรณ์ตำบล สหกรณ์เทศบาล และสหกรณ์จังหวัด			
2. การผลิตสินค้าและบริการของสหกรณ์เพิ่มขึ้น			
3. การซื้อสินค้า บริการ และการจ้างงานของสหกรณ์ เพิ่มขึ้น			
4. การสนับสนุนทรัพยากรการผลิต ล่างสู่บน และบนสู่ล่าง เพิ่มขึ้น			
5. การพึ่งพาซึ่งกันและกัน ระหว่างสหกรณ์จังหวัดแต่ละ จังหวัด และภูมิภาคอาเซียน เพิ่มขึ้น			
4. ความผาสุกมวลรวมของประชาชนในจังหวัดต้องดีขึ้น (H : Gross Happiness Index)			
ตัวชี้วัดที่ 4 : ดัชนีความผาสุกเพิ่มขึ้น			
1. สุขภาพแข็งแรง	สุขภาพกาย		
	ร้อยละของผู้ป่วยหรือรู้สึกไม่สบายระหว่าง 1 เดือนก่อนวัน สัมภาษณ์		
	จำนวนครั้งเฉลี่ยที่ป่วยหรือรู้สึกไม่สบายระหว่าง 1 เดือน ก่อนวันสัมภาษณ์		
	ร้อยละของผู้ได้รับบาดเจ็บระหว่าง 1 เดือนก่อนวันสัมภาษณ์		
	ร้อยละของประชากรอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปที่ตอบสัมภาษณ์ ด้วยตนเองที่เป็นโรคเบาหวาน		
	ร้อยละของประชากรอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปที่ตอบสัมภาษณ์ ด้วยตนเองที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง		
	ร้อยละของประชากรที่มีการตรวจสุขภาพประจำปี		
	อายุคาดเฉลี่ยของประชากรที่อายุ 60 ปี		

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
1. สุขภาพแข็งแรง (ต่อ)	อายุคาดเฉลี่ยของประชากรแรกเกิด		
	ร้อยละของผู้สูงอายุที่สามารถทำกิจกรรมต่างๆ ได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องมีคน/อุปกรณ์ช่วย จำแนกตามประเภทกิจกรรม		
	<u>สุขภาพจิต</u>		
	คะแนนสุขภาพจิตคนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป (มาตรฐานคนทั่วไป 27.01 - 34 คะแนน)		
	<u>พฤติกรรมสุขภาพ</u>		
	ร้อยละของผู้สูบบุหรี่		
	- กลุ่มเยาวชน		
	- กลุ่มวัยทำงาน		
	- กลุ่มสูงอายุ		
	อายุเฉลี่ยที่เริ่มสูบบุหรี่ (ปี)		
	จำนวนบุหรี่ที่สูบเฉลี่ยต่อวันต่อคน (มวน)		
	ร้อยละของผู้ดื่มสุรา		
	- กลุ่มเยาวชน		
	- กลุ่มวัยทำงาน		
	- กลุ่มสูงอายุ		
	ร้อยละของประชากรอายุ 11 ปีขึ้นไป ที่ออกกำลังกาย		
	จำนวนวันเฉลี่ยที่ออกกำลังกายต่อสัปดาห์ (ไม่รวมไม่สม่ำเสมอ)		
	ร้อยละของประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป จำแนกตามความถี่ในการทานอาหารในแต่ละกลุ่มต่อสัปดาห์ (มีประโยชน์)		
	ร้อยละของประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป ที่บริโภคอาหารมื้อหลักครบ 3 มื้อ		

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
2. มีความรู้สอดคล้องกับทักษะ	ร้อยละของผู้จบด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ทำงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		
	ร้อยละของพนักงานต่ำกว่าระดับด้านการศึกษา		
3. ใช้ชีวิตแบบพอเพียง	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย		
4. ประกอบอาชีพพึ่งพาตนเองได้	อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน (ร้อยละ)		
	รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน (บาท)	ราชบุรี	รายได้ครัวเรือนเพิ่มขึ้น
		ร้อยเอ็ด	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้เฉลี่ยของประชาชน
		สมุทรปราการ	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้เฉลี่ยครัวเรือนจากการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)
		นราธิวาส	รายได้ครัวเรือนเพิ่มขึ้น
	รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือน (บาท)		
	สัดส่วนครัวเรือนที่ไม่เป็นหนี้		
	ร้อยละของครัวเรือนที่มีการออม		
5. มีปัจจัย 4 และสิ่งอำนวยความสะดวกตามความจำเป็น	ร้อยละของครัวเรือนที่มีที่อยู่อาศัยเป็นวัสดุถาวร		
	ร้อยละของครัวเรือนที่เป็นเจ้าของที่อยู่อาศัย		
	ร้อยละของครัวเรือนที่มีส้วมถูกสุขลักษณะ		
	ร้อยละของครัวเรือนที่มีน้ำดื่มสะอาด		
	สัดส่วนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้	ระนอง	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงไฟฟ้าภูมิภาค
		เลย	การเข้าถึงไฟฟ้า (ร้อยละ)
	ร้อยละของครัวเรือนที่มีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย		
	ร้อยละของประชากรที่มีสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล		
6. มีเงินออมไว้ใช้ในยามจำเป็น	ร้อยละของผู้สูงอายุที่มีเงินออม		
	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่เก็บออมเงิน		

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
7. ไม่มีหนี้สิน	สัดส่วนครัวเรือนที่เป็นหนี้		
	อัตราส่วนหนี้สินต่อรายได้		
8. มีทรัพย์สินสืบทอดวงศ์ตระกูลตามสถานะ	ร้อยละของประชากรที่เป็นเจ้าของที่อยู่อาศัย และที่ดิน		
	ร้อยละของผู้ถือครองทำการเกษตรที่เป็นเจ้าของเนื้อที่ถือครอง		
9. มีสาธารณูปโภค สาธารณูปการพอเพียง	สัดส่วนของครัวเรือนที่มีเครื่องโทรศัพท์พื้นฐาน (ต่อ 100 ครัวเรือน)		
	ร้อยละของครัวเรือนที่มีไฟฟ้า		
	ร้อยละของครัวเรือนที่มีน้ำประปา	เลย	การเข้าถึงน้ำประปา
		บุรีรัมย์	ครัวเรือนที่เข้าถึงน้ำประปาเพิ่มขึ้น
10. มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	ร้อยละของประชาชนที่ระบุว่ามีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน/หมู่บ้าน	ระนอง	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงน้ำประปา
	ร้อยละของประชาชนที่ระบุว่ามีแหล่งมั่วสุม/การแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน/หมู่บ้าน		
	ร้อยละของประชาชนระบุว่ามีการหาซื้อยาเสพติดได้ง่ายในชุมชน/หมู่บ้าน		
11. อยู่ในสภาพสิ่งแวดล้อมดี			
12. มีกัลยาณมิตรและพึ่งพาซึ่งกันและกัน			
13. ไม่มีความผิด			
14. ได้รับการยอมรับในสังคมมากขึ้น			

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
15. ได้รับการบริการของรัฐที่ดี	ร้อยละของประชากรที่มีสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล		
	- บัตรประกันสุขภาพ (บัตรทอง)		
	- ประกันสังคม/กองทุนเงินทดแทน	ปัตตานี	ร้อยละของสัดส่วนผู้อยู่ในระบบประกันสังคมเพิ่มขึ้น
		เลย	สัดส่วนของผู้อยู่ในระบบประกันสังคม
		บุรีรัมย์	สัดส่วนของผู้อยู่ในระบบประกันสังคม
		สุรินทร์	ร้อยละของประชาชนที่อยู่ในระบบประกันสังคม
		กำแพงเพชร	สัดส่วนของผู้อยู่ในระบบประกันสังคม
		อุทัยธานี	ร้อยละของกำลังแรงงานที่อยู่ในระบบประกันสังคม
	- สวัสดิการข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ		
16. ได้รับการคุ้มครองรักษาสีต	สัดส่วนของครัวเรือนที่มีเครื่องโทรศัพท์พื้นฐาน (ต่อ 100 ครัวเรือน)		
	ร้อยละของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ		
	ร้อยละของคนที่ได้เบี้ยคนพิการ		
	ร้อยละของประชากรอายุ 6 - 15 ปี ที่เข้ารับการศึกษภาคบังคับ (ม.ต้น)		
17. มีจิตอาสา	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่ให้ความช่วยเหลือคนที่ต้องการความช่วยเหลือแม้ไม่ใช่ญาติ		
18. เลี้ยงลูกได้ดี	ขณะตั้งครรภ์		
	ร้อยละของสตรีที่ฝากครรภ์		
	ร้อยละของสตรีอายุ 15 - 49 ปี ที่ได้รับการดูแลระหว่างตั้งครรภ์โดยผู้มีความชำนาญ		

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
18. เลี้ยงลูกได้ดี (ต่อ)	ร้อยละของสตรีตั้งครรภ์ที่ได้รับการตรวจครรภ์อย่างน้อย 1 ครั้ง		
	ร้อยละของหญิงเคยสมรสอายุ 15 - 49 ปี ที่ฝากครรภ์ขณะตั้งครรภ์บุตรคนสุดท้อง (ที่มีชีวิตอยู่ต่ำกว่า 1 ปี) และได้รับประทานยาบำรุงเลือด (ยาธาตุเหล็ก) ตามแพทย์สั่ง		
	ร้อยละของหญิงเคยสมรสอายุ 15 - 49 ปี ที่ฝากครรภ์ขณะตั้งครรภ์บุตรคนสุดท้อง (ที่ยังมีชีวิตอยู่ต่ำกว่า 1 ปี) และได้รับการตรวจเลือดเพื่อหาการติดเชื้อ HIV		
	ร้อยละของหญิงเคยสมรสอายุ 15 - 49 ปี ที่ฝากครรภ์ขณะตั้งครรภ์บุตรคนสุดท้อง (ที่ยังมีชีวิตอยู่ต่ำกว่า 1 ปี) ที่สามีได้รับคำแนะนำและความรู้เกี่ยวกับการดูแลแม่และบุตรจากบุคลากรสาธารณสุข		
	การคลอด		
	ร้อยละของสตรีสมรสอายุ 15 - 49 ปี ที่คลอดโดยผู้มีความชำนาญ		
	ร้อยละของสตรีที่คลอดบุตรโดยบุคลากรทางสาธารณสุข		
	ร้อยละของหญิงอายุ 15 - 49 ปี ที่มีบุตรคนสุดท้องที่ยังมีชีวิตอยู่อายุ 2 - 11 เดือนได้รับการดูแลหลังคลอดครบ 2 ครั้งตามเกณฑ์		
	วัยทารก		
	ร้อยละของทารกที่มีน้ำหนักแรกคลอดต่ำ		
	ร้อยละของทารกอายุ 0 - 5 เดือน ที่ดื่มนมแม่อย่างเดียว		
	ร้อยละของเด็กอายุ 0 - 59 เดือน ที่ถูกปล่อยทิ้งไว้โดยไม่ได้รับการเลี้ยงดูที่ดีพอ		

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
18. เลี้ยงลูกได้ดี (ต่อ)	ร้อยละของเด็กอายุ 0 - 59 เดือน ที่สมาชิกในครัวเรือนทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก		
	ร้อยละของเด็กอายุ 0 - 59 เดือน ที่พ่อทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก		
	ร้อยละของทารกแรกเกิดอายุ 2 - 11 เดือน ที่รับการดูแลหลังคลอด 2 ครั้งตามเกณฑ์		
	อัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว (เฉพาะเด็กอายุต่ำกว่า 6 เดือน)		
	ร้อยละของเด็กอายุ 12 - 23 เดือนที่ได้รับวัคซีนป้องกันโรค		
	ร้อยละของสตรีที่ให้นมลูกภายในชั่วโมงแรกหลังคลอด		
	วัยเด็ก/วัยรุ่น		
	ร้อยละของเด็กและเยาวชนอายุ 3 - 24 ปี ที่กำลังเรียนในระบบ		
	ร้อยละของเด็กและเยาวชนที่ไม่เรียนต่อ		
	อัตราการอ่านหนังสือของประชากร		
	ร้อยละของเด็กที่ถูกปล่อยทิ้งไว้โดยไม่ได้รับการเลี้ยงดูที่ดีพอ		
	ร้อยละของเด็กที่สมาชิกในครัวเรือนทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก		
	ร้อยละของเด็กที่พ่อทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก		
	ร้อยละของเด็กอายุ 0 - 17 ปีที่ไม่ได้อยู่กับพ่อและแม่		
	ร้อยละของเด็กอายุ 0 - 17 ปีที่เป็นเด็กกำพร้า		
	ดัชนีพัฒนาการของเด็กปฐมวัย		
19. ครอบครัวอบอุ่น	ร้อยละของเด็กที่สมาชิกในครัวเรือนทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก		
	ร้อยละของเด็กที่พ่อทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก		
	ร้อยละของเด็กที่ถูกปล่อยทิ้งไว้โดยไม่ได้รับการเลี้ยงดูที่ดีพอ		
	ร้อยละของเด็กอายุ 0 - 17 ปี ที่อยู่อาศัยกับพ่อแม่		

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
20. จิตใจเบิกบาน	คะแนนสุขภาพจิตคนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป (มาตรฐานคนทั่วไป 27.01 - 34 คะแนน)		
	ร้อยละของประชากรที่มีคะแนนสุขภาพจิตสูงกว่าคนทั่วไป		
5. ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานภาครัฐของจังหวัดต้องลดลง (E : Government Expense)			
ตัวชี้วัดที่ 5 : ค่าใช้จ่ายการบริหารงานลดลง			
1. บุรณการ			
2. มอบอำนาจและกระจายอำนาจ			
3. ให้ประชาชนสามารถบริการตนเอง			
4. ลดการใช้ครุภัณฑ์วัสดุอุปกรณ์			
5. ลดการเดินทาง			
6. ลดเวลาการปฏิบัติ			
7. จ้างงานผ่านสหกรณ์และภาคเอกชน (Outsource - Contact out - PPP)			
8. ปรับเปลี่ยนและลดบุคลากร			

ตัวชี้วัดสังคมคุณภาพ (PARKS)

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
1. สันติภาพและสันติสุข คือ เป้าหมายร่วม : Peaceful			
1. P : สันติสุข คือ เป้าหมาย			
1. เข้าใจในสัจธรรมทุกคนเป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น			
2. เชื่อในกฎแห่งกรรม			
3. ยอมรับความแตกต่างในสถานะ			
4. สามัคคีและความพร้อมเพรียงกัน			
5. โอบอ้อมอารี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่ให้ความช่วยเหลือคนที่ต้องการความช่วยเหลือแม่ไม่ใช่ญาติ		
6. ปลอดภัยเสพติด และอบายมุข	ร้อยละของประชาชนที่ระบุว่ามีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน/หมู่บ้าน		
	ร้อยละของประชาชนที่ระบุว่ามีแหล่งมั่วสุม/การแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน/หมู่บ้าน		
	ร้อยละของประชาชนระบุว่ามีการหาซื้อยาเสพติดได้ง่ายในชุมชน/หมู่บ้าน		
7. ปลอดภัยอาชญากรรม และโจรผู้ร้าย	ร้อยละของการประสบเหตุอาชญากรรม	ลพบุรี	ร้อยละของการจับกุมผู้กระทำความผิดในคดีร้ายแรง
8. มีความกตัญญู และรักถิ่น	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่ตอบแทนผู้มีพระคุณหรือช่วยเหลือเรา		
9. ร่วมกันรับผิดชอบให้สังคมอยู่ได้ เราจึงจะอยู่ได้	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่ไม่ทิ้งขยะในที่สาธารณะ		
	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน/หมู่บ้าน		
10. ตระหนักถึงการไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไปที่ไม่แข่งคิว		

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
2. ปรับตัว คือ สิ่งที่ต้องกระทำ : Adjustment			
2. A : ทุกคนต้องปรับตัวเพื่อรักษาสันติสุข			
1. กำหนดกฎและวัฒนธรรมในการอยู่ร่วมกัน			
2. ยอมรับผิดและแก้ไขปรับปรุง			
3. มีความกรุณาและให้อภัย	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่ยกโทษและให้อภัยอย่างจริงจัง		
4. มีความเมตตาและให้ความช่วยเหลือ	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเกี่ยวกับเงินบริจาคเพื่อสาธารณกุศลของศาสนาพุทธต่อคนต่อปี (บาท)		
5. ชื่นชมยินดีในความสำเร็จของเพื่อนบ้าน			
6. มีความสงบกาย สงบใจ และยอมรับกับทุกขภัยที่ประสบ	ร้อยละของประชากรที่เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา		
7. เอาใจเขามาใส่ใจเรา ไม่เอาแต่ใจตนเอง			
8. มีการประนีประนอมและใช้สันติวิธี			
9. ไม่หุบปาก กล้าเผชิญความจริง ทุกอย่างพูดจากันได้			
10. ทุกปัญหามีทางออกด้วยสันติวิธี ถอยกันคนละก้าว			
3. เหตุผลและสัจธรรม คือ จิตใจของทุกคน : Reason			
3. R : ใช้เหตุผลยึดความถูกต้อง			
1. ยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก			
2. ใช้หลักประชาธิปไตยเคารพเสียงส่วนใหญ่			
3. ไม่ละเลยเสียงส่วนน้อย ปรับความเข้าใจ ให้ความช่วยเหลือเยียวยา			
4. ค้นหาสาเหตุ แก้ไขปัญหาให้ตรงจุด			
5. ยอมรับความเห็นที่แตกต่าง			
6. ค้นหาข้อมูล วิเคราะห์ หาทางออก และประเมินผลกระทบ			
7. ให้ความรู้และโอกาสแก่ทุกฝ่ายโดยเท่าเทียมกัน			

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
8. เคารพในสิทธิของแต่ละบุคคล			
9. ประเมินสถานการณ์และวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค อยู่ตลอด			
10. ชี้แจงข้อมูลและประชุมร่วมกันอยู่เป็นเนืองนิจ			
4. เรียนรู้และสร้างสรรค์ คือ หลักดำเนินชีวิต : Knowledge			
4. K : หมั่นศึกษาหาความรู้และเป็นผู้ใฝ่การเรียนรู้			
1. จำนวนและระดับการอ่านออกเขียนได้ภาษาไทย	ร้อยละของประชากรที่อ่านออกเขียนได้		
2. จำนวนและระดับการศึกษาในแต่ละชั้น	ร้อยละของประชากร จำแนกตามระดับการศึกษา		
3. จำนวนและระดับการพูด อ่าน เขียน ภาษาอังกฤษ	ร้อยละของประชากรที่สามารถพูดภาษาอังกฤษได้		
	ร้อยละของประชากรที่สามารถอ่าน และเขียนภาษาอังกฤษได้		
4. จำนวนและระดับการใช้ Internet	ร้อยละของประชากรที่ใช้อินเทอร์เน็ต	นครนายก	อัตราการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของประชาชนเพิ่มขึ้น
		ระนอง	ร้อยละของประชากรที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต
		เลย	อัตราการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตของประชากร (ร้อยละ)
5. จำนวนและระดับการศึกษาต่อผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต			
6. จำนวนและระดับการเป็นผู้รักการอ่าน			
7. จำนวนและระดับรักการคิดและเขียน			
8. จำนวนและระดับการค้นหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจ			
9. จำนวนและระดับการเข้าฝึกอบรมเพิ่มเติม			
10. จำนวนและระดับการศึกษาดูงานเพิ่มเติม			

รายการ/ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล/ตัวชี้วัดสนับสนุน	ข้อมูลเปรียบเทียบ	
		จังหวัด	รายการ/ตัวชี้วัด
5. พอเพียง คือ วิถีชีวิตและอาชีพ : Sufficiency			
5. S : การใช้ชีวิตอย่างพอเพียงและก้าวสู่ชีวิตที่เจริญ			
1. มีอาชีพเหมาะสมกับความรู้	ร้อยละของผู้จบด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ทำงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		
	ร้อยละของพนักงานตําระดับด้านการศีกษา		
2. มีการลงทุนประกอบอาชีพสอดคล้องกับทรัพย์สินที่มีอยู่			
3. ประกอบอาชีพที่ถูกกฎหมายและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม			
4. มีรายรับสุทธิเหมาะสมกับการดำรงชีพ	สัดส่วนคนจน		
5. มีเงินออมไว้ใช้ในยามจำเป็น	ร้อยละของผู้สูงอายุที่มีเงินออม		
	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่เก็บออมเงิน		
6. เป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ เพื่อทำธุรกิจร่วมกัน			
7. ให้อภัยและปลดอดศัตรู	ร้อยละของประชากรที่อายุ 13 ปีขึ้นไป ที่ยกโทษและให้อภัยอย่างจริงใจ		
8. เลี้ยงลูกด้วยปัญญา			
9. จัดทำมรดกไว้อย่างเหมาะสม			
10. ระลึกถึงความตายและเตรียมพร้อมสู่ความตาย			

ภาคผนวก ค

รายละเอียดสถิติทางการ

(Official Statistics Metadata : OS Metadata)

รายละเอียดสถิติทางการ
(Official Statistics Metadata : OS Metadata)
อยู่ระหว่างการจัดทำโดยสถิติจังหวัด

แบบฟอร์ม
OS Metadata
รายละเอียดสถิติทางการ

1. สถิติทางการและรายการสถิติทางการ

- ด้าน : .....
- สาขา : .....
- หมวด : .....
- หมู่ (ถ้ามี) : .....
- หมู่ย่อย (ถ้ามี) : .....
- ชื่อสถิติทางการ : .....

รายการสถิติทางการ	หน่วยนับ	วิธีการคำนวณสถิติทางการ (ถ้ามี)
1.		
2.		
3.		

- ปีเริ่มต้นที่มีการจัดทำข้อมูล : .....
- ระดับการนำเสนอ :
  - ☐ ประเทศ   ☐ ภาค   ☐ จังหวัด   ☐ อำเภอ   ☐ ตำบล
  - ☐ เขตการปกครอง   ☐ อื่นๆ (ระบุ) .....

2. การเผยแพร่

- 1) ความถี่ในการเผยแพร่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
  - ☐ รายชั่วโมง   ☐ รายวัน   ☐ รายสัปดาห์   ☐ รายเดือน
  - ☐ รายไตรมาส   ☐ ราย 6 เดือน   ☐ รายปี   ☐ ราย 2 ปี
  - ☐ ราย 3 ปี   ☐ ราย 5 ปี   ☐ ราย 10 ปี   ☐ อื่นๆ (ระบุ).....
- 2) เงื่อนไขการเผยแพร่
  - ☐ เผยแพร่ได้   ☐ เผยแพร่ได้เมื่อมีคำขอและอนุมัติ
- 3) วัน/เดือน/ปี ที่คาดว่าจะเผยแพร่ (ระบุ) .....
- 4) วิธีการเผยแพร่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
  - ☐ เอกสาร/รายงาน/สิ่งพิมพ์ (ระบุ).....
  - ☐ เว็บไซต์/URL ที่เข้าถึงข้อมูลได้โดยตรง (ระบุ) .....
  - ☐ อื่นๆ (ระบุ) .....
- 5) ภาษาที่ใช้ในการเผยแพร่
  - ☐ ไทย   ☐ อังกฤษ   ☐ ไทย - อังกฤษ

6) นิยามที่เกี่ยวข้อง

คำนิยาม	ความหมาย	กฎหมาย/กฎระเบียบ/มาตรฐานที่อ้างอิง
		☐ กฎหมาย กฎระเบียบ ระบุ ..... ☐ มาตรฐานที่อ้างอิง ระบุ ..... ☐ กำหนดเอง

3. การผลิต/การจัดทำข้อมูล

- 1) ชื่องาน/รายงาน/ทะเบียน/โครงการ .....
- 2) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
  - ☐ สัมภาษณ์
  - ☐ สำรวจ (ให้ระบุรายการดังต่อไปนี้ ด้วย)
    - ☐ ระเบียบวิธีทางสถิติ (ระบุระเบียบวิธีในการเลือกตัวอย่าง).....
    - ☐ ขนาดตัวอย่าง.....
    - ☐ อื่นๆ (เช่น วิธีประมาณค่า.....)
  - ☐ ทะเบียน
  - ☐ รายงาน
  - ☐ อื่นๆ (ระบุ) .....
- 3) รายละเอียดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
  - ☐ คุ่มรวม/ขอบเขตของประชากร.....
  - ☐ คาบเวลาอ้างอิง/วันที่สรุปข้อมูล.....
- 4) ความถี่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ รายชั่วโมง	☐ รายวัน	☐ รายสัปดาห์	☐ รายเดือน
☐ รายไตรมาส	☐ ราย 6 เดือน	☐ รายปี	☐ ราย 2 ปี
☐ ราย 3 ปี	☐ ราย 5 ปี	☐ ราย 10 ปี	☐ อื่นๆ (ระบุ)...
- 5) ความถี่ในการประมวลผลข้อมูล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ รายชั่วโมง	☐ รายวัน	☐ รายสัปดาห์	☐ รายเดือน
☐ รายไตรมาส	☐ ราย 6 เดือน	☐ รายปี	☐ ราย 2 ปี
☐ ราย 3 ปี	☐ ราย 5 ปี	☐ ราย 10 ปี	☐ อื่นๆ (ระบุ)..
- 6) รูปแบบการจัดเก็บข้อมูล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
  - ☐ จัดเก็บในรูปแบบเอกสาร/รายงาน (ระบุ) .....
  - ☐ จัดเก็บในรูปแบบไฟล์ข้อมูล (เช่น doc, xls, pdf, txt ฯลฯ)
    - ☐ .doc, docx   ☐ .xls, .xlsx   ☐ .csv   ☐ .pdf   ☐ .txt
    - ☐ อื่นๆ (ระบุ) .....
  - ☐ ฐานข้อมูล (ชนิดของฐานข้อมูล เช่น oracle, MySQL ฯลฯ)
    - ☐ Oracle   ☐ DB2   ☐ MS SQL   ☐ My SQL
    - ☐ อื่นๆ (ระบุชื่อ) .....
  - ☐ รูปแบบอื่นๆ (ระบุ) .....

4. หน่วยงานรับผิดชอบ

กระทรวง : .....
 กรม/หน่วยงาน : .....
 สำนัก/ศูนย์/กอง : .....
 กลุ่ม/ฝ่าย : .....
 ชื่อผู้รับผิดชอบ : .....
 ตำแหน่ง : .....
 โทรศัพท์ : .....
 โทรสาร : .....
 E-mail address : .....

5. รายละเอียดมาตรฐานการจัดจำแนกที่เกี่ยวข้อง

ตัวแปรที่มี การจัด จำแนก	รายการรหัส การจัดจำแนก (Code list)*	มาตรฐานการจัดจำแนกที่นำมาอ้างอิง			
		ชื่อมาตรฐานที่อ้างอิง	หน่วยงานที่รับผิดชอบ ในการจัดทำมาตรฐาน อ้างอิง	ลักษณะการใช้งาน	ตารางเปรียบเทียบ ระหว่างการจำแนกที่ใช้ กับมาตรฐานที่อ้างอิง * (Mapping Table)
1)		☐ ไม่มี ☐ มี (ระบุมาตรฐานการจัด จำแนกทั้งหมดที่ใช้ เช่น TSIC 2009, ISO- 316)	ระบุชื่อหน่วยงาน : ..... โทรศัพท์ : ..... เว็บไซต์ : ..... e-mail :	☐ ใช้เหมือนมาตรฐานที่อ้างอิง โดยไม่เปลี่ยนแปลง ☐ นำมาตรฐานที่อ้างอิงมา ปรับบางส่วนแต่สามารถ เปรียบเทียบได้ทั้งหมด ☐ นำมาตรฐานมาปรับโดยไม่ สามารถเปรียบเทียบได้	
2)					

หมายเหตุ * แนบเอกสารหรือ Attach file

ติดต่อสอบถาม : สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักบริหารจัดการระบบสถิติ

ด้าน	Email	โทรศัพท์
กลุ่มประสานสถิติด้านสังคม (สาขาสถิติด้านสังคม และ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)	pechtida.p@nso.go.th, suwannika@nso.go.th, natpatson@nso.go.th	02-141-7445-6 091-774-6962
กลุ่มประสานสถิติด้านเศรษฐกิจ (สาขาสถิติด้านเศรษฐกิจ)	umaporns@nso.go.th, aphon@nso.go.th, nattanan.w@nso.go.th	02-141-7443 02-142-1311 091-774-7309
กลุ่มมาตรฐานสถิติ	pstand@nso.go.th	02-141-7447

ภาคผนวก ง

CD File ข้อมูลเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสถิติจังหวัด
- เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการสถิติจังหวัด
- รายงานการประชุมคณะกรรมการสถิติจังหวัด
- ประมวลภาพการประชุมคณะกรรมการสถิติจังหวัด

CD File ข้อมูลเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

อยู่ระหว่างรอไฟล์ข้อมูลเพื่อบันทึกลง CD

